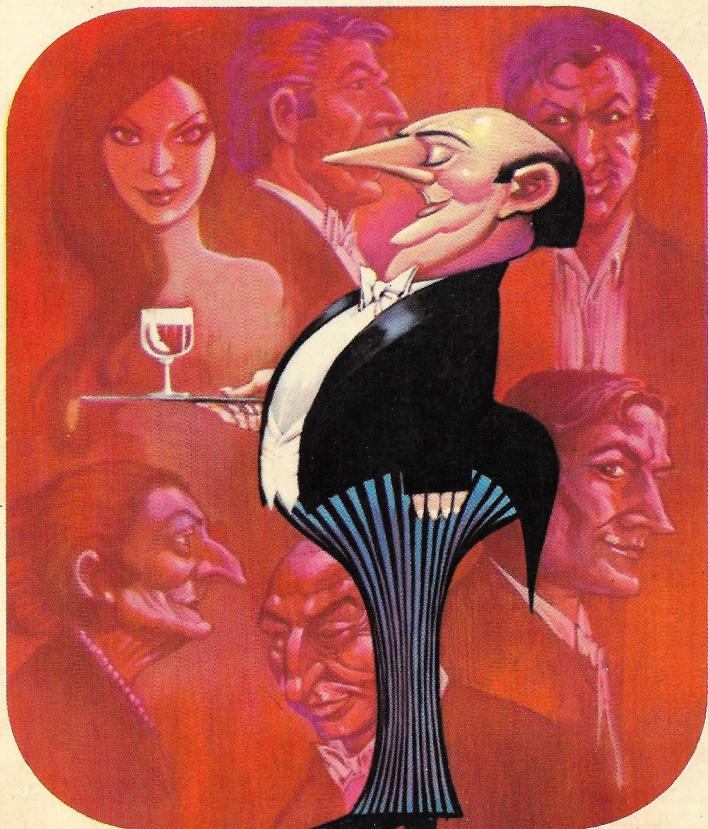

Milliyet

YAYINLARI

MİZAH

Bulunmaz Uşak

P.G.WODEHOUSE

BULUNMAZ UŞAK

P. G. WODEHOUSE

PELHAM GRENVILLE
WODEHOUSE

doğumu : 1881 Guildford
İNGİLTERE

MİLLİYET YAYIN LTD. ŞTİ. YAYINLARI

Mizah Dizisi : 14

•

Yayın hakkı (Copyright) : Milliyet Yayın Ltd. Şti.

•

Kapak resmi : Bedri Koraman

•

Birinci baskı : Nisan 1974

P. G. WODEHOUSE

Bulunmaz Uşak

Türkçesi :
Recep ULU

Milliyet
YAYINLARI

GÖZLERİMİ yavaşça araladım. Nerede olduğumu anlamaya çalıştım. Tamam, yatak odamdaydım. Ama bir türlü kendime gelemiyorum. Başım çatlayacak gibi ağrıyor. Bin bir güçlkle elimi yorganın altından çıkardım ve zile bastım. Az sonra uşağımın, kapıyı hafifçe tıkırdatıp içeri girdiğini fark eder gibi oldum. Dünden beri başımdan bir şeyler geçti ama neydi, bir türlü hatırlayamıyorum.

— İyi geceler Jeeves...

— Hayırlı sabahlar efendim.

— Ortalık kapkarayken sabahtan söz edilmeceğini sanırdım Jeeves...

— Saat henüz 11 efendim, dışarda çok sis var da, karanlık ondan doğuyor.

— Emin misin Jeeves?...

— Sonbahar'ın bitmek üzere olduğunu, bu nedenle devamlı sislerin başladığını hatırlatma...

— Tamam tamam... Anlaşıldı... Yalnız dün gecedan beri kendimi pek iyi hissetmiyorum...

Hani senin şu, insanın aklını başına getiren, ünlü «atom kokteylinden» bir bardak istesem hazırlar mısın?.

— Getirdim efendim, buyrun...

İnsanın bu kadar yetenekli, bu kadar işini bilir bir uşağının olması bazen başına dert olur, ama bu gün için ancak keyif veriyor. Bütün dostlarım Jeeves'in bu yetenekli durumunu kıskanır dururlar zaten... O, odadan çıkınca şöyle bir yerimden doğrulayım dedim, ama mümkün mü?.. Kafatasımın içine sadece davullardan kurulu bir bando yerleştirmişler, insafsız herifler durmadan tokmakları indirip duruyorlar. Ağzım zehir, etlerimi binlerce cadı cımbızla çekiyor sanki... Bir çuvala sokulup duvardan duvara vurulmuş gibi bütün kemiklerim sızlıyor. Bu duruma nerden ve nasıl düştüğümü hatırlamaya çalıştım...

Evet evet, dün gece içkiyi biraz fazlaca kaçırdım... Ama olsun, değer... Okul arkadaşı sevgili dostum Gussie Fink-Nottle'ın onuruna mükemmel bir veda yemeği vermem gerekmişti. 'Bu veda da nereden çıktı' diye sormayın... Ortada bir ayrılık durumu yoktu ama bizim Fink, bekârlığa veda ediyordu. Emekli yargıç Sir Witkyn'in kızı Madeline'le evleniyor. Bundan bana mı ne? Neden mi ziyafeti ben veriyorum?... Niçin mi bu kadar fazla içtim?.. Gelin siz benim yerimde olun da bu kadar içmeyin ya da dünyanızı şaşırmayın. Efendim, ben bundan birkaç ay evvel bu Madeline denilen hanıma evlenme teklif etmişim meğer... Ama isteyerek ya da aklım başımda bir durumda değil ha... Hani bazen yemekli ve müzikli toplantılar olur. İnsan buralarda

fazlaca içer ve tanıdık tanımadık herkesi dansa kaldırmaya başlar... Dans dansı kovalar, konuşulacak konu kalmayınca erkek kalkar, kollarındaki hanım kıza: «Benimle evlenir misin?» gibilerden bir laf ediverir. Aslında ciddiye alınmaması gereken bu sözü ben bir dans sırasında Madeline'e söylemişim; o da mal bulmuş mağribi gibi: «Büyük bir memnuniyetle» dememiş mi? Durum son derece kötüydü, ziyafeti belki de Fink bana çekecekti. Ama sonradan kız Fink'e âşık olduğunu anladı da benim yakamı bıraktı. Bu olaylardan sonra Jeeves çok yorulduğumu, bu sebeple evlenme sözleriyle başımı belâya soktuğumu belirterek, beni bir dünya gezisine zorlamak için elinden geleni yapmaya başladı, ama başaramayacak.

Jeeves'in getirdiğı atom kokteylini bir dikişte içtim. Oh... Tamam... Şimdi kendime geldim. Her şeyi toz pembe görmeye başladım bile.

— Jeeves, ne var ne yok? Şu masadaki beyaz şeyler gazeteler mi?

— Hayır efendim. Seyahat acentesinin yolladığı yeni broşürler. Bir de harita göndermişler. Göz atmaz mısınız?

— Jeeves, biz bu meseleyi kapatmıştık... Allah, Allah...

Bizim uşağın bu gayretkeşliğine iyice canım sıkıldı:

— Bana bak Jeeves. Bu yolculuk hikâyesini kökünden kesip atmak şart. Bugün son defa bunu görüşelim ve bitsin artık.

— Seyahat çok iyidir efendim. İnsanın sinirleri-

ni yatıştırır, düşüncesini berraklaştırır. Bundan başka...

— Jeeves! Ben o kadar çok yer dolaştım ki, ömrümce kapı dışarı çıkmasam yine de bana yeter. Anladığım kadariyle sizin damarlarınızdaki atalarınızın korsan kanı yine coşturmuş galiba. Deniz iniyot kokusu burnunuzda tütmeğe başladı sanırım. Sakın bu yolculuğu kendiniz için istemiş olmayasınız? Olabilir... Hiç ayıplamam, ama beni bu işe sürüklemeye çalışmanız... Bak işte bu olamaz...

— Pekâlâ efendim...

Siz şimdi bu cevaptan ne anlarsınız? Tamam, her şey bitti, mesele kapandı değil mi? Yanıldınız. Bizim becerikli uşağın sesi bir tuhaf. Bu ses değişikliğindeki manayı ben çok iyi bilirim. Şimdi o çaktırmadan gerileyecek ve pusuya yatacaktır. Ama varsın yatsın. Bu defa inadım inat... Bu kere çok yatar, hem de çürüyene kadar. Sözü ustalıklarla değiştirmeye çalıştım.

— Dün geceki yemek fena değildi Jeeves. Çok eğlendik. Fink'in sana ayrıca selâmı var.

— Sağ olsunlar efendim. Mister Fink neşelendiler demek?

— Çok neşelendi. Hele Sir Witkyn Bassett'e damat olduğuna o kadar sevinliyordu ki. Bu durumun beni ne kadar memnun ettiğini sen çok iyi bilirsin değil mi Jeeves?

Benim Madeline'nin babasıyla tanışıklığım bu evlenme işiyle ilgili değildi. Yine bir içkili toplantı dönüşü arkadaşlarla bahse girmiştik. Bir polisin şapkasını alıp kaçarken yakalanmış ve yargıç Wit-

kyn'in karşısına çıkarılmıştım. O da beni 5 İngiliz lirası ödemeye mahkûm etmişti.

— Beni arayan soran oldu mu Jeeves?

— Halanız bayan Trovers telefon etti efendim.

— Sevgili Trovers halam mı? Demek Londraya teşrif buyurdular...

— Evet efendim... Uyanır uyanmaz kendilerini aramanızı emrettiler.

— Telefon etmek olur mu Jeeves? Derhal gitmeliyim.

□

BİR SAATA varmadan halamın ihtiyar uşağı beni içeri alırken, bu ziyaretle başıma gelecekleri birisi anlatmış olsaydı, güler geçerdim. Meğer ben telefon edecek yerde bu ziyareti yapmakla bütün belâların merkezine ayak basmışım.

İçeri girerken son derece memnundum. Trovers halam bir kadın dergisi çıkardığı için kendisini entellektüel sayar. Fırsat buldukça şiirden, hikâyeden, romandan söz açar. Hepsinden önemlisi, bütün İngiltereye ün salmış olan Anatol adında bir Fransız aşçısı vardır ki yaptığı yemekler dillere destandır. İşte ben telefon edecek yerde sırf bu adamın nefis yemeklerini yiyebilmek için halamın evine kadar gelmişim.

Holü geçerken Tom enişteyi içerde gümüş koleksiyonlarını masaya yaymış keyifle seyrederken gördüm. Beni fark etse iyice lafa tutacaktı. Ayaklarımın ucuna basarak halamın odasına vardım. Halam kâğıtlara gömülmüştü sanki. Ne olsa haftalık ka-

dın dergisi sahibi. Kâğıtlara o gömülmeyecek te ben mi gömülecektim yani? Bir ara beni fark etti ve kafasını kâğıtlardan kaldırıp asık suratla :

— Günaydın başımın belâsı. Nerden çıktın böyle? dedi.

— Bana bir şey danışacakmışsınız. Onun için uçararak geldim.

— Boyundan büyük halt etmişsin. Ben Jeeves'e gelsin demedim, telefon etsin dedim. Bugün benim çalışma günüm, bilmiyor musun?

— Acelem yok hala, beklerim. Bu arada öğle yemeğine kalmamı da isterseniz hatırlarınız için kalırım tabii. Hem de sevgili Anatol usta bugün için neler döktürdü acaba?

— Avucunu yala? Bugün kadın romancımız Pamela Grindle ile baş başa yemek yiyeceğiz. Dergiye bir romanını alacağım. Sen şimdi beni dinle Bertie. Derhal Brompton Road'a, eniştenin alış veriş ettiği antikacı var ya, ona gideceksin. Dükkânda gümüş bir macun hokkası varmış. Onu kötüleyeceksin.

— Ne yapacağım? Ne yapacağım?

— Orada bir antika görmüş enişten. On sekizinci yüzyıldan kalma, gümüş macun hokkası. Satın almak istiyor. Git bak! Berbat bir şey olduğunu söyle. Fiyatı düşürmeye çalışalım. Enişten onu ucuza kapartırsa ben de roman için gerekli parayı ondan kolaylıkla koparırım. Hadi durma git, bir şeyler uydur.

— Ama benim bugün uydurma günüm değil ki halacağım.

— Hâlâ duruyorsun Bertie. İnsan senin kadar boşboğaz olursa yolda giderken bile bir şey uydurur. Ne bileyim sözgelişi «bu mal İngiliz değil. Hollanda'-

da bunlardan her gün birkaç tane döküp piyasaya sürüyorlar. Gümüş olduğu şüpheli,» falan gibilerden bir laf. Gider adama bunları söylersin, o da eniştene bu macun hokkasını yalvarıp yakarırcasına ucuza satar. Biz de kurtuluruz.

Bir ara yüzüme dikkatlice baktı. Sonra da sert bir sesle :

— Suratın berbat. Sen dün gece yine hayvanlar gibi içmişsin. Oğlum ölmek istiyorsan, daha kolay yollar da var. Bu hayat mı?

—İçmeyi de nereden çıkardınız halacığım? Dün gece arkadaşım Fink'e «veda ziyafeti» çektim de...

— Ne ayrılığı bu?...

— Evleniyor da halacığım. Hem kimi alıyor bilin bakalım? Emekli yargıçlardan Sir Witkyn'in kızı Madeline'i...

— Ne... Senin âşık olduğun o arsız kızı mı?

— Âşık mı? Onu da nereden çıkardınız halacığım? Kazara ağızmdan çıkan bir «evlenelim» kelimesinin başıma neler açtığını size kaç kere anlatmamış olsam canım yanmaz.

— Allahtan şaşırıp ta o kızı sen almalıydın, daha doğrusu Witkyn denilen o herife damat olmalıydın ki...

— Demek kayınpederi tanıyorsunuz?

— Tanımaz mıyım? Tom eniştenin arkadaşlarındandır. O da gümüş parçalar koleksiyonuna meraklı. Geçen ay bizde misafirdi. İkram edebilmek için paralandım. Sonunda ne yapsa beğenirsiniz? Bizim Anadolu ayartmaya kalkmasın mı?

— Yok canım...

— Bereket Anatol bana çok bağlıdır da, bu me-

seleyi kolayca atlattım. Maaşına bir misli zam yaptım oldu bitti. İşte bu Witkyn denilen herif böyle bir adamdır. Arkadaşına söyle ötesine berisine göz kulak olsun. Hiç bakmaz aşırır, hele gümüş parçalarla hiç dayanamaz.

.....

Sokağa çıkınca bir taksiye atladım ve tarif edilen dükkâna neşeli bir biçimde girdim.

— Bir macun hokkası varmış sizde, gümüşmüş galiba. Görebilir miyim? diye söze başladığım anda geniş salonda emekli yargıç Sir Witkyn'i görünce irkildim...

WOOSTER AİLESİ olarak bizler son derece cesur kimselerizdir. Başka birisi olsa bu durumda hemen taşı tarağı toplayıp evin yolunu tutardı. Ben bunu aklıma bile getirmedi ve kravatımı düzeltip etraftaki bitpazarı artıklarını antika niyetine seyre başladım. Hem ne olursa olsun ben beş İngilizli sayıp «şeriatın kestiği parmak acımaz» diyerek, topluma karşı kanunun öngördüğü cezayı gözümü kırpmadan ödemiştım. İyice dalmışım. Bir ara sağ tarafımdan gelen gök gürlemesini andıran bir böğürtü ile yerimden sıçradım.

— Delikanlı.. Biraz bana bakar mısınız? Hafızam beni hiç aldatmaz. Ben sizi bir yerden tanıyorum. Durun siz söylemeyin... Tamam... Sizi bir ke-re benim karşıma getirdiler... Ama yalnızca bir ke-

re... Demek ki doğru yola gelmişsin... Bak buna sevindim... Her zaman söylerim, ayağı sürçen atın kafası kesilmez... Benim karşıma neden getirilmiştin?.. Dur bakayım... Tamam tamam... İstasyondan bavul aşırıktan değil mi?

— Aman efendim...

— Saklama delikanlı... Hiç yanılmam demiştin sana... Siyah bir bavuldu... Neyse cezanı çektin ve uslandın ya neyse... Roderick, buraya bakın. Çok enteresan çok...

Emekli yargıcın yanındaki adam dönüp beni süzmeye başladı. Adam tam tamına bir herif. Boyu iki metreye yakın izbandut gibi bir şey... Görenin soluğu o anda kesilir. Allah bunu yaratırken her halde bir goril imal etmek istemiş, sonradan dalgınlıkla adama çevirmiş olmalı. Bizim Fink'in kaynatası olacak adam nutkuna başladı :

— Roderick, bu çocuğu görüyor musun? Her zaman savunduğum ceza hukuku prensiplerinin canlı ispatı. İnsanları cezaevine tıkamak onları kötüleştirmez. Aksine onları doğru yola sevk eder. Onun için bir yargıç karşısına gelen herkesi derhal kodese tıkmalıdır. Hapse atılan bir insan, lekeli geçmişini kendisine sağlam bir basamak yaparak yeni ve mutlu bir hayata yükselebilir. İşte bak ben bu delikanlıyı istasyondan bavul çaldığı için üç ay hapse attım. Şimdi ne kadar iyi insan olduğunu görüyorsun.

— Bu kaniya nerden ve nasıl varıyorsun?

— Kılık kıyafetinden. Kibarlaşmış bir hali var. Artık bavul falan aşırmadığına kalıbımı basarım. Ne iş yapıyorsun şimdi delikanlı?

Benim cevap vermeme fırsat bırakmayan goril azmanı heyecanla :

— Ne yapacak... Şemsiye aşırırmakla eski mesleğine devam ediyor olmalı. Bakın elinde sizin şemsiyeniz.

Az kalsın bir çığlık atıp bayılacaktım. Gerçekten emekli yargıcın şemsiyesini iki elimle kavramış durmuyor muyum? Buraya şemsiyesiz geldiğimi hatırlayınca kıpkırmızı kesildim. Her halde yanımda dayalı duruyordu. Ben de Sir Witkyn'in suçlamaları karşısında can havliyle sarılmış olmalıyım.

— Özür dilerim efendim, diyerek şemsiyeyi uzattım. İnsan azmanı polis çağırmaktan söz etmeye başladı. Fakat emekli yargıç :

— Hayır Roderick, böyle keyifli bir günümde, ıslandığımı sandığım bu delikanlıyı kodese kapatamam.

— Özür dilerim efendim. Bilirsiniz ki biz İngilizlerle şemsiye arasında çok sıkı bir bağıntı vardır. Bu belâyı alışığızdır. Elimiz boş kalınca sudan çıkmış balığa döneriz. İlk rastladığımız...

— Mesele de burada ya delikanlı... Unutmayın ki «sizinki» ve «benimki» diye iki sözcük vardır. Bunları birbirine karıştırırsanız başınız derde girebilir. Çok dikkatli olun. Haydi Roderick gidelim...

Gorille emekli yargıç kapıdan çıkarken antika-cı yanıma yaklaştı. Konuşmaları duymadığı belliydi.

— Emriniz, dedi.

— Sizde bir gümüş macun hokkası varmış. Onu görmek istiyorum.

— Öziir dilerim efendim, onu müşterilerimizden biri ayırttı.

— Müşterinizin adı Bay Tom Trovers değil mi? Kendileri eniştemdir. Halamın kocası. Beni de buraya o yolladı. Hokkayı inceleyeceğim. Hoş görmeye lüzum yok ya neyse. Uydurma ve sahte olduğunu adım kadar kesin biliyorum.

— Aman efendim, son derece kıymetli ve eşi az bulunur bir parçadır.

— Bir göreyim, hemen ne olduğunu söylerim size.

Artık iyice palavra atmaya başlamıştım. Bir kere ok yaydan çıkmıştı ve ben de devam ettim tabii. Macun hokkasını elime alır almaz midem bulandı. Gerçekten o kadar zevksiz bir şeydi ki... İnek biçiminde bir macun hokkası. Parça, değil satın almak, aynı odada oturulamayacak kadar zevksiz bir şeydi. Başladım konuşmaya :

— Aman bu mu sizin harika antikanız? Olmaz... Bu olamaz... Reddederim... Sahte bu, sahte. İngiliz mingiliz değil. Düpedüz Hollanda'da dökülmüş adi bir maden, üstü gümüş kaplanmış...

— Rica ederim efendim. Bakın altında resmi damgası bile var. 18. yüzyıl İngiliz elişidir.

İnek macun hokkasının altında gerçekten damga vardı, ama ben bir kere kötölemek görevini üstüme almıştım.

— Damga mamga göremiyorum.

— O halde lütfen bir kere de kapı önünde gün ışığında bakınız.

Bu teklif üzerine son kozumu oynamak üzere kapıya yöneldim. Tam dışarı çıkacakken dükkânda

gezinen sarı kedinin kuyruğuna bastım. Zavallı hayvancık korkunç bir feryat kopardı, ben de heyecanla kendimi dışarı attım ve Fink'in müstakbel kayınpe-deri emekli yargıç Sir Witkyn'in göbeğine kafamla âdeta gömüldüm. Emekli yargıç kendine gelince, elimde macun hokkasıyla beni karşısında gördü ve feryadı bastı :

— Artık bunun su götürür yeri yok. Bu düpe-düz hırsızlık. Roderick çabuk polis çağırın...

— Polis... Polis...

— Polis...

Bu feryatlar arasında artık bu dükkân çevresin-de bile kalmanın anlamı yoktu. Allahın cezası inek macun hokkasını dükkânın önüne koydum ve kaç-maya başladım. Arkamdan koşanlar oldu ama yaka-layamadılar. Eve yürüyerek vardım... Masamın üze-ri telgraflarla kaplı gibi geldi bana... Tonlarla tel-graf...

2

OLDUM OLASI telgrafları sevmem. İçlerinde her zaman kötü haber bulundururlar. Gerçekten ma-samdaki en az yirmi telgraftan üç tanesinde kara haberler vardı ve üçü de bizim Fink'ten geliyordu. : Birincisi:

«Hemen yetiş... Madeline'le aramız açıldı...Cevap bekliyorum...

Fink »

İkinci mektup telgraftı:

«Hemen yetiş... Telgrafıma cevap vermediğine bir anlam veremedim. Madeline'le aramızdaki fikir ayrılıkları çok ciddi... Acele cevap.

Fink »

Üçüncüsü ise destan gibiydi. Arkadaş paraya kıymıştı:

«Bertie, neden cevap vermiyorsun?.. Derhal yetişmen için bu üçüncü telgrafım. Madeline'le aramız korkunç şekilde açıldı... Durum çok ciddi... Eğer en seri şekilde yetişmezsen evlenme işimiz suya düşüyor... Rica ederim cevap, cevap, cevap...

Fink »

Üçüncü telgraftaki «evlenmemiz suya düşüyor» cümlesi gerçekten en korkunç haberdi. Ne yapacaktım şimdi? O sırada akıl hocamız Jeeves imdadıma yetişti. Durumu öğrenince şöyle yol gösterdi :

— Derhal Sir Witkyn'in evine gitmelisiniz efendim. Yoksa işler sarpa sarmak üzere.

— Ne... Sir Witkyn'in evine mi gitmeliyim?... Adam o saat beni kovar veya polise teslim eder.

— O zaman telgrafla durumu bildirin kendilerine.

Ya evlenme işi bozulur da Madeline eski teklifi mi yeniden ortaya çıkarırsa ne yapardım? Oturup uzun mu uzun bir telgraf yazdım :

«Azizim Fink. Derhal yetiş diyorsun. Hepsi iyi, hoş. Ama senin müstakbel kayın-pederinle aramın ne kadar bozuk olduğunu unuttun mu yoksa? Beni karşısında görür görmez hiç bir şey yapmasa kurt köpeklerini üstüme saldırır. Kılık değiştirmeye kalksam, herifte öyle bir hafıza var ki ne yapar yapar yine beni tanır. Aranızdaki geçimsizliğin derecesi nedir? Ne halt karıştırdın?

Bertie »

Benim telgrafa aynı evden üç telgraf birden cevap verdi :

«Anlaşmazlık devam ediyor. Aramız açık ama Madeline'le konuşmaya devam ediyoruz. Seni buraya davete o da razı oldu. Hele sen bir kere yetiş, o zaman daha iyi anlarsın. Gelirken lütfen deniz kertenkeleleri ile ilgili yeni bir kitap çıkmış onu da getiriver.

Fink »

İkincisi hiç beklemediğim birindendi :

«Bertie... Koca aptal... Buraya geleceğini duydum. Çok sevindim. Bana bilemeyeceğin kadar büyük bir yardımda bulunabilirsin. Sevgiler.

Stiffy »

Üçüncüsü son derece dramatikti :

«Rica ederim, eğer çok istiyorsanız geli-
-liz. Oh, Bertie böyle bir durumda gelme-

niz doğru olur mu bilmem? Benimle yeniden karşılaşmak eski üzüntülerinizi yeniler mi bilmem? Sizden yeni bir fedakârlık beklemek, kalbinize sapladığım hançeri, kabak oyar gibi yaranın içinde bir kere daha çevirmek olmayacak mı?

Madeline »

Telgrafları okuyup Jeeves'e de gösterdim. Tam bu anda kapının zili çaldı, bulunmaz uşağım dışarı çıktı. Kapı önünde Trovers halamın çınlayan sesini duydum :

— Avanak oğlan hâlâ uyanmadın mı? Jeeves çabuk kaldır onu...

Hemen fırlayıp halamı karşıladım. Yaşlı kadın nefes nefeseydi. Oturup bir çay içmesini söyledim, ama o Jeeves'in barut kokteylinden istedi. Önemli bir konu vardı ortada anlaşılan.

— Ben de şimdi Sir Witkyn'in köşküne gitmeye hazırlanıyordum halacığım, dedim.

— Hah, tamam ben de onu söyleyecektim. Bu bir ölüm kalım meselesidir. Dakika kaybetmeden bu alçağın köşküne gideceksin... O macun hokkasını hatırladın değil mi?

— Unutabilir miyim halacığım?

— İşte o inek biçimi macun hokkası, şimdi o emekli yargıcm elinde. Enişteni bir yemekle uyutmuş ve söz verdiği saatta dükkâna yollamayıp kendisi o ineği alıp gitmiş.

— Aman çok iyi olmuş, halacığım. Gerçekten biçimsiz iğrenç bir şeydi o...

— Yanılıyorsun Bertie. Enişten o macun hokkasını koleksiyonuna katmazsa ölür. Hadi ölmesi bir

şey değil, ama benim roman parasının çeki bir türlü elime geçemez. Şimdi aslan yavrum, sana ailenin şerefini kurtarmak görevi düşüyor. Hemen fırla ve o macun hokkasını kap gel...

— Ama halacığım adam vermez ki...

— Tabii vermeyecek, usulüyle aşıracaksın...

— Ne dediniz çalacağım mı yani?...

— Tabii... Ne var bunda yani?...

— E, peki sonra?..

— Sonrası, eniştten hokkasına kavuşacak, ben gekimi alacağım, dergimin romanı için kadına vereceğim, böylece işler yoluna girecek.

— Bu arada bende tabii kodesi boylayacağım değil mi?

— Hiç sanmam. Bu kadarcık bir şey için Sir Witkyn seni hapse attırır mı hiç?

— Yanılıyorsunuz halacığım. Hem de çok yanıyorsunuz. O adam beni bundan çok küçük bir şey için bile deliğe tıkar... Deddiğinizin mümkünü yok... Olamaz...

— Ya! Demek ki sen aile şerefiyle hiç ilgilenmiyorsun. Bilmiş ol ki bundan böyle bizim kapının eşinden adım atamazsın. Anatol'un yemeklerini de unut...

—Anatol'un yemeklerinden vazgeçmek mi? Aman halacığım. Bu insafsızlık. Hatta buna şantaj derler.

— Tabii şantaj derler ya ne sandın!.. Şükür anlayabildin, dedi ve kapıdan çıktı gitti. Birkaç dakika sonra da Jeeves kapıda belirdi ve sakın bir sesle:

— Bavullarınız hazır efendim, dedi.

ARABADA Jeeves yanımda oturuyor, ben direksiyondaydım. Uçar gibi yeni dertlere gidiyoruz. Ne yapacağımı kestiremiyorum. Durumu Jeeves'e açtım:

— Jeeves, durumu biliyorsun değil mi?

— Evet efendim halanız o kadar bağırarak konuşuyordu ki hepsini duydum.

— Yani şimdi inek biçimi bir macun hokkasını çalmaya gidiyoruz. Hem emekli yargıç Sir Witkyn'in evinden.

— Evet efendim.

— Bu işin nasıl bir belâ olduğunu da biliyor musun?

— Biliyorum efendim. Hem de püsküllü belâ.

— Peki ama Jeeves, insanın bu dünyada rahat etmesi için kimsesiz mi olması lâzım? Ne hala isterim ne enişte. Bir kuru kafa yeter de artar bile. İngiliz kanunlarını değiştirmeli, Jeeves değiştirmeli. Bir yeğen eğer canı isterse halasını çuvala koyup Times nehrine atabilmeli. Ben şimdi ne halt edeyim? Yukarı tükürsem bıyık aşağısı ise sakal. Haftada bir iki defa Anatol'un yemeğini yemesem verem olur ölürüm. Emekli yargıç beni bavul hırsızı olarak kabullendi. Üstelik bir de şemsiye ve macun hokkası çalmaya kalktığıma tanık... Bu durumda köşke gittiğimizi ve punduna getirip o Allahın belâsı hokkayı çaldığımızı düşünelim. Biz döndükten sonra adam kendince pek kıymetli macun hokkasını yerinde göremeyince... Of aman Allahım!.. Hem bakalım bu gümüş hokka nerede saklanıyor? Aşırılması bu kadar kolay mı sanki?.. Aman ben iyice sapıtmaya başladım galiba. İlk olarak şu Fink'in evlenme mesele-

sini halletmeliyim. Bu hırsızlıktan bile mühim...

— Haklısınız efendim...

— Jeeves, Sir Witkyn'in bir yeğeni vardı. Stiffy, onu da hatırladın mı?

— Tabii efendim, çok sevimli bir hanımdı.

— Bırak şimdi sevimliliğini... Onun da başı dertte olmasa beni telgrafla çağırır mıydı sanıyorsun?

Bu kadar heyecanlı konuşmalar sırasında otomobilin gaz pedalına öyle basmışım ki, uçarcasına köşkün uçsuz bucaksız bahçesinden içeri girdik. Bir uşak koşarak geldi; kapıyı açtı. Sir Witkyn'i sordum.

— Bay Roderick'le beraberler, dedi.

— Ne... Bay Roderick'le mi?

— Evet efendim.

— Uzun boylu.

— Evet.

— Goril'e benzer insan azmanı...

— Şey ...Yani... Evet...

— Ya bayan Madeline?

— Evdeler. Yalnız şu anda nerede olduklarından bilgim yok.

— Bay Fink?

— Parkta geziyorlar efendim.

Bu insan azmanı, durdan oturdan anlamayan Roderick'in burada olabileceğini hiç aklıma getirmemişim. Şimdi ne halt edecektim? Düşünün bir kez, durum ne kadar keyif verici. Cinayet işlemek üzere bir yere geliyorsunuz, aynı yerde davetli olarak dünyanın en meşhur polis hafiyelerinden beş altısı da bulunuyor. Buyurun cenaze namazına...

Uşak bavulları içeri taşıırken, ben de köşkü do-laşmaya başladım. Epey geniş bir yer. Oturma sa-

lonuna girince elim ayağım kesildi. Uğruna nelere katlanacağım belli olmayan, antikacıda hırsız damgası vurduran o macun hokkası, camekânın içinde pırıl pırıl parlamıyor mu? Vitrine yanaştım. Burnumu cama dayayıp o korkunç sanat harikasını seyre başladım. Bildiğim bütün küfürleri sıralarken elim yavaşça dolabın anahtarını tutmuş galiba ki kapak açılıverdi. Hiç farkına varmadan elimi uzattım ve o inek biçimi macun hokkasını elime aldım. 'Alıp kaçsam mı yoksa yerine mi koysam?' diye vicdanımla tartışmalar yaparken:

— Eller yukarı...

diye bir ses duyunca yerimden sıçradım. Kapıda goril azmanı Röderick, elinde bir çifte ile duruyor ve karnımın içini kurşunla doldurmak için sabırsızlanıyor durumda pis pis sırtıyordu. Dizlerimin bağı çözül-
dü. «İmdat Jeeves» diye bağırıacaktım az kalsın...

3

ELİNDE TÜFEKLE kapıda duran goril azmanın boyu sanki bir misli uzamış korkunç bir durum almıştı. Suratında insanı çıldırtacak korkunçlukta bir sırtıma, durmadan beni gözlüyor bir yandan da:

— Sir Witkyn... diye böğürüyordu. Yargıç eskisi de dışardan cevap verdi:

— Buradayım... Roderick, ne var?

— Gelin de bakın size ne göstereceğim?

İçeri giren yargıç eskisi evvelâ ne olduğunu anlayamadı, sonra gözlüğünü gözüne yerleştirdi ve:

— Allah, Allah... Bu bizim bavul hırsız değil mi? Ne istiyor benden? Nereye gitsem ayaklarıma dolanıyor... Ama artık canımı sıkmaya başladı... Ne işin var burada kopuk?

— Burada ne işi mi var? Anlayamadınız mı yargıç bey? Balkondan içeri süzülüyordu, uzaktan gördüm. Hemen koşup silâhı kaptım ve tam hırsızlığı yaparken suçüstü yakaladım.

— Allah Allah bunca yıl yargıçlık ettim. Hiç böylesine rastlamadım. Benim gümüş macun hokkamdan ne ister? Ama bu kere hapi yuttu. Şimdi tutuklanması ile ilgili işleme başlayayım. Aman dikkatli olun, kaçmasın. Sonra sulh cezaya, yok yok iyisi mi ağır cezaya yollarız. Artık en azından üç beş yıllık bir cezayı...

Sanki herif verilecek cezayı açıkça belirtirse hiç kurtuluş umudum kalmayacakmış gibi bir hisse kapıldım ve farkında olmayarak anlamsız bir sesle bağırdım. Roderick o kadar boş bulundu ki o iri cüsesiyle yarım metre kadar havaya fırladı. Bu anda Madeline salondan içeri girdi. Bizi böyle garip bir durumda görünce de iki elini yanaklarına yapıştırıp haykırmaya başladı:

— Aman Yarabbi!.. Ne oluyor buralarda!.. Sevgili Bertie, sizden ne istiyorlar? Bay Roderick bu nasıl şaka?... Neyle geldiniz Bertie?...

— Otomobille.

— Yorgunsunuzdur her halde?

— Pek değil.

- Çay hazır... Babamla tanışıyor musunuz?
- Tanışıyoruz... Hiç tanışılmaz mı?
- Ya, Bay Roderick'le?...
- Onunla da tanışıyoruz.
- Buna çok sevindim. Fink de neredeyse gelir.
- Şaşkınlığı geçmiş olan Sir Witkyn kızına dönüp

sordu:

- Bu oğlanı sen nereden tanıyorsun kızım?
- Nasıl tanımam baba... Çok ama çok eski dostlarımdan. Hem bugün geleceğini size bildirmiştim ya...
- Neee... Gelecek olan bu muydu? Yani bavul hırsızı...

— Dükkândan şemsiye aşırın, diye Roderick söze karıştı.

— Evet suçüstü yakalamıştık... Şemsiye çalıyordu.

— Rica ederim baba...

— Evet, evet... Her yerde bu belâ karşımıza çıkıyor. Dün sis yüzünden kaçıp kurtuldu. Dikkat et kızım senin davetlin bu hırsız olamaz...

Artık dayanamadım ve emekli yargıcın sözünü kestim.

— Yanılıyorsunuz beyefendi... Siz beni bavul hırsızlığından değil, bir polisin şapkasını şaka için alıp kaçırmaktan beş İngiliz lirasına mahkûm etmişsiniz ve ben o sıralarda Oxford'da öğrenciydim.

— Ya şemsiye hırsızlığı?

— Siz beni bavul hırsızına benzetince şaşkınlıktan bir yere tutunmaya kalktım. Elimin altında bir şemsiye bulunuyormuş!... Ne bilirdim ben?

— Peki buna da bir bahane buldunuz. Ya macun hokkası hırsızlığı? Hokka elde kaçmıyormuydunuz?

— Rica ederim bu da bir karıştırma. Çünkü o sırada bir kedinin kuyruğuna basmıştım. Hayvanın feryadı üzerine de can havliyle kendimi dışarı fırlatmıştım.

— Ne kedisi canım, ortalıkta kedi falan yoktu ki... Hem hepsini bir yana bırakalım. Şu anda benim macun hokkam koltuğunuzda köşkten sıvışmıyormuydunuz? Bunu neyle açıklayacaksınız?

Madeline oradan atıldı:

— Gayet normal babacığım. Bertie gelir gelmez tabii sizin gümüş koleksiyonunuza bakacaktı. Çünkü kendisi Bay Tom Trovers'in yeğenidir. Eniştesi de sizin koleksiyonunuzun zenginliğinden ona bahsetmiştir. Değil mi Bertie?

— Tabii Madeline... Tabii...

— Ya...

Bir yandan Sir Witkyn bir yandan da insan azmanı Roderick, beni tepeden tırnağa süzdüler. Madeline'e pek inanmışa benzemiyorlardı ama neyse...

Bir belâyı şimdilik kazasız atlatmıştık. Hemen halama bir telgraf çektim:

«Halacığım... Kararlaştırdığımız işin gerçekleşmesi imkânsız. Ağır şüphe altındayım. Şu anda en küçük bir yanlış adım beni yok edebilir. Sir Witkyn çok kuşku-lu ve tedbirli. Kocanızın eniştem olduğunu öğrendikten sonra daha da pirelendi. Olan bitenlerden sonra size ancak baş sağlığı dilerim. Saygı ve sevgiler.

Bertie »

Telgrafı telefonla yazdırdıktan sonra Madelin'le karşılıklı oturup dertleşmeye başladık. Genç kız:

— Neden geldiniz sanki?... Son bir defa daha görüşmeseydik olmaz mıydı? Aramızdaki ilişki ayrıldığı-
ğımız gün bitmeliydi. Kalbinizdeki yara şimdilik çok
taze. Bana evlenme teklif ettiniz, ben de kabullendim.
Sonra tutup Fink'i size değiştim.

— Şimdi bunları bırakalım Madeline, Fink'le
aranız nasıl, düzeldi mi?

— Esasında saçma bir şeydi Bertie... Metelik
etmez değersiz bir olay. Fink'i kuzenim Stiffy'den
kıskandım. Olacak şey mi yani? Oysa bu sabah her
şeyi bana anlattılar. Gözünden böcek çıkarıyormuş
meğer...

— Bu durumda işler yolunda değil mi? Yani...
Şey...

— Oh Bertie. Fink'i hiç bir zaman bugünkü ka-
dar sevmemiştim. Her gün yeni bir yönünü keşfedi-
yorum. Tam bir erkek... Siz onu en son ne zaman
görmüştünüz?

— Ayrılık yemeğinde... Sahi, çok başka bir
Fink olmuştu. Yemekte fıkralar anlattı... Arkadaş-
larla alay etti... Parlak da bir nutuk çekti. Haklısı-
nız. Büyük bir değişme olmuş. Bizim pısrık oğlan...
Pardon terbiyeli arkadaş, iki insan önünde doğru
dürüst bir cümle yapamayan oğlan...

— Oh, çok değişti Bertie... Zaten çekingenliğin-
den başka kusuru yoktu. Bu sabah burada olup Bay
Roderick'le nasıl konuştuğunu duysaydınız şaşıp ka-
lırdınız. Bilmem ki ona lâayık bir eş olabilecek mi-
yim?

Bizim Madeline de iyice saçmalamaya başladı. İşler kötüye varmadan ortalığı yatıştırmalı.

— Siz ona lâıyk oldunuz bile sevgili Madeline...

— Teşekkür ederim. Siz bana cesaret veriyorsunuz.

— Yok canım cesaret falan verdiğim yok... Siz birbiriniz için yaratılmış iki insansınız. Daha denk bir çift olamaz. Nikâh ne zaman nikâh?..

— Ayın 23'ünde.

— Sizin yerinizde olsam bu kadar bile beklemem. Bu işi hemen bitirirdim.

— Sahi mi?..

— Kuşkunuz olmasın. Fink gibi bir erkekle evlenmek için insan bir saniye bile kaçırmamalı. Çok yaman oğlandır. Yaman da kaç para eder? Pırlanta pırlanta... Neden bütün arkadaşlarım arasında en çok Fink'i severim. Çünkü gerçek bir pırlantadır.

— Ah, Bertie ne iyi yürekli bir insanmışsın?

— İçimden geldiği gibi konuşuyorum da ondan.

— Şimdi iyice rahatladım. Biraz öncesine kadar 'Acaba, Fink'i kıskanır, artık eskisi kadar sevmez mi' diye düşünüyordum? Başkası olsa evlenme tekliı ettiğı kızı elinden alana kin bağlardı.

— Aptallık...

— Ah, sevgili Bertie...

İyice rahatlamış olarak Madeline'nin yanından ayrıldım. Salona yaklaşırken içerden bir ses duydum:

— Rica ederim Roderick... Eşşeklik etmeyin...

Kulaklarıma inanamadım. Bu ses bizim Fink'in sesi. Dünyanın en pısırsık, en mıymıntı oğlanı. Sura-tına bakıp adını sorsan saatlarca karşılık veremeyen okulun budala oğlanı (Eşşeklik etmeyin) diyor, hem

de kime? O goril azmanı Roderick'e. 'Tamam' dedim 'şimdi kıyamet kopacak.' Roderick, bizim Fink'in o armut çöpü gibi boğazını iki parmağı arasında tutup kafasını koparacak. Biraz bekledim. Ne ölen var ne de öldüren? İçeri girdim. Bizimki bir koltuğa kaykırıcısına oturmuş, karşısında Roderick'le birkaç gün sonra kaynatası olacak Sir Witkyn... Beni görünce çok rahat bir el hareketiyle :

— Ooo... Nihayet gelebildin Bertie, dedi. İstedğim kitabı getirdiğini umarım.

— Öziir dilerim unuttum.

— Aklında tutamayacak kadar budala olduğunu biliyordum zaten.

Bizim Fink'te bir tuhafılık var ki içinden çıkılır gibi değil? Çıldıracığım. Bu işte bir iş var ama. Bir öğrenebilsem. Bereket yargıç eskisi ile goril, dışarı çıktılar. Ben de Fink'i karşıma aldım.

— Madeline'le aranız nasıl?...

— Fena değil... Stiffy'nin gözüne kaçan böceği çıkardım da şüphelenmeye başladı. Telâşla sana telgraflar çektim, sonra işi kestirmeden halletmeye karar verdim ve Madeline'i güzelce haşladım. Ortalık süt liman oldu. Mademki geldin, birkaç gün kalırsın artık. Hem Trovers halan da geliyor...

— Bu da nereden çıktı? Bir yanlışlık olmasın.

— Ne yanlışlığı? Bu akşam burada, az önce telgrafi geldi. Yalnız bir şey rica edeceğim: Trovers halan eskisi gibi bana kötü davranıp, alay etmeye kalkarsa kalbini kırarım. Bunu ona iletmeyi unutma.

— Hasta filan değilsin ya Fink? Ne zamandan beri böyle oldun Allah aşkına?

— Anlayamadım.

— Trovers halamın hatırını kırmaya falan ne zamandan beri başladın dedim.

Geçen haftaya kadar karşısında dilin tutulurdu. Demin kapıdan duydum. Roderick'e «eşeklik etme» diyordun.

— Eşeklik edene eşeklik etme denir.

— Ben diyemem.

Fink bir süre düşündü, sonra gülümseyerek yüzüne baktı.

— Vallahi eskiden bende diyemezdin. Bir haftadır bambaşka bir adam oldum. Hem de kimin sayesinde biliyor musun? Bizim Jeeves'in...

— Pek meraklandım... Nasıl oldu bu?

— Meğer bizler ne akılsız kimselermişiz. Karanlıktan korkan çocuklar gibi. Jeeves elimden tuttu da aydınlığa çıkıverdim. Başından anlatayım mı?

— Bir de soruyorsun... Tabii değil mi?

— Geçen hafta şaşkın ördekler gibi dolaşıp duruyordum. Nikâh günü verilecek yemeği düşünüyordum. Uykularım kaçmıştı. Ben nasıl o gün nutuk çekecektim? Düşün, bütün arkadaşlarım, Sir Witkyn, bay Roderick ve hayallerinden bile ürktüğüm herkes orada olacaktı. 'Ölürüm daha iyi' diyordum kendi kendime. İşin kötüsü bu bay Roderick, bir zamanlar Madeline ile evlenmek istemiş, kızın beni seçmesi onu iyice kudurtmuş, bana öyle içerliyor ki ufak bir pot kırsam o da belimi kıracak mutlaka.

— Ne olmuş bundan yani?

— Dur acele etme... Sir Witkyn de bav Roderick'in teyzesiyle nişanlı. Kadın çok zengin bir albayın dul karısı...

— Çok eğlenceli.

— Evet öyledir. Başta Sir Witkyn kızını bu Roderick'e vermek istiyordu. Madeline'nin beni seçmesine çok kızdı. Roderick ondan beter sinirlendi. Beni nerede yalnız yakalasa «**Madeline'i mesut edemezsen boynunu koparırım**» deyip duruyordu. Artık canımdan usanmıştım. Madeline'le aramızda ufak tefek anlaşmazlık çıkınca korkuya kapılıp sana telgraf üstüne telgraf çektim. Aslında Sir Witkyn evimde özel akvaryumlar içinde deniz kertenkeleleri beslediğimi ve bunlardan birkaçını buraya getirdiğimi duyunca...

— Eee... Ne oldu?

— Ağzının içinde bir şeyler geveledi ama ben duydum.

— Neler söyledi?

— Biraz ayıp olur, açıklayamam.

— Peki bu kertenkeleleri niçin yanında gezdiriyorsun.

— Bir Amerikalı profesör, bu garip yaratıkların ancak mehtaplı gecelerde çiftleştiklerini yazmıştı da gelecek aya kadar beklemektense burada tetkik edeyim dedim. Yanımda birkaç tane getirdim.

— İyi halt ettin... Allah cezanı versin.

— Aldırma, Jeeves imdadıma yetişti. İyi ki geziye çıkmadan bu işi başardım.

— Ne gezisi?..

— Senin haberin yok mu? Dünya gezisine çıkıyorsunuz ya...

— Kim dediyse sana bu lafı, boyundan büyük halt etmiş.

— Bilmem artık. Jeeves söylediğine göre, bu gezi mutlaka yapılacaktır.

— Ben hayır diyorsam hayırdır Fink.

— Vallahi bana sorarsan Jeeves gidilecek diyorsa gidilir. Neyse biz asıl konumuza dönelim. Şaşkınlıktan ne yapacağımı bilmediğim sırada Jeeves'i buldum derdimi anlattım. Pişirdiği kahveyi yarılama-mışken meseleyi kökünden halletti.

— Pek yaman bir açıklama.

— Yaman olan bizim Jeeves. Eşi olmayan bir zekâsı var.

— Çok balık yiyor da ondan. Peki sana ne dedi?

— Dedi ki «Değer vermediğimiz ve nefret ettiğimiz kimselerden hiç bir zaman korkmayız». Birisinden çekiniyorsak onun zayıf yönlerini bulup çıkar-malıymışız. Sözgelisi «Herifteki surata bak gorile benziyor... Amma avanak bir adam... Şu verem su-rathı herif...» gibilerden herkese bir kulp takabildin ve söylediklerine kendini de inandırdın mı, karşın-dakiler önünde dize geliyorlar.

— Denedin mi?

— Tabîî.

— Öyleyse benim senin onuruna verdiğim yemekte hepimizi küçümsediğin için o parlak nutku atabildin öyle mi?

— Elbette... Hepinizi nokta gibi görüyordum.

— Beni de mi?

— Seni de tabîî...

Bu açıklama karşısında iyice bozuldum. Tam ağ-zımı açıp Fink'e fink attıracaktım ama aklım başı-ma geldi. Onun, benim ve bizim hakkımızda düşün-dükleri bugün için hiç de önemli değildi. Bugün önemli olanı bu hayvanın, o Madeline denilen aklı kıt

kızla evlenmesi. Hele bir nikâh kıyılsın, balayına gidip dönsünler, ben ondan sonra bu azgın herife gösteririm dünyanın kaç bucak olduğunu.

Hiç bozuntuya vermedim.

— Çok parlak bir fikir.

— Parlak olmaz mı? Bir kez işe başladıktan sonra sonuç öyle beklenmedik olaylar getirdi ki ben işi tek başıma yürütmeye başladım. Dün sabah oturdum. Bütün ilişkim olan insanların zayıf taraflarını bir deftere teker teker yazdım durdum. Şimdi aklıma gelen sözgelişi kaynatam olacak yargıç eskisinin tam elli iki tane garipliğini bulup kaydettim. Roderick denen eşşeğe gelince onun için ciltler doldurmak bile yetişmez.

— Nerede bu defter şimdi?

— Ceketimde olması lâzım.

— Bari iyi sakla da kimsenin eline geçmesin.

— Hep üzerimde taşıyorum. Kimin eline geçecek? Nah, şurda olması lâzım... Yok burada değilmiş... Solda galiba... Aaa... Orada da yok. Her halde bir yerde unutmuş olacağım ama aldırma canım...

BÜTÜN BU DENEYLERE rağmen bizim Fink'-in adam olmaya hiç ama hiç niyeti yok. Herkes hak-

kında olmayacak şeyleri bir deftere yazıyor ve onu şimdi nereye koyduğunu bile hatırlamıyor. Biz Woosterlerin çok derin bir sezgi gücümüz vardır. Bu huyum depreşti. Telâşla sordum:

— Düşürmüş olmayasın?

— Düşürsem ne olur sanki? Hepsi ezberimde.

— Ezberlemen neyi değiştirir acaba? Sözelgişi kaynatan hakkında, «**Avanaktır... Kaz kafalıdır... Bütün okumuşluğuna rağmen cahilin tekidir**» gibilerden bir şeyler karaladın mı defterine?

— Tabii değil mi? Bunlar yazdıklarımın yanında hafif kalır.

— Açık seçik, adlı adınca yazdın mı bunları?

— Tabii dedim ya canım.

— Peki... Bu defter şimdi onun eline geçerse hakkında düşündüklerini okursa biraz canı sıkılır değil mi?

— Amanın!..

— Ya da başka birisi; sözelgişi Roderick bulsa da hemen Sir Witkyn'e koştursa...

— Eyvah! Deme!..

— Adam defterin ilk sayfasını okur okumak, kızı vermekten...

— Sus söyleme... Mahvoldum. Bu hiç aklıma gelmemişti. Bertie... Amanın sevgili arkadaşım, şimdi ne yapacağız?... Hay Allahım... Anneciğim... Yetiş Hz. İsa...

— Bu durumda bu adam sana kızı vallahi de vermez billahi de...

— Yaa!..

— Daha beteri de var. Yargıç defteri okuyup danalar gibi böğürmeye başlayınca ilk koşacak adam

Roderick olacak. Ne olduğunu öğrenir öğrenmez de iki adım atmadan seni yakalayacak ve boynunu koparıp pencereden dışarı atacaktır...

Artık keyiflenme sırası bana gelmişti. Tabağıma bir büyük parça pasta aldım ve büyük bir zevkle yemeye başladım. Fink çıldırmak üzereydi.

— Boynumu koparır mı dersin Bertie?

— Boynunu koparmakla kalsa yine iyi, muhakkak belini de kırar.

— Yandım desene.

— Hem de ne yanma.

— Ne yapmalıyım şimdi? Acele bir çare bana.

— Koş Jeeves'e baş vur. Ama onun bir şey yapabileceğini hiç sanmam. Herkesten evvel bu defteri ele geçiremezsen Allah Baba bile seni kurtaramaz. İnsan böyle önemli bir defteri kilitli bir çekmeceye saklamaz mı avanak?

— Ben her dakika hakkınızda yeni notlar düştürdüğüm defteri nasıl kilit altında tutabilirdim?

— Ceketinin iç cebine koyduğuna emin misin?

— Tamamiyle.

— Odanda falan kalmış olmaz mı?

— Devamlı üstümde bulunurdu.

— Son olarak kimin hakkında o nefis yargılarından birini yazdın hatırlayabilir misin?

— Dur bakayım... Galiba tulumbanın yanındaydı... Ahır civarındaki tulumba... Kaynanam hakkınca «Ödlele olur ama bu kadarı olmaz» diye yazıp iç cebime attımdı. Mendilimin yanına. Biraz sonra da Stiffy çıkageldi. Ağlıyordu. Gözüne böcek kaçırmıştı.

— Hah tamam, Fink, Sen de böceği bulmak için mendilini çıkardın ve defter de yere bu anda düştü.

- Öyle mi oldu dersin?
- Başka türlü olması mümkün değil. Dün ne zaman olduydu bu iş?
- Öğle yemeğinden biraz önce.
- Öyleyse o zamandan bu yana yüzlerce kişi bu defteri okumuş ve katıla katıla gülmüştür. Artık defteri bulman zorlaştı gibime gelir.
- Olamaz böyle şey... Yukarda Allah yok mu yani?
- Sen şimdi Allahı bırak da Stiffy'yi arayalım. Belki o bulup saklamıştır.
- Elbette ya... Bulup saklamıştır. Boşuna korkup telâşlandık...
- Pek erken sevinme... Bu bir umut... Kız şimdide nerede? Onu bulup isteyelim.
- Demin köye giderken gördüm. Biliyor musun Bertie, Stiffy köyün genç papazı ile sevişiyor.
- Ben şimdi onu bulur konuşurum?
- Aman Bertie yalnız Stiffy'nin köpeğinden sakın. Ahlâksız hayvan, erkek düşmanı... Hiç çaktırmadan yanaşılıyor ve insanın bacağına ısırıp kaçıyor.
- Defter sanki benim başımı derde sokacakmış gibi büyük bir telâşla odadan fırladım. İşin şakaya gelir yanı yok... İşler tam kıvamındayken bu uğursuz defter yüzünden nişan bozulur ve Madeline de üstüme yamanırsa, değil dünya gezisi, ahretin yolunu tutsam bundan kurtuluş yok.
- Köy yolunda bunları düşünürken hiç beklenmedik bir olay oldu. Akşamın alaca karanlığında bir jandarma bisikletiyle alımlı alımlı yokuştan aşağı iniyordu. Çok keyifliydi. Ya bir sanık yakalamış ya da komutanından izin koparmıştı. Bisiklete çok iyi

bindiğini sanan bu jandarma gidonu boş bırakmış, ellerini de cebine sokmuş, ışık çala çala yola devam ediyordu. Birden nereden çıktığını anlayamadığım, siyah bir av köpeği bisiklete saldırdı. Bu durumda dengesini kaybeden jandarma yolun kenarındaki çukurun içine boylu boyunca uzandı.

Aynı anda da yolun öteki kenarından çıkan Stiffy'nin feryadı duyuldu:

— Bu ne rezalet... Dikkat etsenize... Az daha köpeğimi ezecektiniz. Zavallı Bartolome. Canın yandı mı canım? Bir yerin acıdı mı hayatım? Köpeğimi korkuttunuz, yüreği oynadı. Ona bir şey olursa sizi mahkemeye veririm jandarma efendi.

Jandarma acıyan yerlerini mi oğuşursun, yoksa bir dert gibi başına dikilen Stiffy'ye mi laf yetiştirsin bilemiyor, şaşkın şaşkın bakıyordu.

— Hem bisiklet de ne oluyormuş? Siz köpeğimin bu canavar alete kızdığını bilmiyor musunuz?

— Ama efendim, burası anayol. Ben de kendi bisikletimle işimin başına dönüyordum.

— Anayolmuş. Bana ne? Rica ederim Bates. Budala gibi konuşmayın. Bir köpek bisiklet görür de saldırmaz mı, duyulmuş mu böyle şey? Dava açacağım. Hatta hatta Lordlar Kamarasına kadar bu meseleyi götüreceğim. İşte bu bay da tanıktır. Vay Bertie, sevgili dost sen miydin? Tanık olursun değil mi?

— Neye Stiffy?

— Köpeğimin başına gelenlere...

Biz bunları konuşurken jandarma işin sarma sarmakta olduğunu kestirdi galiba ki yırtılan elbisesi, arka tekerleği çarpılmış bisikletini aldı ve galiba alçak sesle küfür ede ede yolu tuttu.

Hazır benden bir yardım isteyen Stiffy'nin heyecanlı halinden yararlanmak niyetiyle hemen işe giriştim:

— Stiffy, ver şu defteri bakalım.

— Hangi defteri?

— Gri renkte, maroken kaplı küçük defteri.

— İçinde buradaki insanlar hakkında eğlenceli notlar yazılmış defteri mi?

— Ta kendisi... Veriver yavrum.

— Notları o yazmış değil mi?

— Evet.

— İnanılır gibi değil.

— Tamam.

— Doğrusu Fink'in bu işi yapmasına çok şaşır-dım. Amcamla büyük dostu Roderick hakkında böyle şeyler yazacağına, köpeğimi üzen bu utanmaz jandarma hakkında bir şikâyet dilekçesi yazsaydı ya.

— Onu da yazar şekerim. Sen şimdi bana o defteri ver de. Nerede defter?

— Defteri bırakın Bertie... Şu jandarma işini halledin bana.

— Ama Stiffy, önce şu defteri bana vermelisin. Defter çok önemli.

— Amcamı bu bölgeye sulh yargıcı seçtiler. Ben şimdi bu utanmaz Bates'i dava etsem haksız mıyım?

— Defter yanında mı şekerim?

— Olaya tanık olman bile benim için şans. Bu jandarma Bates var ya, beni iki kere amcama şikâyet etmişti. Bir keresinde otomobilimi hızlı sürüyormuşum, ikincisinde Bartolome yüzünden...

— Kim bu Bartolome?

— Köpeğim.

- Evet.
- Isırır gibi yapmış.
- Kimi?
- Aşkolsun Bertie... Beni dinlemiyorsun bile. Kimi olacak Jandarma Bates'i.
- İyi!.. Defter?
- Dur aklıma bir şey geldi Bertie... Sizi amcam bir kere beş İngiliz lirası cezaya çarptırmıştı değil mi?
- Evet.
- Bir polisin şapkasını aşırıya kalkmıştınız galiba?
- İyi bildin.
- O halde Bertie... Lütfen şu kötü jandarma Bates'in şapkasını da aşırıp bana getirir misin?
- Anlayamadım.
- Jandarmanın şapka ya da kep'ini aşırıp bana getirin. Sonrasına karışmayın. Bu iyiliği bana yaparsınız değil mi?
- Elbette yapmam...
- Ah siz erkekler... Ne kötüsünüz. Hem de tabansızsınız. Harold «en küçük isteğin benim için emirdir» der, yine de bu herifin pis şapkasını aşırıvermez.
- Harold da kim? Bilemedim.
- Bizim köyün papazı.
- Jandarmanın şapkasını sizin köy papazı mı aşıracak, sevabına?...
- Ama bu papaz yabancı değil ki. Benim nişanlım sayılır. Ama amcamdan gizli, hep düşünüyorum da bir türlü karara varamıyorum. Harold

gibi bir centilmen, nasıl olur da nişanlısının bu kardarcık bir isteğini yerine getirmez. Anlamıyorum.

— Getiremez.

— Neden?

— Çünkü İncil’de papazların jandarma şapkası aşırmasıyla ilgili bir bölüm yoktur da onun için.

— İncil’de sinemaya gitmek te yazılı değil ama Harold gizlice gidiyor. Eskiden bu kadar tabansız değilmiş. Oxford’un en uçarı öğrencilerindenmiş.

— Oxford’un mu?

— Ya sahi. Siz de tanırırsınız. Aynı yıllarda okumuşunuz. Harold Pinker.

— Pinker mi? Vay kerata... Sonunda siyah cübbeyi sırtına geçirdi demek?

— Ama Harold burada çok sevilen bir papaz. Yakında piskopos olduğunu göreceksin. İngilterenin en genç, en yakışıklı, fakat en korkak piskoposu...

Stiffy’yi dinlemiyordum bile. Pinker’e dalmıştım. Gerçekten Oxford’da isim yapmıştı. İri kıymdı. Rugby oyununda kimse onu tutamazdı. Yalnız üniversitede değil, mahallî liglerde de durum aynıydı.

— Kerata okul yıllarında hiç te yüreksiz değildi. Gözünü daldan budaktan sakınmazdı. Bu işi yapmadığına göre demekki jandarma şapkasını aşırarak gerekmiyor? İyisi mi siz bu sevdadan vazgeçin Stiffy.

— Hangi sevdadan. Harold’dan mı?

— Yok canım... Jandarma şapkası aşırarak sevdasından.

— Mümkün değil. Ölüyorum de vazgeçmem.

— Ama olacak iş değil.

— Eğer İngiliz jandarmasının en budala insanı olan Bates'i şapkasız bırakmazsam öleyim daha iyi.

— Demek bizim Harold budalasıyla evlenecek sin ha Stiffy?

— Evet Bertie. O kadar memnunum ki... Anlatamam... Yalnız bir derdimiz var.

— Sahi... Beni yardıma çağıran bir telgrafınızı almıştım. Mesele nedir?

— Çok müşkül durumdayız. Durumu amcama açamıyoruz.

— Hangi durum?

— Evlenmek meselesini.

— Neden?

— Madeline'le Fink'in evlenme işini amcam hiç istemiyordu. İş neredeyse zorla oldu gibi. Şimdi onların nikâh işi tamamlanmadan ortaya çıkar da **(Ben de Harold'la evleniyorum)** dersem, hiç bir şey olmasa Sir Witkyn'in yüreğine iner.

— Peki. Sonuç?

— Bütün umudum sizde Bertie.

— Kusura bakma ama Stiffy, bu iş olacak gibi değil. Elimden bir şey gelmez.

— Dur bakalım. Daha ne isteyeceğimi bilmeden ret cevabı veriyorsun.

— Başka türlü hareket edemem ki. Çünkü ne sebeple olursa olsun Sir Witkyn'le karşılaşmak istemiyorum. Hem bu işe beni karıştırmak size yarar sağlamaz. Ben amcanızın karşısına çıkıp **(Bu kız oğlanı seviyor. Verin gitsin)** desem sen ömrünün sonuna kadar bakire kalırsın.

— Elbette bunu ben de biliyorum.

— Öyleyse nasıl yardım bekliyorsunuz benden?

— Canım bizim istediğimiz o kadar büyük bir yardım değil ki.

— Nedir öyleyse?

— Basit bir oyun. Geçenlerde bir arkadaşım anlatmıştı. Taınmış Lordlardan birinin kızı babasının sekreteriyle sevişiyormuş. Bakmışlar resmen istense baba kızı vermeyecek. Düşünmüşler taşınmışlar. Oğlanın arkadaşlarından biri Lord Hazretlerini kandırmış. Gölde bir sandal gezisine çıkmışlar. Tam gölün ortasında çocuk çaktırmadan sandalı devirmiş. Lord başlamış su yutmaya. İmdat sesleri arasında gizli nişanlı, yani genç sekreter, atlamış suya, saçlarından yakaladığı gibi Lord Hazretlerini çekip kıyıya getirmiş?.. Tabii bundan sonra hangi baba kızını böyle bir kahramana vermez değil mi ama?

— Dur sevgili Stiffy... Evvelâ etrafta böyle bir göl göremiyorum. Sonra bildiğim kadarıyla Sir Witkyn, öldür Allah, benimle bir kayığa binip göle açılmaz.

— Konuşmamın sonunu beklemiyorsunuz ki Bertie. Anlattıklarımı iyice dinleseniz sizin de aklınız yatacak ya neyse. Bakın ben sinemada ne gördüm geçenlerde?

— Sinemada öyle mi?

— Evet?.. Sinemada... Kız oğlanı seviyor. Babası bu evliliğe yanaşmıyor. Ne yapsınlar? Bir oyun tasarlıyorlar. Kızla babası bir arabayla ormandan geçerken, oğlanın arkadaşlarından ikisi haydut kılığına girip, arabayı durduruyorlar...

— Oğlan da siyah bir at üzerinde nara ata ata geliyor ve haydutları öldürüp kızı kurtarıyor değil mi?

— Siz de gördünüz mü yoksa bu filmi?

— Ne lüzum var. Her filmin sonu böyledir. Bütün bu kahramanca işler de, hep filmlerde olur. Bir de şunu söyleyeyim ki dünyada hiç bir âşığın bu kadar budala arkadaşları bulunamaz.

— Telâşa kapılmayın canım. Harold böyle bir yardımı zaten kabul etmiyor ki. Biz başka bir çözüm yolu bulduktuk bu işe.

— Aman anlatır mısın, bu harika çözüm yolunu?

— Siz önümüzdeki gecelerden birinde gümüş macun hokkasını aşırmaya kalkacaksınız...

— Gümüş macun hokkasını mı?

— Tabii... Bütün koleksiyoncular gibi amcam da en son aldığı antikaya sevdalanır. İlk getirdiği gece hep bu inekten bahsetti durdu.

— İnekten mi?

— Evet. Gümüş macun hokkası biçimindeki inekten... Aman şey canım... İnek biçimindeki macun hokkasından. Planımı bu sevgi üzerine kurdum zaten ben de. Yalnız önemli bir konu var. Çalınan hokkayı köyün papazı nasıl ele geçirip amcama geri getirecek?

— Sahi nasıl?

— Bunu da düşündüm. Allahtan çok sinemaya giderim de, çok ders alırım. Yüzünüze bir maske takacağız. Hokkayı alıp çıkarken balkonda Harold'la karşılaşacaksınız.

— Sonra bizim zibidi papaz, bir kahraman pozuna bürünüyor ve beni kısıkvrak yakalıyor. O böylece sevgilisine kavuşuyor, bendeniz de kodesi boy-

luyorum değil mi? Olamaz böyle şey Stiffy... İmkânsız.

— Ne kodesi canım? Daha planım bitmedi ki. Boğuşmadan sonra kurtulup karanlık ormanda kaybolacaksınız.

— Ne boğuşması bu? Nereden çıktı?

— Boğuşmanın romantik olması için. Hem de işin ciddiyeti kalmaz sonra. Yumruğunda kan izleri bulunmalı.

— Kimin yumruğunda?

— Harold'un tabii.

— Peki kimin kanı bu?

— Sizin canım. Harold yumruğu yapıştırdınca burnunuz kanayacak ya işte o.

— Şaka mı bu, yoksa alay mı ediyorsunuz?

— Alayı falan yok bunun. Harold elinde inekle salona girecek. Eh o zaman kopacak kıyameti bir düşünün. Alkış, alkış, alkış... Yer yerinden oynayacak. Nasıl harika değil mi?

— Elbette, harika ama, benden paso...

— Benim bunca yıllık dostum, Wooster'lerin asil kanını taşıyan aslan Bertie'ciğim bu kadar küçük bir yardımı benden esirgesin. Olacak şey değil bu. Ben ki herkeslere «Bertie gibisi bulunmaz, o ne şekerdir» der dururum. Siz beni utandırın...

— Özür dilerim Stiffy, ama benim derdim başka, ben o defterin peşindeyim. Ver de gideyim.

— Hangi defter? Haa, şu Fink'in not defteri değil mi?

— Tamam.

— Niçin bu deftere bu kadar meraklısınız?

— Hâlâ anlamadın mı? Bu defter düşmanlarımızın eline geçerse hapı yuttuğumuzun resmidir.

— Düşmanlarınız mı? Kim bunlar?

— Kim olacak amcanız ve Bay Roderick. Hapı yutacaklar da Fink'le ben.

— Hakikaten başınız dertteymiş Bertie'ciğim... Bu konuşmamızdan sonra kurtuluş umutlarım yeniden belirmeye başladı.

— Ne umutların?

— Şimdi ben bu defteri götürüp amcama vereceğim, değil mi? Bu benim en birinci vicdan borcum. «Bak amcacığım, sen beni bu yaşa getirdin. Ben de elime geçen böyle bir vesikayı sana ulaştırmalıyım. Oku da damadın olacak adamın ne mal olduğunu öğren» derim. Ondan sonra...

— Ama Stiffy, bu senin yaptığına şantaj derler.

— Asla!... Buna ancak evlâtlık görevi denebilir. Her evlât bunu böyle yapar. Çok önemli bir nedenle bu görev yerine getirilmeyebilir... İyice düşünün dostum. Ya bu akşam ineği çalmaya kalkıp benim Harold'umdan dayağı yersiniz, ya da ben bu defteri amcama veririm. Buyrun seçin...

Bu tehditlerden sonra o sevimsiz Bartomole'sini tasmasından yakalayıp yürüdü ve gözden kayboldu. Arkasından dalgın dalgın bakıp, dayakla Madeline arasında tercih yapmaya çalışırken, arkamdan duyduğum bir hayvan sesiyle yerimden fırladım. Ses, meğer Roderick'e aitmiş. Ense kökümde sinsi sinsi konuşuyordu:

— Sir Witkyn'le durumu enine boyuna inceledik.

— Ne durumunu?

— Sizin buraya inek için geldiğinizi biliyoruz.

— Ne ineği?

— Siz buraya eniştiniz tarafından macun hokkasını aşırmaya yollandınız. Şimdi de halanız geliyormuş. İyi iyi, çok iyi... Leşe üşüşen kargalar gibi... Ama ortanızdan çatlasanız, bu macun hokkasını elde edemeyeceksiniz. Bilmiş olarsınız ki her hareketiniz denetimimiz altındadır. Atacağınız her adımı hesaplayın. Skandaldan korkup haberi gazetelerden saklayacağımızı sanmayın. Emekli bir ceza yargıcı ve hele şimdi bu bölgenin sulh yargıcı olan Sir Witkyn ile ben size şunu bildiririz ki, gülmüş macun hokkasının yeri bir santim değişirse pençemizi yakanızda bulacaksınız.

Bu kadar kesin ve ağır konuşma karşısında farkına varmadan inlemişim. Roderick:

— Bir şey mi dediniz bay Wooster? diye sormak zorunda kaldı.

— Hayır... Teşekkürler...

— Hah işte böyle, bundan sonra dikkatli ve terbiyeli olunuz. Yoksa karışmam, dedi ve içeri doğru yollandı. Daha o binaya girmişti ki Jeeves yanına yaklaştı ve halamın geldiğini, beni görmek için mavi salonda beklediğini bildirdi.

BİNAYA GİRENE KADAR Jeeves'e olup bitenleri anlattım ve durumu yeniden gözden geçirdik. Hiç kurtuluş yolu kalmıyordu. Madeline galiba başıma kalacaktı. Bizim Jeeves'e göre insanların en sıkışık zamanlarda smokin giymeleri lâzımmış. Çünkü o insanı karşısındakinin gözünde olduğundan başka gösterirmiş. Buna göre giyindim. Halamı bekletmemek için yerimden kalktım, yakamda sanki toz varmış gibi bir fiske attım kapıya; elimi uzattım ki Fink içeri girdi.

— N'aber Bertie, kızı gördün mü?

— Jeeves... Bizim dosta biraz brandi getirir misin?

— Bırak içkiyi şimdi canım ben içmem bilmiyor musun?

— Yok Jeeves sen ona bakma... Hatta mümkünse şişeyle getir, sevgili arkadaşşıma bir kadeh yetişmeyecek sanırım.

— Baş üstüne efendim...

— Sağmalıyorsun Bertie. Durumu anlatacağına burayı meyhaneye çeviriyorsun. Sen kızı görüp defteri aldın mı onu söyle.

Bu sırada Jeeves elinde tepsi ve içkiyle geldi. Bir kadeh doldurup Fink'e uzattı o da bir robot gibi içkiyi aldı ve ağzına götürürken sordu:

— Defteri bulmuş mu?

- Evet bulmuş.
- Verdi mi sanki?
- Hayır biraz sonra amcası Sir Witkyn'e teslim edecek.

Keşke bu lafı söylemeseydim. Bizim Fink cümlemin sonunda kabasına çuvaldız batırılmış gibi koltuğundan bir fırladı ki sormayın. Elindeki kadeh halının üzerine düştü ve gerçekten odanın içine bir meyhane kokusudur yayıldı:

- Kime verecek kime?...
- Müstakbel kayınpederine.
- Olamaz böyle şey.
- Olacak...
- İmkânsız...
- Oluyor bile.
- Neden ama? Benden alıp veremediği nedir?
- Senden bir şey istemiyor ki... Bütün kastı bana... Aile şerefim, namusum, hürriyetim her şeyim elden gidiyor.

— Delirmiş, mi bu kız? Defteri amcasına verince boyu mu büyüyecek?

— Hayır sadece benim başım yanacak Fink, sadece benim... Sen kurtuluyorsun...

- Peki buna engel olmanın çaresi yok mu?
- Var gibi de, yok gibi de...
- Aman, deme Allah aşkına...
- Macun hokkası var ya, macun hokkası...
- Ne hokkası anlayamadım?
- Canım şu inek macun hokkası.
- İnek mi? Hangi inek?

— Hani geçen akşam kayınpederinin sizlere övünerek gösterdiği gümüş macun hokkası yok mu işte o...

— Eyvah... O iğrenç antika mı? Ne olmuş ona?

Her şeyi etraflıca anlattım. Önceleri öküzün trene bakışı gibi yüzüme bakan Fink sonradan açılmaya başladı. Sonunda da kahkahalarla gülerек:

— Tamam... Bunu ne diye önceden söylemiyosun birader... Bu akşam çal onu, Harold da burnuna yumruğu indirsin. Stiffy sevgilisine kavuşsun, ben defteri ve Madeline'i alayım olsun bitsin...

— Alay mı ediyorsun Fink... Özür dilerim ama bu iş olamaz. O iğrenç macun hokkasını ellediğim an Roderick denen herif gırtlığımı sıkıverir.

— Aşkolsun be Bertie, bu heriften bu kadar mı korkuyorsun?

— Herif olsa korkmayacağım, ama insan azmanı, goril bozuntusu, laftan falan anlamaz ki.

— Canım onun da kolayı var, otomobili parkta işler durumda bırak. Harold'dan yumruğu yedikten sonra nasılsa kaçarsın. O koca gövdeli Roderick seni yakalayamaz ya. Atlar arabaya kaybolursun.

— Üstelemen boşuna.

— Öyleyse kızın odasını güzelce ara. Elbet bir yere saklamıştır.

— Deli mi o? Odasında bırakır mı? Garanti üzerinde taşıyordur.

— Öyleyse çorabının koncuna saklamıştır. Eli ni uzatsan alırsın.

— Öyle ya... Kızı yere yatırıp eteklerini kaldıracam, elimi sokup çorabından defteri çekip alacağım... Kuzum sen aklını mı kaçırdın?

— Sana ne oldu anlayamıyorum Bertie... Sen ki okulun en gözü pek, en arkadaş canlısı, fedakâr, cefakâr insanıydın. Nasıl bu hale düşersin? Diyorlardı zaten 'o içkiye verdi kendini' diye. Demek doğruymuş...

Daha bir sürü saçma sapan sözler ede ede odadan çıktı, ben de halamın yanına gidebildim. Orada da başka sürprizler bekliyormuş meğer... Açtı halam ağzını:

— Anatol... Bertie, Anatol elden gidiyor...

— Ne oldu halacığım?.. Koleraya mı yakalandı?

— Kolera olsa iyi, tedavisi mümkündür. Canlı canlı elden gidiyor.

— Olmaz böyle şey.

— Nasıl olmazmış. Beni dinle Bertie. Enişten var ya enişten... Göz koyduğu macun hokkasını Sir Witkyn tarafından satın alındığını duyunca çılgına döndü. Macun hokkasını alıp koleksiyonuna katmak için, Sir Witkyn'e Anatol'u vermeyi teklif etmemiş mi?

— Neee... diye bağırıp yerimden öyle bir fırladım ki başım tavana değiyordu nerdeyse. Olamaz böyle şey... Delirdi mi eniştem olacak bu adam?

— Bilmem delirdi mi delirmedi mi ama, ben durumu öğrenir öğrenmez koşup buraya geldim. Ne pahasına olursa olsun bu macun hokkasını alıp gitmeliyiz. Bir parçaya göz koyan koleksiyoncunun dünyada yapamayacağı şey yoktur.

Bir yanda Anatol'un nefis yemekleri, bir yanda da Roderick'in nazik boynunu koparmak için hazır bekleyen goril pençelerini düşündüm. Doluya boşa koydum. Sonunda Anatol'un yemekleri ağır bastı. Akıl hocamız Jeeves'i çağırdım. Birer duble brandi getirmesini söyledikten sonra halama durumu en ince noktasına kadar anlattım.

Her olayda en az iki saat konuşan halam sus pus oldu, sonra devam etti :

— Anladım... Her halde «açmaza düşmek» denilen şey bu olsa gerek... Bu adam sana resmen «Gırtlığımı koparıyorum» dedi mi?

— Dedi.

— Boynunu kırarım dedi mi?

— Evet dedi.

— Seni yok ederim dedi mi?

— Onu da dedi.

— Öyleyse bu sözlere hiç kulak asma evlâdım. Isıracak köpek havlamaz.

— Köpek olsa ısırsa canım yanmaz. Bu herif goril de değil de goril azmanı. Şakadan falan anlamaz...

— Öyleyse evlâdım... Tek çare yine Jeeves...

Konuşmaları dinleyen Jeeves, çok ümitsiz durumlarda yaptığı gibi boynunu iki kez öne arkaya sallayıp konuştu:

— Bay Roderick'ten bahsediliyor yanılmıyorsa. Biraz çaresiz duruma düşüldü sanıyorum.

Halam tırnaklarını yemeye başlamıştı. Gözlerini kıstı açtı. Sonra yavaş sesle:

— Bu Roderick denilen adamın hayatında duyulmasından korkacağı bir sır yok mudur acaba?

Her insanda bulunabilir. Sözgelisi bizim ailede bir George amca vardı. Birgün hizmetçiyi öperken yakalamıştım da, ondan sonra okuldaki aritmetik ödevlerimi hep ona yaptırmıştım. Benden bu kadar. Siz şimdi bu herifin böyle bir sırrını bulmaya çalışın.

Bu sözleri söyledikten sonra halam çıktı gitti. Jeeves'le baş başa kaldık.

— Ne dersin Jeeves. Şimdi ne yapacağız?

— Efendim bizim uşaklar klübünün bir âdeti vardır. Bütün üye uşaklar efendilerinin sırlarını buradaki özel deftere yazarlar. Boş zamanlarında herkes gidip bunları okur, eğlenir.

— Sakın bana ait hatıraları da sen...

— Gayet tabii efendim. Hepsini yazdım.

— Korkunç! Bir sinema dönüşü elektrik direğini hırsız sanıp herkesi ayağa kaldırdığını...

— Tabii efendim... Bizim bütün eğlencemiz bu defterdir.

— Biraz ayıp ediyorsunuz doğrusu.

— Her halde Mister Roderick'in uşağı da üyesimizdir. İsterseniz genel sekreterimize telefon edip bu bayın bir sırrı olup olmadığını sorayım.

— Siz herkese bu sırları açıklayıp durur musunuz?

— Rica ederim efendim. Ben bu klübün değerli bir üyesiyim. Yalnızca üyeler bu haktan faydalanır.

— Öyleyse durma Jeeves. Hiç durma hemen telefona sarıl.

— Yalnız...

— Ne yalnız...

— Demin halanızın yanına gelirken Bay Fink'e rastladım da... Mesele biraz karışıyor gibi...

— Yani ne olmuş?...

— Bay Fink'le bayan Madeline'in nişanları bozulmuş...

— Aman Allahım... Jeeves ne dediğinin farkında mısın?

Jeeves hiç duymadı bile. Her zamanki yüksekten bakan haliyle çıktı gitti.

6

BİZİM JEEVES odadan çıkar çıkmaz yemek ziline duydum ve tabii aşağıya inmeye başladım. Yalnız, bu yemek ne zaman aklıma gelse beni bir hıçkırık tutar ki sormayın. Sırtımı bir beş dakika Jeeves'e yumrukladımsam kendime gelemem. İşler bu kadar ters gitmese Sir Witkyn'in sofrası için rahatlıkla «nefis-mükemmel» deyimini kullanabilirdim. Adam aksi maksi ama, mutfağında iyice sözü geçiyor olmalı. Her şey kusursuzdu. Zaten bu işlere düşkünlüğü ve yemekten anlaması da Trovers halamın aşçısı Anatol'a göz koymasından da belli.

Bütün bunların faydası ne? İnsanın başı dinç ve yüreği rahat olmayınca tabağında nefis bir yemek mi var, yoksa etlerin üzerinde avuçla kinin mi serpilmiş, anlayamıyor. Bende o durumdaydım. Bununla beraber, daha ilk tabakta, hangi tabak canım, kâsede, Fink'le Madeline'i incelemeye başladım. He-

piniz bilirsiniz, yeni nişanlı iki avanak böyle kalabalık bir sofrada nasıl hareket ederler? Hafifçe birbirlerine dokunup, ağızları birbirine girercesine fısıldaşmalar, sofrada birbirlerine bir şeyler uzatırken rastlantıymış gibi ellerini birbirlerine değirmeler, masanın altında bacak ve ayak cilveleri... Tabii bunların hiç biri bizimkilerde yok... İşler gerçekten çatallaşıyor mu nedir? Bizimkilerden biri ötekine «lütfe tuzluğu» diyor, beriki «buyrun» deyip hardalı uzatıyor.

Hay Allah... Çıldıracağım, durum nedir? Meraktan ölüyorum. Yemeğin sonuna kadar doğru bir şey öğrenemedim. Sonunda yemek bitti. Herkes birer ikişer sofradan kalkıyor, Fink salonun kapısını tutmuş dışarı çıkanlara yol veriyor. Son konuk da çıkar çıkmaz Fink'in kapıyı kapatıp yanıma gelmesi ve bütün olan bitenleri anlatması lâzım değil mi? Ne gezer... Bizim oğlan herkesle birlikte kapıdan sıvıştı gitti.

Yapacak bir şey olmayınca yan salona geçtim. Şömine gürül gürül yanıyor. Bir koltuğa kurulup elime bir polis romanı aldım. Cidden büyük bir polisiye kitapmış aldığım. Çünkü daha onuncu sayfaya gelmeden üç kadın dört erkek öldürüldü. Bakalım sonuna kadar kaç kişiyi haklayacaklar deyip iyice romana dalmışım. Birden bir gürültüyle kendime geldim. Bay Roderickmiş gelen...

Ne hikmetse, bu herifi görünce tüylerim ayağa kalkıyor. Ama bu kez, başka şeyler aklıma geldi. «Herhalde» dedim kendi kendime, «dün akşam yaptığı kabalıktan utandı, şimdi özür dilemeye geliyor.» Bu lafları söyledim ya kendim de inanmadım. Şu go-

ril azmanındaki surata bakın hele... Hiç özür dileyecek durumu var mı? Kendimi aldatmaya kalkıyorum galiba. Farkında olmadan sıırttım ve:

— Buyrun, size bir yardımım dokunabilir mi? deyiverdim.

— Fink'e baktım...

— Burada yok.

— Görüyorum. Kör değilim ya...

Bana hiç önem vermiyormuş gibi geniş adımlarla, dolaba doğru yürüdü. Kırarcasına kapısını açıp içine bir göz attı. Dayanamadım,

— Dolaba mı saklandı sandınız?

— Olabilir.

— Bir şey mi söyleyecektiniz?

— Evet... Kafasını koparacağımı söyleyecektim.

— Kafasını mı?.. Fink'in öyle mi?..

— Evet... Sağır mısınız?

— Yok, hayır... Ama Fink'i neye arıyorsunuz?

— Neye aradığımı o çok iyi bilir... Bayan Madeline'i mutlu etmezse hayatını sona erdireceğimi çok önceden ona haber vermiştim...

— Üzülmeyin, görürsem söylerim...

Geldiği gibi hırslı durumda odadan çıktı gitti.

Odada kimse olmadığına o kadar emindim ki, yüksek sesle okkalı bir küfür savurdum. Aynı anda paçalarımın hizasında bir ses duydum:

— Aman... Aman Bertie, bunları senin ağzından mı duyuyorum?...

Boş bulunup yerimden sıçradım. Meğer Fink değil miymiş? Karyolanın altından sürüne sürüne dışarı çıktı.

— Nasıl! Bendeki aklı gördün mü? Enayi miyim, dolaba saklanır mıyım hiç? Karyolanın altına girdim, herif de yuttu gitti.

Hemen koşup oda kapısını kilitledi ve konuşmaya devam etti.

— Kusuruma bakma. İnsan ihtiyatı elden bırakmamalı. Ama karyolanın altına bakmaması ne şans değil mi?

Neden sonra kendime gelebildim.

— Ne oluyor... Madeline'le aranız tekrar mı bozuldu? Yine ne halt ettin?

— Sevgili Bertie ...Ne bileyim ben... Hani aramızda konuşurken demiştik ki... Kız bu defteri olsa olsa çorabının koncunda saklar demiştik ya... İşte...

— Neee... Yoksa...

— Vallahi, ben iyi niyetle hareket ettim. Eteklerini kaldırıp çorap koncuna bakayım dedim kardeşim. Piyano çalıyordu. Oda karanlıkçaydı. Yavaşça yaklaştım. Bizim nişanlı meğer o sırada paravananın arkasında notaları karıştırmaktaymış... Ben Stiffy'nin eteğini kaldırdığım sırada kız bir feryat koparmaz mı? Bağırmasın diye eteğinden tuttum. Ben sarsarım, o bağırır. Madeline de paravanayı devirip ortalığa çıkmış bizi seyreder. Rezalet ki diz boyu. Bu iş daha önceki gözden sinek çıkarma işine benzer mi. «Dur hayatım, fakat» dememe kalmadı. Üzerime yürüyor. Canımı bu odaya atarak kurtardım. Karyolanın altına giriverdim. İyi de yapmışım değil mi?..

— Sen deli misin? Bir genç kızın etekleri kaldırılır da maroken kaplı defter aranır mı? Hem de ni-

şanlının gözü önünde... Sen iyice sapıtmışsın. Bir çuval inciri berbat ettin. Bari defter orada mıydı?

— Feryattan, gürültüden defteri iyice göremedim ama pembe bir külot...

— Tüh, Allah lâyığını versin. Rezil herif... Kes bari...

— Peki kestim. Aman vakit kaybetmeden şu çarşafı kesip birbirine eklessek iyi olacak.

— O da neden?

— Neden olacak? Pencereden kaçabilmek için.

— Nereye kaçırıyorsun?

— Bilir miyim? Şöyle bir California'ya kadar uzansam diyordum.

— Hangi California'ya...

— Kaç tane var ki. Amerikaya tabii...

— Otur oturduğun yerde. Sen Madeline'i bırakıp tek başına nasıl o Allahın cezası yere gidermişsin? Delirdin mi? Hem şu Roderick denilen azmandan mı korkuyorsun yoksa?

— Evet, maalesef.

— Yazıklar olsun sana ...Hani yüzüne eşşeklik etme diyebiliyordun?

— O zaman defter elimdeydi. Hem de Roderick o zaman seninle uğraşıyordu. Benimle değil.

— Saçmalıyorsun Fink. Bir yerlere gidemezsin.

— Ama kız darıldı.

— Hangi kız Stiffy mi? Hiç sanmıyorum.

— Yok canım o değil. Nişanlım.

— Boş ver ...Her nişanlı gibi, o da cilve yapıyor. Ama erkek olarak senin dayanman şart. Hem sen evlenmeyi çocuk oyuncağı mı sandın? Şimdi beni iyi dinle. Bak ne yapacağız? İlk işimiz bu uğursuz

defteri ele geçirmek. Ondan sonra alıp onu Madeline'e götüreceğiz. Sen de Stiffy'nin bacakları arasında ne aradığını böylece açıklamış olacaksın. Bu kadar ke-sin açıklamadan sonra nişanlının aklı yatacak tabii. Eğer kalkıp boynuna sarılmazsa ben de burdayım iş-te.

— İnanayım mı Bertie?

— En küçük kuşkun olmasın. İnanan kadın af-feder, unutma.

— Peki ama o defteri nasıl ele geçireceğiz. Kızın üstünde taşıdığını sanmam.

— Öyleyse odasında bir yerdedir.

— Benden pasó. Ben gidip arayamam artık.

— Neden aramazmışın?.. Odayı aramak bacak aralarını aramaktan daha mı zor. Haydi, haydi dur-ma, ben etrafı kollarım, sen de odaya girer etrafı araştırırsın. Bu iş beş dakika bile sürmez.

— Ya herif köşede pusuya yatmışsa?

— Hangi herif?

— Kim olacak Roderick.

— Artık, öyle olursa böyle olursa diye düşünü-lecek zaman geçti. Fırla...

— Ama, bana kalırsa biz yine de çarşafı yırtıp birbirine düğümleyelim ve öyle çıkalım yola. Her ihtimale karşı hazırlıklı olmalıyız.

— Deli misin be adam? İhtimal hesaplarıyla elin adamının çarşafı yırtılır mı?

— Ama benim hayatım tehlikede. Her şey be-nim için cankurtarandır.

— Hayatın neden tehlikede olsun. Defteri bu-lunca kurtulacaksın ya...

— Bırak şimdi bu lafları. İnsan geri çekilme planlarını eksiksiz ve önceden hazırlamalı. Biliyorsun ki savaşta büyük komutanlar...

— Şimdi senin komutanlarından başlarım... Her geçen saniyenin seni biraz daha çamura batırdığını fark etmiyor musun?

Neredeyse tartaklayarak Fink'i kapıya kadar götürdüm. Titreyerek kapıyı açtı. Saklambaç oynayan çocuklar gibi burnunu azıcık dışarı çıkararak koridoru kontrol etti. Artık dayanamadım, hızla kadesine bir tekme yapıştırıp kapıyı kapadım. Dönüp, heyecanlı polis romanımı okumaya başladım. Dört sayfa kadar daha okudum, ölü sayısı dokuza yükseldiği an Jeeves de kapıda görüldü.

7

JEEVES'İN yüzü gülüyor gibiydi. Aslında ağır başlılığı aynen duruyordu ama, benim çok iyi tanıdığım bir rahatlık yüzünü kaplamıştı. Bu iyiye yorumlanırdı.

— N'aber?.. diye umutla yerimden fırladım.

— Genel sekreterle konuştum efendim.

— Adamın bir cinayetle ilişkisi bulundu mu?

— Hayır efendim. Pek cinayet değilse bile, işe yarar bir bilgi elde ettim.

— Aman Jeeves... Sen aslansın.

— Bay Roderick'in çok mühim bir sırrı var.
— Sahi mi?
— Evet efendim... Hem de bu sırrın yayılmasını hiç istemez.

— Nasıl, gördün mü Jeeves?.. Şu bizim hala yaman değil mi? Aptal görünür ama...

— Evet efendim...

— Peki neymiş bu sır?

— Özür dilerim söyleyemem.

— Söyleyemez misin? Söyleyemeyecek olduktan sonra ne diye genel sekreteri aradın ve gelip bana bir sır'ı olduğunu bildirdin o halde.

— Size sırrın ne olduğu hususunda açıklamalı bilgi veremem. Biliyorsunuz kulübümüzün sırları yabancılara verilemez. Biz de açıklamamak için yeminliyiz. Size yalnızca şu kadarını söyleyeceğim. Bay Roderick'e «**Eulali meselesinden haberim var**» deyin, yeter.

— Eulali meselesi mi?

— Evet efendim... Yalnızca, o kadar...

— Jeeves... Biraz açıklamak mümkün değil mi? Hani kenarından köşesinden biraz çıtlatmak gibi... Biraz düşün bakalım... Belki bir kolaylığı vardır.

— Hiç üstelemeyin efendim. Size bu kadarının yeteceğine eminim.

— Yani şimdi ben Roderick'in gözlerinin içine bakarak «**Eulali meselesinden haberim var**» der demez...

— Eli ayağı kesilecek, karşınızda sustalı maymuna dönecek.

— Aman ne iyi... Hemen F'ink'i bulayım da müjdeyi vereyim. Hem de bizim aptal oğlan işleri

biraz daha karıştırmadan yakalayayım... Dahası var... Roderick oğlanın kafasını koparmadan yetişmeliyim.

Bizim Fink, doğruca Stiffy'nin odasına gitmiş olsaydı, bulmak çok kolaydı. Ama bir de gitmediyse. Yandığının resmidir. Koca köşkü çatı katından mahzenlere kadar inceledim. Yok Allah yok... Dışarı çıkıp damı da gözden geçirdim. Bizim oğlan yok. Artık umudumu kesip odamın yolunu tuttum. Tam içeri girince bizimkiyle karşılaşmayayım mı? Karşılaştım demem söz temsili... Onun arkası dönük, harıl harıl bir şeyler yapıyor. Biraz yaklaşıncı gördüğümde aklım bir karış havaya fırladı. Oturmuş benim çarşaflarımı ince ince kesmiyor mu?

— Bırak... diye bağırdım. Her şeyi rezil ettin, bırak...

İçeri girdiğimden haberi olmadığı için garip bir feryatla yerinden fırladı.

— Çarşaflarıma dokunmamamı söylemiştim sana. Bırak onları...

— Bırakamam...

— Delirdin mi?..

— Hayır... Senin çarşaflarına kalmadım ama ne yapayım ki, Roderick benim yatağıma uzanmış. Orada olmasaydı tabii kendi çarşaflarımı kesecektim.

— Senin yatağına mı uzanmış... Ne demek yani bu?..

— Bu şu demek ki ...İnsan azmanı yatağıma uzanmış beni bekliyor. Odaya gireyim ki kafamı koparabilsin. Eğer kapıyı açmak üzere elimi tokmağa

uzattığım an öksürmeseydi, boynu koparılmış bir ar-
kadaşının başucunda şimdi yas tutacaktın.

Büyük polis hafiyeleri gibi, ağzımı biraz çarpı-
tarak hafifçe tebessüm ettim ve dünyanın en büyük
açıklamasını yapan kimse edasıyla konuştum.

— Artık Roderick'ten korkmana sebep kalmadı
Fink.

— Atma... Tabii senin kafanı koparmayacak ki.

— Korkmana sebep kalmadı dedim... Çünkü
Jeeves imdadımıza yetişti. Öyle bir sırrını ele geçir-
dim ki, herif artık serçe parmağını bile kıpırdata-
maz.

— Nesini ele geçirdin nesini?..

— Sırrını... Sır...Sır... Ama çok önemli bir sır...

—Neymiş?..

— Özür dilerim açıklayamam.

Bu anda koridordan bir hayvanın yürüyüşüne
benzeyen sesler duyuldu. Mutlak o goril geliyordu.
Aynı sesleri Fink de duymuştu. Yerinden fırladı ve
bağırıldı:

— Kapıyı... Bertie kapıyı kilitle... Dizlerimin
bağı kesildi. Yerimden kalkacak kuvvetim yok. Sen
bu iyiliği yapiver. Yoksa öldüm gitti...

— Sakin ol tabansız... Kendine gel. Ben adamı
arayıp duruyorum, sen bana kapı kilitletmeye kalkı-
yorsun. Bırak gelsin. Biz konuşalım da sen keyiflen
azıcık.

İnsan azmanı kapı falan vurmada ahıra girer
gibi içeri daldı. Burnundan soluyordu. Fink'i görür
görmez de yumruklarını sıkıp karşısına dikildi. Bo-
yu öyle büyük görünüyordu ki nerdeyse başı tavana
deyecekti. Zavallı Fink boş bir soluk bırakıp duvara

kadar geriledi. İki düşman karşı karşıyaydı. Ben Jeves'den aldığım sırra güvendiğim için hiç istifimi bozmuyor, elbiseme sürerek tırnaklarımı parlatıyordum.

— Yine ne var Roderick?.. diye sordum.

— Ne mi var?... Elinin körü...

İnsan azmanı gözlerini dikmiş, yiyecek gibi Fink'in yüzüne bakıyordu. Biraz daha beklesem onu gözleriyle yiyecek sandım.

— Roderick... diye bağırıp yumruğumu masaya indirdim. Elim çok acıdı ama bizim goril de boş bulundu galiba ki bir karış havaya fırladı. Aynı anda bana dönüp:

— Kes sesini be... Gürültüden hoşlanmam... demez mi?

— Sen bana bakarmısın edepsiz... Odama kapıyı vurmada nasıl girersin? Burası Dingo'nun ahır mı?.. Defol buradan goril azmanı...

Roderick, karşısındakinden böyle bir çıkış beklemiyor olmalı ki, fare tarafından ısırılmış bir gergedan kadar şaşırıldı.

— Goril azmanı mı?.. Bana mı dediniz bu lafı?.. Ben miyim goril azmanı?..

— Tabii sensin ya... Ömründe aynaya bakmadın mı?.. Kalıbına kıyafetine güvenip aramızda dolaşıp kendini insan diye yutturmaya kalkıyorsun ama, biraz utanman olsa en kısa yoldan Amerika'daki ormanına dönerdin.

— Bu terbiyesizlikle ne yapmak istediğini anlayamadım ama Wooster, beni yolumdan döndüremezsin. Şu edepsizi bir güzel ıslatayım, sıra sana da gelir meraklanma.

— Çok güzel... Ne yazık ki, beni ıslatman için beklemeye kudretim yok. Hem ben senin hesabını görmek için umduğun kadar sabırlı olmayacağım.

Son derece soğukkanlı bir sigara yaktım, dumanını goril azmanının suratına üfleyerek:

— Dinle beni Roderick, ayağımı denk al. Büyük sırrını biliyorum... deyiverdim.

— Neyi... Neyi biliyorsun...

— Herkesten saklamak için yırtındığın sırrını.

— Yaaaa... Neymiş bu sırrım?

Bütün çabalarım o insan azmanının bu soruyu sorması içindi. Yoksa herifi kızdıracak bir şey yapmaya cesaretim mi olurdu. En tatlı tebessümümle bu sırrı söylemek için ağzımı açtım... Fakat birden her yanımdan soğuk terler dökülmeye başladı... Çünkü Jeeves'in bana söylediği adı unutmuştum. Önceleri, beyin makinelerimi çalıştırıp şu belâlı adı bulma çalışmalarına giriştim, ama imkânsız... Ter arttıkça arttı, dizlerim kesilmeye, belim bükülmeye başladı... Nefesim daraldı, omuzlarım düştü, dilim kurudu, gözlerim karardı ve beynimin içinde bir marangoz fabrikası bin bir gürültüyle işledi...

— Neymiş benim büyük sırrım? diye gürleyen goril, üzerime doğru yürümeye başladı. Ne hale girdiğimi hatırlamıyorum, yalnız şaşkınlığım o dereceye gelmişti ki, bütün inandırıcılığım ve temiz yürekle:

— Unuttum... deyiverdim.

Arkamdan duyduğum boğuk bir iniltiyle geri döndüm. Zavallı arkadaşım Fink; raptiyeyle duvara tutturulmuş bir poster gibi yamyassı, başına gelecekleri bekliyor ve bütün umudunu bağladığı sırrı

unutan bana yalvaran gözlerle bakıyordu. Aynı anda Roderick'in duvara tutturulmuş resime doğru yürüdüğünü görerek goril azmanının benim hesabımı sonra göreceğini anladım. Yalnız bir şeyi daha anladım. Köşeye sıkıştırılan bir kedinin her şeyi unutup nasıl saldırdığı hakkında anlatılanların hepsinin çok doğru olduğunu... Goril azmanının boynunu koparmak üzere duvara yaklaştığını gören Fink, can havliyle yerinden fırladı. Fırlamasıyla de başının üzerinde bulunan gayet kıymetli yağlıboya bir tabloyu yerinden çıkarıp Roderick'in kafasına geçirmesi bir oldu. Herif böyle bir hareketi beklemiyor olmalı, ki şaşkına döndü. Tablonun kenar ve orta çerçeveleri arasında kalan Roderick, bir mengeneye sıkışmış demir parçasına dönmüştü. Neden sonra başına gelenleri anladı ve kıvranmaya başladı. İşte o zaman Woosterlerin «fırsatlardan yararlanma» yetenekleri beni dürtükledi. Az önce Fink'in kaçmak için kesip biçtiği yatak çarşaflarını yakalayıp gorilin kafasına geçiriverdim. Etrafında birkaç kere dönerek koca adamı bir mumya gibi sardım. Pek başarılı bir mumyacı değildim ama Roderick yine de kundaklanmış bir bebeğe döndü.

Fink de fırsatlardan yararlanma hususunda bizim aileden aşağı değilmiş. Savaş meydanında hücum geçiren haçlı askerleri gibi bir nara atarak kapıya fırladı. Yağlıboya tablo ve çarşafı sarılmış durumda olan Roderick, avının elinden kaçmakta olduğunu anladı ve o da kapıya atıldı. Tam yanımdan geçerken çelmeyi taktım. Yere yıkıldı. Biz Woosterler asla korkak sayılmayız, ama savaşta geri çekilmenin de bir taktik olduğunu çok iyi biliriz. En seri şekilde

kapının yolunu tuttum. Ne olduysa o zaman oldu, sağ tarafımda Sir Witkyn'in üzerine titrediği çok kıymetli Çin vazolarından biri gözüme ilişti. Yerde debelenen goril azmanının kafasına bunu indirmek zevkinden kendimi mahrum etmedim. Aslında savaşta geri çekilirken esir almaya kalkmak veya dönüp hücumu geçmek hatadır. Hata, mata ama... O canım vazoyu Roderick'in kafasına indiriverdim. Bu sırada ben galiba biraz dengemi kaybetmişim insan azmanı da biraz toparlanmış her halde, birde baktım smokinimin eteğine yapışmamış mı?..

Haltettiğimi o zaman daha iyi anladım. Ama iş işten geçmişti. Bu durumda Roderick ile boğuşmaya kalksam, herif beni çiğ çiğ yerdı. Bereket, Woosterler umutların kaybolduğu an bile akıllarını başlarına devşirmekte iyice ustadırlar. Napolyon'un bile bizim sülâleyle bir ilişkisi olduğu söylenir.

Hatırlarsınız, adamın büyük sırrını yüzüne karşı söylemeye niyetlendiğim sırada bir sigara yakmıştım. Bütün bu itişip kakışmalar arasında onun hâlâ ağzımda olduğunu fark ettim. Derhal sigarayı ağzımdan aldım ve eteğime yapışmış yumruğun üzerine bastırdım. Çarşaf ve tafole karışımı karaltının altından korkunç bir feryat yükseldi. Kocaman bir yük havaya fırladı ve eteğim kurtuldu.

Bütün kuvvetimi bacaklarıma vererek kendimi oda kapısından dışarı fırlattım. Fırlatmamla birlikte kafam yumuşak bir mideye çarptı ve omuzlarıma kadar gömüldüm. Aynı anda da Roderick'in feryadından kat kat üstün bir ses ortalığı cınlattı. Bu feryat pek yabancı değildi. Yumuşak karınlı şeyle birlikte yere yuvarlanırken bunun Trovers Hala olduğunu

anladım. Çarşafarla örtülü Roderick de can acısıyla kendini dışarı attığı an bizim üzerimize yığıldı. Bu yükün altından kalkmak için sarfettiğim gayretler hiç fayda sağlamadı. Bir daha denedim bana mısın demedi. Bir ara halamla Roderick yan tarafa kaydılar ben de sağ salım ayağa kalkabildim. Fakat yan tarafa bakınca ne göreyim?.. Herif Trovers Hala'nın sol topuğunu yakalamış çekip duruyor, Halam bir göz açıp kapayacak kadar şaşkınlık geçirdikten sonra bir bana bir de debelenmekte olan yatak çarşafı yumağına baktı. Ben aslan halamın huyunu bilmez miyim? Ne yeğenin midesine gömülmesinden hoşlanır ne de ağız dolusu küfürler eden yatak çarşaflarının topuğunu ellemesinden.

Ailemizin medar-ı iftihar Trovers Hala, çarşaf-lara bürünmüş goril azmanının suratına sağ ayağıyla bir tekme indirip sol topuğunu elinden kurtarır kurtarmaz feryada başladı:

— Ne oluyor burada? Bu ne rezalet?.. Tımarhanedemiyiz, ahırda mı?.. Önce Fink bir tos attı. Ardından yeğenim mideme gömüldü. En sonunda da bu hamam kaçkını kimse, topuğumu yakalamış sıkıyor. Geri dur edepsiz...

Yatak çarşafı ne olduğunu anlayamadığı için debelenip duruyordu. Halam:

— Bertie... Bana baksana... Ne salak salak bakıp duruyorsun?.. Nedir bu rezalet... Bu hayalet erkek mi kadın mı?..

Bu arada çarşafların arasından bir baş ortaya çıktı. Goril azmanı kızgınlıktan çıkmak çıkmak gözleriyle yiyecek gibi bana bakıyordu. Ben onu halama tanıttım:

— Kendisiyle tanışmıyor musunuz halacığım?.. Saygıdeğer bay Roderick...

Halam adamın artık beline kadar inmiş olan resim çerçevesinin göbeğini parça parça saran tuvalle-re, yırtık çarşaflarına baktı ve:

— Ne hal bu?.. Bu üniformanız mı bay Roderick?.. İsterseniz yatakta da bu kılıkta bulunun ama, bana sorarsanız hiç de yakışmamış diyebilirim, dedi.

Roderick çılgına dönmüştü, ağzından köpükler saçarak haldeydi. Soluyor konuşmak için gayret sarfediyordu. At yarışlarında üzerine bin lira oynadığı at sonuncu gelse ancak bu hale girebilirdi. Bir şeyler söylemek için iki defa ağzını açtı, ikisinde de öfke-den sesi kart horozun ötüşü gibi çatlak çıktı. Niha-yet !:

— Çok rica ederim madam... Bu işe karışmayınız. Bizi lütfen yalnız bırakınız.

— Sizi yalnız bırakmak mı? Özür dilerim bay Roderick ama, ben sizin yanınıza gelmedim, sizler benim üstüme yığıldınız.

— Olsun, yine de rica ederim, yalnız bırakın bizi... Yalnız bırakın ki şu herifi eşsek sudan gelene kadar ıslatayım... Kemiklerini kırayım... Derisini yüzüp içine saman doldurayım...

Halamın gözlerinde Wooster pırıltıları görölme-ye başladı. Ben bu ışımayı çok iyi tanırım. Ne zaman aileden birisinin başı derde girecek gibi olsa, onu bu halde görürsünüz.

— Yeğenimin mi kemiklerini kırıp derisine saman dolduracaksınız?.. Bertie'yi mi tepeleyeceksiniz?..

— Evet... Evet?.. Kemiklerini kırıp...

— Kemiklerini kıracaktı... Güleyim bari...
Ho la la...

Halamın ağzından çıkan bu üç hece var ya... Hani «ho la la» diye... İşte bu heceler, Hızır gibi imdadıma yetişti. (Eulali) adını işin başında nasıl bir anda unuttuysam yine bir anda hatırlayıverdim. Elbisemin her yanı temizmiş gibi, kollarımın uç kısmına burnum havada iki fiske vurdum ve Roderick'e dönüp son kozumu oynadım:

— Bir dakika Roderick... Sağa sola bu kadar saldırmadan önce dikkatinizi bir noktaya çekmek isterim. Eulali meselesinden haberim var... Eulali konusunu başından sonuna kadar biliyorum...

Jeeves, her zaman bizim dertlerimize çare bulmuştur. Başımız sıkıştığında tek kurtarıcımız odur. Bütün bunları biliyorum... Birçok kereler bunu denemişimdir. İşin başında akıl almaz gibi görünenler bile öyle sonuçlar vermiştir ki herkes gibi ben de şaşır kalmışım. Ama bu kere bu çare o kadar sert oldu ki... Tahminlerimin çok üstünde sonuç verdi. Goril azmanı, suratına M. Ali Clay'ın yumruğunu yemiş bir amatör boksör gibi, hırıltılar çıkararak geriye doğru sendeledi. Düşüp öleceğinden korktum. Beklemediği anda arkasında bir dinamit lokumu patlasa ancak bu hale girebilirdi.

Nursuz suratında acınacak bir ifade belirdi. Kolları iki yana düştü. Dizleri bükülmeye başladı. Artık tam anlamıyla bir goril olmuştu. İnler gibi konuştu:

— Eulali konusunu nerden öğrendiniz bay Wooster?..

— Nerden öğrendimse öğrendim... Benim bu konularda değişik metodlarım vardır.

— Çok rica ederim bay Wooster, yalvarırım kimseye bir şey söylemeyiniz.

— Bir şartla...

— Ne isterseniz...

— Bundan böyle kabalık istemem. Beni görünce terbiyeli terbiyeli kenara çekilip susacaksınız.

— Tabii... Nasıl emrederseniz... Bu arada size biraz da saygıda kusur ettim, biliyorum. Sakın ceke-tinizi buruşturmuş olmayayım. Müsaadenizle temizle-yeyim. O kadar öfkelenmişim ki ne yaptığımı bilmi-yordum. Bir daha yapmam... Namusum üzerine söz veririm ki bir daha yapmam.

— Bu kararınızın sürdürülmesi ikimiz için de iyi olur Roderick... İnsanların etek ve topuklarına ya-pışmak, saygı duyulması gereken bayanların önünde kemik kırmaktan söz etmek, pek kibarca işler değil.

— Bilmez miyim?... Halt ettim... Evet resmen halt ettim...

— Ha şunu bileydiniz ya... Halt ettiniz tabii... Yalnız eski alışkanlığınızla yeni bir halt ederseniz karışmam...

— Bundan sonra imkânı var mı?..

— Ağzınızı açarken düşüneceksiniz.

— Tabii bay Wooster...

— Bir daha benim için o kötü sözleri söyleme-yeceksiniz.

— Tabii bay Wooster...

— O halde, şimdi defolun bakalım...

— İyi geceler bay Wooster...

—İyi geceler...

Goril azmanı koridorun sonunda kayboluncaya kadar arkasından izledim. Sonra bir düelloda ailesi-

nin namusunu kılıcıyla savunan bir şövalye gibi, halama bakıp gülümsedim. O hâlâ şaşkın şaşkın bana bakıyordu. Kendine geldi ve sordu:

— N'oluyor Bertie?.. Bu Eulali konusu da nedir?..

— Orasını pek karıştırmayın, halacığım. Ben de böyle sihirli laflar çoktur...

— Saçmalama Bertie... Meraktan çatlayacağım zaten.

— Söyleyemem, sırdır... İsterseniz Jeeves'e sorun. Hiç bir şekilde ve hiç bir yerde söylenemez. Esasında bu adama kadın olsun erkek olsun kimsenin güvenmesi uygun düşmezdi ya neyse...

Halam öyle patırdıya pabuç bırakacak kadınlardan değildi. Kendini hemen topladı, kurnaz bir gülümsemeyle:

— Artık kaybedecek vaktimiz yok, Bertie... Gümüş macun hokkasını şimdi aşırabiliriz. Derhal iş başına, on dakikaya kadar hokkayı odama istiyorum... Haydi yallah... deyiverdi.

— Aman halacığım, galiba yanıyorsunuz. Biz düşmanlarımızdan yalnızca birini, goril azmanını şimdilik aradan çıkarttık. Ama, Stiffy'den o Allahın cezası maroken kaplı defteri alamazsak hiç bir şey elde etmiş sayılmayız...

— Asıl yanılan sensin sevgili yeğenim... O defterin artık bir değeri kalmadı. O defteri neden ele geçirmek istiyordun?.. Fink'le Madeline'in evlenmeleri suya düşmesin diye değil mi? Onlar nişanlarını çoktan bozdular, akılsız oğlum. Sen uyuyorsun galiba.

— Nişanı neden bozdular?.. Çünkü o defteri bulamadık da ondan değil mi?.. Defteri bir kere ele geçirelim, Fink'in suçsuzluğunu isbat ederiz... Fink'in suçsuzluğunun ortaya çıkarılması şart... Aksi halde benim yandığının resmidir. Fink aradan çekilirse kızı almak bana düşer. Bu nedenle o defteri bulmamız şart halacığım, şart...

— Peki nereden ve nasıl bulacaksın?

— Stiffy'nin odasını baştan aşağı, milimetre milimetre arayacağım.

— Bakalım odasında mı saklamış?

— Bundan eminim... Çünkü daha önce Fink kızın bacakları arasını, şey pardon, çorap konçlarını inceledi. Orada yokmuş... Odasından başka yerde olamaz.

— Yine tuttu Wooster inatçılığı... Babana çekmişsin bu inat konusunda. Keçiliğiniz tuttu mu vazgeçirmeye imkân yoktur. Ne halt edersen et, ister odayı ister köşkü baştan aşağı ara. Ben de gidip başka çareler düşüneyim.

Halam bu sözlerinin üzerine odadan çıktı gitti. Kaldım tek başıma. Kendi odamın her köşesini tek tek incelemeye başladım. Ben olsam nereye saklardım. En az 100 tane maroken kaplı defter saklanacak yer buldum. Şaşkın şaşkın bu yerleri sayıp dururken Jeeves geldi.

— Belânın birini atlattık Jeeves... Teşekkür ederim. Bana çok büyük iyilik yaptınız.

— Çok sevindim efendim.

— Ben de ...Şimdi iş kurşunî maroken kaplı defteri bulmaya kaldı. Defteri bulalım ki elimiz serbest-

leşsin. Asıl davaya o zaman girebilelim. Halamı defteri bulabileceğimize pek inanmıyor ama...

— Haklılar efendim... Bence de bu iş zorca...

— Zor olduğunu ben de biliyorum Jeeves, ama imkânsız değil. Bir polis romanında okumuştum. Bir kadın bir şeyi bulunmasın diye saklar da, birkaç gün sonra kendisi de koyduğu yeri hatırlamazsa, mutlaka o şey elbise dolabının üstünde demektir, diyordu yazar.

— Öyleyse, defter elbise dolabının üstünde duruyor demektir.

— Garanti oradadır demek istemiyorum tabii... Ama orada alması lazım diyorum. Bizim bu akılsız âşık kızımız başka yere saklamayı nereden akıl edecek. Okuduğum o polis romanını yazan adam çok yaman bir şeye benziyordu. Söylediği yanlış olamaz...

— Yani, şimdi gidip... Bayanın odasını mı arayacaksınız?..

— Tabii... Kızı bahçe kapısından dışarı çıkarken gördüm. Bir yerde birisiyle gevezeliğe dalmıştır. Jan darma Bates'i çekştiriyordur... Haydi gidelim Jeeves...

— Nereye gidiyoruz efendim?..

— Bana kızın odasını göstereceksin...

— Sonra efendim?..

— Sonrasını ondan sonra düşüneriz...

Düşüncemi anlıyorsunuz tabii değil mi? Bu arama işinde başım derde girerse Jeeves yanımda bulunsun istiyorum. Kadınlarla savaşa girecekleri zaman erkeklerin yanında bir yardımcı bulundurmalarını özellikle tavsiye ederim. Bir kadına karşı erkeklerin iki kişi olmalarında sayılamayacak kadar fayda

vardır. Özellikle sonucu evlilik olan bazı tehlikeli yolları tıkamak bakımından son derece önemlidir.

Ben önde Jeeves arkada yola çıktık. Koridorları sessizce geçerek Stiffy'nin odası önüne geldik. Kapıyı açık bulmayı şansımın çokluğuna bağladım. Ne var ki odanın kapısından içeri adımımı atar atmaz olduğum yerde kaldım. Çünkü bu koca konağın Stiffy'ye ayrılmış, odası en az 20 genç kızın rahatlıkla sığışabileceği genişlikte bir odaydı. Burada küçücük bir defteri arayıp bulmaksa, koca bir plajda bir toplu iğne aramaya benzeyecekti. Her taraf sayısız eşyayla doluydu. Kendimi hiç hesaba katmadım da, 'o okuduğum polis romanı yazarını buraya getirsem işe nereden başardı?' diye düşünmeye başladım. Sonunda, o herif de gelse bir ay 'işe nereden başlayayım diye düşünürdü her halde deyip' işin içinden çıktım.

Odanın ortasında ellerim belimde aptal aptal düşünürken, arkamda sevimsiz bir hırıltı duyarak geri döndüm. Stiffy'nin o uğursuz köpeği, Bartolome dişlerini göstererek bize bakıyor ve tam da kapının önünde durmuyor mu? Kaçma imkânı yok. Jeeves'le ben sanki iki ayrı insan değil de bir beyinle idare edilen robotlarmışız gibi, bir anda aynı kararı verdik. Kendimizi en yakın yüksek yerlere fırlattık. Ben kendimi bir masanın üstünde buldum, Jeeves'se bir iskemleye tüneyerek şimdilik canını kurtardı. Korkunç it, kapıdan ayrılıp bize çok yakın bir bölgeye geldi, ilk önce kim kıpırdarsa üstüne atılmak için mevzi aldı. Uzun süre düşmanca bakıştık...

ÖNCE Jeeves'in sesi çıktı:

— Defter burada olmasa gerek efendim...

— Defter mi?.. Hangi defter?..

— Bulduğum yerden dolabın üstünü kolayca görebildiğim için rahatça söyleyebilirim ki efendim defter orada yok...

— Defter düşünecek sıramız mı Jeeves... Şu namussuz canavara bir çare bul sen...

— Evet efendim...

— «Evet efendim» ne demek?

— «Evet efendim» demek efendim... Yani demek istiyorum ki... Bu hayvan burada durduka bizim defteri aramamıza imkân olmayacak.

— Öyleyse?..

— Bilmem ki efendim...

— Bilmem ki de nasıl söz?

— Bilmem efendim...

Bizim Jeeves'in ağzından «bilmem» den başka laf çıkmıyor. Bense onu buraya «bilmem efendim» demesi için getirmişim sanki. Dişlerimi sıkmasam ağzıma geleni söyleyeceğim. Onun suratına baktım. Allah, Allah... Ben bu yüzü bir yerden tanıyorum. Tamam tamam, başım sıkışınca aynada gördüğüm suratımın aynısı. Demek bizim açık göz, akıllı ve becerikli Jeeves'imiz ara sıra böyle bunalıyormuş. Zekâ ve kurnazlığıyla altından kalkamayacağı bir du-

rumda olduğu, apışıp kaldığı meydanda. Biraz da memnun oldum bu işe... Birden aklım başıma geldi. Ne halt edecektik şimdi. Bunca yıllık sadık uşağım ve akıl hocamı tehlikeli durumda tek başına bırakıp kaçamazdım ya. Demek ki iki kişilik düşünüp, iki kişilik harekete geçmem gerekiyordu. Halbuki şu anda kendimi bile nasıl kurtaracağımı bilemiyordum.

Kaçış yönümüzü, bütün korkunçluğuyla kapatmış olan şu aşağılık hayvanı hiç düşünmeden tepeleyebilirdim. Ne yazık ki üstümde silâh yok. O zaman tek çıkar yol kalıyor. Köpek kendi yerinde, biz de tünediğimiz yüksekliklerde Stiffy'nin gelmesini bekleyeceğiz. Peki kız gelip de bizleri bu halde görürse durum ne olacak... Adaaaamm sende, orasını da Jeeves düşünsün.

Böyle dedim ama, bir yandan da bir köpek parçasından bu kadar korkmak erkeklik onuruma dokunmaya başladı. Bir köpek hırladı diye insan masa üstüne fırlar mı?.. Ben kimim bir kere?.. Anlı şanlı Wooster ailesinin son erkek evlâdı Bertie değil miyim?.. Sülâlemiz Britanya Adalarına ayak basan ilk ailelerden biri değil mi?.. Dayanamayıp konuşmaya başladım:

— Rezaletin son perdesi... Köpek dediğin bahçede beslenir. Bu pis hayvanı yatak odasına almak bir kere sağlığa zararlıdır. Haksız mıyım Jeeves?..

— Evet efendim...

— Köpek milleti ne kadar yıkanırса yıkansın, yine de pis kokar. Bu da öyle, bu pis kokuyu duyuyor musun?..

— Evet efendim...

— Bütün bunları nereden biliyorum?.. Halamın aynı buna benzer bir köpeği var da ondan...

— Evet efendim...

— Ama o bunun kadar pis kokmuyordu... Bunun kokusu kilometrelerce uzaktan duyuluyor.

— Evet efendim...

— Bu ahlâksız hayvanı ben olsam ahıra kapattırdım. Sonra da yatak odasına sağlık ekiplerini çağırıp üç gün üç gece dezenfekte yaptırırdım.

— Evet efendim...

— Ne diye şimdi bu canavar ahırda bulunmuyor sanki... Yok, yok beğenmedim... Daha iyisi kızlara kolejlerde özel dersler vermeli... Pratik dersler... Böyle pis hayvanların, odaya girecek kimselere saldırmamaları gerektiği öğretilmeli.

— Evet efendim...

— Şu anda ne seni ne de kendimi düşünüyorum Jeeves... Ama kendini koruyamayacak kadar sessiz kibar bir oda hizmetçisini düşünün...

— Evet efendim...

— Her işini sessiz sedasız yapmaya alışmış, ürkek bir genç hanım... Bu namussuz hayvanla aynı durumda karşılaşmış... Apansız... Bu alçak baldırına saldırıvermiş... Ne kadar korkacağını düşünebiliyor musun?..

— Evet efendim...

— Eeee... Fazla uzattın Jeeves... Bu «evet efendim»lerden bıktım. Bu komik durumumuza bir çare bulsanıza kuzum ...

— Evet efendim...

— Çare?..

— Evet efendim...

— Şu yere batasınca hayvanın kafasına bir şey yerleştirdiyseniz diyorum. Mesela bir pardesü...

—Pardesüm yanımda değil efendim.

— Canım pardesüyü lafın gelişi olarak söyledim. Onun yerine bir yatak çarşafı da olabilir. Demin içerde ben ne yapmıştım.

— Neydi efendim?..

— Bay Roderick'in başına bir yatak çarşafı sardım.

— Sahi mi efendim?..

— Tabii Jeeves... Ben bu dünyada yatak çarşafından daha tesirli bir silâh olmadığına eni konu inandım.

— Evet efendim...

— Yine «evet efendim» diyorsun... Cebinde bir yatak çarşafı olmadığı muhakkak. Yatak çarşafı gerçekten yatakta bulunur ama, yatak odasında olduğumuzu unutma... Yoksa bu mendebur hayvandan korkuyor musun Jeeves?.. O iskemleden bir sıçrasan yatağa atlarsın gibime geliyor. Hoş yetişemesen bile bu hareketinle köpeği korkutursun, sana saldırmaz. Havadan bir roket gibi gelen insana hiç bir hayvan bir şey yapamaz, buna eminim.

— Evet efendim...

— Anlaştık öyleyse.

— Özür dilerim efendim...

Odayı derin bir sessizlik kapladı. İşin en kötü yanı da konuşulanları anlamış gibi mendebur köpek Bartolome, gözlerini Jeeves'ten ayırıp üzerime dikti. Düşman beni iyice gözüne kestirdi. Bir yanıma ko Parmak için fırsat kollamaya başladı. Bu bakışlarını hiç sevmedim. Gittikçe sinirime dokunuyor. Day-

namadım. Üzerinde oturduğum masadaki şamdanlardan bir mum aldım ve olanca hızımla köpeğe fırlattım. Şans işte; iyice nişan alamadığım için mum bir hayli uzağa düştü. Ağır ağır yerinden kalkan Bartolome gitti, mumu bir kokladı sonra da afiyetle yedi... «İnşallah, korkunç zehirlidir, az sonra kıvrana kıvrana ölür» diye kendimi avutuyordum ki, kapı açıldı Stiffy içeri girdi.

Her zamanki arsız sırtması suratında yok. Yorgun bir halde ayaklarını sürüyerek yürüyor... Pek halsiz... Bizim garip durumumuzu farketmedi gibi. Hatta hiç özellik yokmuşcasına ikimizi de selâmladı:

— Merhaba Bertie... Merhaba Jeeves...

Sonra da gitti aynanın önüne oturdu. Yüzünde bir şeyler araştırmaya başladı. Anlaşıldı, bu kız bir şeye kızmış... Daha doğrusu canı fena halde sıkılmış.

— Merhaba Stiffy, dedim.

— Merhaba...

— Nasılsın şekerim? Senin bu sevgili köpeğin, biraz şey görünüyor bana... Biraz şey... Nasıl söylesem?.. Biraz bana bakar mısın? Odaya girip bizi bu halde görünce hiç şaşmadın mı?

— Yooo... Neden şaşayım?.. Defteri aramaya geldiniz...

— Afferin sana... Aramaya geldik, doğru, ama daha başlayamadık bile. Senin tonton... Yani sevgili Bartolome'n biraz sinirlice de...

— Öyle mi? Farkında değilim...

— Evet... Beni dinle Stiffy, sen bu sevimli hayvanı çok başıboş bırakıyorsun. Bu cins köpeklerin tasmaşız dolaşmaya alışık olmadıklarını biliyorsundur herhalde. Sonra bu hayvancıklar zincirle bağlı

olmaktan çok hoşlanırlar. Başiboş kaldıkları zaman rahatsız olurlar...

— Hiç sanmıyorum Bertie...

— Yanlıyorsunuz, sevgili Stiffy... Haydi şunu bağlayıp rahata kavuşturun da size derin saygılarını sunmak arzusunda olan iki centilmeni dertten kurtarın...

— Hiç niyetim yok... Erkeklerden nefret ediyorum... Aslında köpeğim ikinizi de ısırmalı... Baldırlarınızdan büyük birer parça et koparmalı...

— Erkeklerden nefretinize her halde Harold'u katmıyorsunuzdur değil mi?

— Neden katmayayım?.. O da dahil buna... Hem artık aramızda hiç bir ilişki kalmadı. Nişanı bozduk...

— Bozdunuz mu?..

— Evet.

— Peki ama, niye?

— Jandarma kepi yüzünden.

— Hangi jandarma kepi?

— Bates denilen o kaba herifin şapkasını ne yapıp yapıp bana getirmesini söyledim. «Olmaz» dedi... Ne olacak, vicdansız... Yüreksiz, korkak... Ben de nişanı bozup yanından ayrıldım.

— Atıyorsunuz...

— Hiç de atmıyorum. Benimle evlenmeye kalan bir erkek, bir jandarmanın şapkasını kapıp bana getiremedikten sonra neye yarar. Olayların bu yönde gelişmesine memnun oldum Bertie. Meğer büyük bir hata işliyormuşum. Ciğeri beş para etmez bir adama, az kaldı bütün hayatımı bağlayacaktım.

Hem de daha ilk günden kendimi bedbaht edecektim...

Konuşmasını bitirir bitirmez, kollarını tuvalet masasına dayadı ve hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Huyum kurusun, ağlayan kadınlara hiç dayanamam. Onları iki gözleri iki çeşme görünce yüreğim bir tuhaf olur. Hemen koşup avutmak isterim. Her zaman da bu avutma onlara çok iyi gelir. Şimdi de o Allahın cezası Bartolome olmasa, gidip söyle saçlarını okşasam hemen rahatlardı... Bu düşünceden keskin zekâm derhal bir faydalanma çaresi bulup çıkardı.

— Küçük hanımın durumuna çok üzüldüm Jeeves, dedim. Çok üzücü...

— Evet efendim...

Bu konuşmayı duymamış gibi kulak kabartıp duran Stiffy'ye döndüm:

— Stiffy, şekerim...

Kız, sanki şatodaki hayaletlerden biri konuşmuş gibi irkilerek cevap verdi:

— Ne var?

— Artık deftere ihtiyacımız kalmadı.

— Hangi deftere?

— Canım şu Fink'in defterine.

— Aman Bertie, ne kadar kalpsizmişsin. Benim şimdi defterle mefterle uğraşacak halim mi var? Onun sırası mı şimdi?

— Değil tabii... Sırası olmadığını ben de biliyorum... Sözüngelişi diye söyledim. Bana kalırsa... Şey... Demek istediğim şu ki... Sırası gelince artık işi kalmayan şu defteri bana verirsin sanırım... Hem de fazla arası soğumadan değil mi şekerim?

— Bir defterdir tutturmuşun gidiyor Bertie. Bakalım o defter bende mi?..

— Efendim?..

Üzerine tünediğim masadan az kalsın yere yuvarlanacaktım. Bu sırada balkonun camlı kapısına birisinin «tık, tık» diye yavaşça vurduğu duyuldu. Stiffy yerinden fırladı. İkisi birden balkona doğru atıldılar... İkisi... Evet Stiffy ile canavar köpeği, Bartolome... Jeeves'le ben de ağlamaklı halde birbirimize baktık kaldık.

Stiffy, balkonun perdesini kaldırır kaldırmaz, çadır tiyatrolarının en gösterişli aktrisleri gibi elini kalbinin üstüne bastırdı, hafifçe de bir çığlık attı. Sendeler gibi oldu. Yere yığılacak sandım... Bütün hareketler genç kızın kimi gördüğünü belli etmişti, ama fazladan perdenin aralığından gelenin kim olduğunu rahatça izledik: Papaz Harold...

Genç kız, eski nişanlısına atılır gibi bir hareket yapıp kapının tokmağını tuttu; fakat sonra ne düşündüyse bilinmez, durakladı. Son derece soğuk bir tavırla sordu:

— Ne istiyorsunuz efendim?...

— Stiffy...

— Buyrun...

— Girebilir miyim?

— Hayır... Asla...

— Ama bakın size ne getirdim...

Oturduğum masadan Harold'un elindekinin ne olduğunu rahatça göremiyordum ama, genç kızın attığı çığlık o kadar neşeliydi ki durum anlaşılıyordu. Demek, köyün muhterem papaz efendisi, zaval-

lı jandarmanın şapkasını kapmış ve nişanlısıyla barışmak üzere balkonlara kadar getirmişti.

— Ah, sevgilim... Benim aslan erkeğim... Ah, **benim kahraman Harold'um**. Demek sonunda her şeyi göze alıp...

— Evet, uğrunuza her şeyi göze alıp...

Aslan yürekli şövalyem... Ömrümün biricik güneşi... Kahramanlar kahramanı...

Bütün bu konuşmalar sırasında balkon kapısını açmayı akıl etmeyen Stiffy, neden sonra camları zangırdatarak, menteseleri yerinden sökercesine kapıyı açtı. Ama, bizim şaşkın âşık hemen odaya dalıp sevgilisini kucaklayamadı. Kafasını kapıdan içeri biraz uzatıp:

— Stiffy, sevgilim, dedi. Şu sevimli yaratığı... Sevgili Bartolome'mizi biraz...

— Sahi unuttum, hayatım. Biraz bekleyiver canım...

Kız, erkek düşmanı aşâğılık köpeği tasmaşından yakalayıp banyoya götürdü, kapıyı kapayıp geldi.

— Tehlike kalmadı, kabadayı sevgilim. Girebilirsin artık, diyerek birbirlerine koştular ve kollarına atıldılar. Papazın elindeki şapka genç kızın sırtında bir kambur gibi sallanıyordu. Köyün saygıdeğer papazı inler gibi boğuk boğuk konuşuyordu:

— Getirdim, sevgilim... İstedliğini getirdim.

Belli ki papaz efendinin vicdanı hiç de rahat değil. Jandarma şapkasını kapmak bir insanı, hele bu bir din adamı ise, vicdanını çok rahatsız ediyor olmalı. Harold allak bullak durumdaydı.

— Harold! Kalbimin sahibi...

— Ayrıca eldivenini de getirdim sevgilim. Daha doğrusu tekini...

— Eldivenin ne değeri var hayatım. Siz bana bu işi nasıl başardınız onu anlatın.

Bu soruya karşılık vermek üzere, papaz hazretleri tam ağzını açarken, iskemle ve masaya tünemiş duran Jeeves'le beni gördü. Taş kesildi sanki. Hayalet gördüğünü sanıyordu. Ağzı açık, gözlerini birkaç defa kırıştırdı. Sonra kekelemeye başladı:

— Şurada... Şey, yani arkanda... Şu iskemlede ve bir de masada bir şeyler var mı?...

— Tabii.

— Nedir onlar?..

— Tanımadın mı canım... Bizim Bertie...

— Peki iskemledeki...

— O da pek sevdiğimiz Jeeves.

— Sahi... Bunlar, onlar... Evet... Merhaba Bertie... Merhaba Jeeves.

— Merhaba...

— Bertie... Gözlerime inanayım mı?

— Tabii. Harold.

— Görüşmeyeli çok oldu...

— Epey oldu.

— Nasılsın?

— Demir gibi... Sen de iyi görünüyorsun... Papaz olmuştun ha, Hazreti İsa'yla aran iyi mi bari?

Uzun süre birbirini görmemiş okul arkadaşları, kazara karşılaştıklarında, hal hatır soran ilk cümlelerden sonra hani, söz bulamaz hale gelirler ya, işte biz de öyle olduk. Karşılıklı bakışıyoruz. Allah-tan Stiffy imdada yetişti. Oğlanın elindeki jandar-

ma şapkasını kaptığı gibi başına yerleştirdi. Kırıtı kırıtı yürüyerek aynanın karşısına geçti.

İşte o zaman Jeeves'le ben de akıl edip tüneklerimizden aşağı indik. Kız kendini aynada uzun süre seyrettikten sonra birden bir gülme krizine yakalandı, anlatılır gibi değil. Gülüyor ama nasıl?.. Avurtları patlayacak, ya da göğsü çatlayacak sanki. Gözlerinden yaşlar akıyor. Neden sonra biraz duruldu. Aptal aptal kendisini seyreden üç erkeğe dönüp konuştu:

— Durum size garip gelmiyor mu? Sizler neden gülmüyorsunuz? Allah, Allah... Yoksa gösterdiğiniz bu eşsiz kahramanlıktan şimdi pişmanlık mı duyuyorsunuz? Haydi, Harold bu işi nasıl becerdiğinizizi bize anlatın.

— Fena olmaz, deyip işi kızıştırmak istedim. Böyle büyük bir kahramanlığı yaratıcısının ağzından dinlemek zevktir.

Stiffy zevkten dört köşe olmuş, devam etti:

— Şöyle, arkadan yavaşça yanaşmıştır. Ses çikarmamak için büyük dikkat sarf ederek... Avının üstüne atlayan bir kaplan gibi... Atik ve sessiz... Artık Stiffy ile karşılıklı cümleleri birbirine eklemeye başladık:

— Bir yılan gibi soğuk ve kararlı...

— Kalbi aşkla dolu...

— Gözleri dünyayı görmeden...

— Biricik sevgilisi uğruna...

— Her fedakârlığı...

— Yapmaya hazır...

Harold, bu tip alaylara dayanacak güçte değildir. Oxford'da iken ne kadar avanak ve savruk

papazlığında da aynı durumdaydı. Koca odada iki üç adım atar atmaz, şaşkınlıktan, üç iskemle, bir masa devirdi. Bibloları birbiri üzerine yığdı. Esasında bu oğlanı Sina çölüne bıraksanız çarpacak ya da devirecek bir ağaç bulur. Her tarafı karıştırdıktan sonra bir iskemleye göktü.

— Bir jandarma şapkasını kolayca kapabilmek için adamın kafasına çaktırmadan bir şaplak indirip, şapkayı burnuna doğru düşüreceksin. O şaşkınlıkla ne olduğunu anlamaya çalışırken şapkayı kapıp kaçacaksın. Sen de böyle mi yaptın Harold?..

— Hayır hayır, benim böyle şeyler yapmama lüzum kalmadı.

— Yaa... Ne yaptın öyleyse?

— Şapka jandarmanın kafasında değildi ki... Sıcaktan çok terlemişti her halde. Serinlemek için çıkarıp yanına koymuştu. Yavaşça yaklaşıp aliverdim.

— Çok ayıp etmişsin doğrusu. Erkekliğe yakışmayacak bir tür. Stiffy bu lafımdan çok bozulmuştu. Hemen söze karıştı:

— Hiç te değil... Bana kalırsa asıl erkekçesi böyle olur.

— Ama bana da kalırsa mertçe bir hareket değil. Hem siz hanım olduğunuz için jandarma şapkası aşırmanın usullerini bilmezsiniz.

— Doğrusu, haksızlık ediyersunuz Bertie. Siz onun uygunsuz konuşmalarına bakmayın sevgilim. Siz büyük bir kahramansınız. Benim için, benim uğruma büyük bir kahramanlık yaptınız. Baktım işler beni müşkül durumda bırakacak. Jeeves'e döndüm:

— Ne dersin bu işe? diye sordum.

— Bu şartlar altında fikrimi söylemeyi doğru bulmam efendim.

Anlaşılan Stiffy de bana kızmıştı. Yanakları kırmızılaştı ve bana dönüp dedi ki:

— Mertlikten bahsediyorsunuz Bertie, ama mert bir erkeğe sorabilir miyim? Odamda ne arıyorsunuz? Hem herkes sizin gibi jandarma ya da polis şapkası kaparken işleri yüzüne gözüne bulaştırmaz. Sonra da yargıç karşısına çıkmaz. Haydi söylesenize. Odamda ne arıyorsunuz?..

— Ne aradığımı bilmiyor gibi soruyorsun...

Stiffy'nin birden aklı başına geldi. Kazara eline geçirdiği maroken kaplı bir defterle şantaj yapmaya kalktığını sevgilisinin öğrenmesini istemiyordu tabii.

— Sahi... diye yapmacıklı bir eda ile konuştu... Benden bir kitap istemeye gelmişsiniz. Vah vah veremeyi unuttum. Hem, daha okuyup bitirmemişim ki.

Konuyu başka yöne saptırmakta çok ustaydı. Ama birdenbire bir laf etti ki havaya fırladım.

— Hem biliyor musun Harold?.. Gümüş macun hokkası işinde Bertie bize yardım edecek.

Bizim pısrık papaz çok sevindi ve:

— Sahi mi? diye bağırды.

Kız benim yerime cevap verdi:

— Elbette... Planımızı kendisine açtım... Memnuniyetle kabul etti.

Bizim akılsız papazın ağzı kulaklarında.

— İnanayım mı Bertie?.. Burnuna bir yumruk indirmeme de izin vereceksin değil mi?

Artık bana söz kalmamıştı, kız atıldı:

— Edecek... Edecek tabii...

Kahraman papaz:

— Ama, şakası yok bu işin değil mi? dedi. Burununuz kanayacak. Kan görülmeli... Bu şart... Kansız olmaz...

Kız da artık coşmuştu, devam etti:

— Kanlı olacak tabii... Bu işin kansız olamayacağına Bertie bilmez mi?

Avanak papaz:

— Ne zaman?..

Kız bunu açıkladı:

— Bertie bunu uzatmak tarafıslı değil. Hemen bu gece olmasında yarar görüyor. Beklemek hem vakit kaybetmektir, hem de enayiliktir, diyor. Siz gece yarısı burada bulunun Harold. Siz de Bertie... Tam gece yarısı on ikide... Aman Allahım ne şairane değil mi?.. İkiniz bunda anlaştığınıza göre artık senin buralardan kaybolmanda fayda vardır sevgilim. Derhal ortalıktan yok ol...

— Haklısın sevgilim, hemen giderim. Akşam'a kadar iyi geceler...

Bizim burun patlatıcısı avanak papaz, nerdeyse geldiği yoldan kaybolacak. Tam yerinden ayrılırken nasırına basılmış bir adam gibi feryadı bastım:

— Bir dakika... Ağır olun... Nereye?

Stiffy yine atıldı:

— Gitsin, gitsin... Konuşacağımızı konuştuk. Artık onunla bir işimiz kalmadı. Gece tam on ikide balkonun dibinde. Haydi güle güle ...

— İyi geceler sevgilim...

Harold balkon kapısı yoluyla geldiği yöne doğru yola çıktı, kız da peşinden. Ben de şaşkın ördek gibi ortada kaldım. Öyle şaşırdım ki homurdandım:

— İyi vallahi...

— Efendim...

— İyi vallahi dedim, Jeeves... Bizim Stiffy, ka-
dın olduğuna göre bu işlerden anlamaz... Bu doğru.
Ama, şu saçlı sakallı papaz bozuntusuna ne demeli?
İlerde belki başımıza piskopos bile olacak bu herif
durumu anlayamazsa. Bu kızla mutlaka onun başı
derde girecektir. Kız şantajcının biri. Bunu hepimiz
biliyoruz değil mi Jeeves? Böyle işi gücü şantaj
olan bir kadınla aynı yastığa baş koyacak, aynı çatı
altında yaşayacak olan adamın ahlâkı mutlak bo-
zulur. Bu adam bir de papazsa, ne olacağını sen bilir-
sin. Ahlâkı bozulacak papazın bu huyu halka da ge-
çer. Al başına belâyı.

— İyi ama efendim, Bay Harold'un bu defter
meselesinden haberi yok ki... O, sizin eski bir okul
arkadaşı olmanız sebebiyle kendisine yardım etmek-
te olduğunuzu sanıyor.

— Haklısın Jeeves... Bu kadın milletiyle başa
çıkılmaz. Çok tehlikeli oluyorlar.

Bu sırada gözleri sevinçten parıldayarak Stiffy
geri döndü.

— Yaşsa Bertie... Çok teşekkür ederim. Ne ya-
pacağınızı, nasıl davranacağınızı biliyorsunuz. Aman
unutmayın, gece yarısı tam on ikide balkonun altın-
da...

— Bir dakika Stiffy... Lütfen şu defteri verir
misiniz?

— Hangi defter?

— Canım, hangi defter olduğunu bilmiyormuş
gibi konuşma. Fink'in defteri işte. Derhal onu bana
ver... Gevezelik istemem.

— Yarın Harold'dan olup biteni öğrenince veriririm.

— Olmaz öyle şey... Defteri şimdi vereceksin.

— Hah... Hah... Haaa... Güleyim bari.

— İyiye düşünmeni tavsiye ederim. Hemen defter elime geçmezse, bütün her şeyi Harold'a anlatırım.

— Her şeyi mi?

— Tabii... Her şeyi... Zavallı muhterem papazımız, bu geceki işe gönüllü katıldığını, sırf ona yardım etmek için burnuma yumruk yemeye razı olduğunu sanıyor. Bilse ki bu iş için bana şantaj yapılmıştır... İlerde piskopos olması bile mümkün olan bir papaz bu türlü şantaj işlerinden nefret eder sanırım. Bunun için asıl ben size karşı ondan yardım isteyeceğim.

— Bu ne saçmalık Bertie.

— Görüşürüz... deyip yürüdüm. Hele ben bir kez Harold'u bulayım...

— Durunuz Bertie... Bir dakika lütfen.

— Yaptığının bir haydutluk olduğunu sonunda anladınız demek? Buna sevindim.

— Haydutluk mu? Bu nasıl söz Bertie?..

— Ben bu kanıdayım. Harold'un da benim gibi düşündüğüne bahse girerim. Hele bir deneyelim görürüz.

— Durun sevgili Bertie... İyiye düşünün...

— Lütfen bana «sevgili Bertie» demeyiniz, küçük hanım.

— İyi ama, ne diyeyim sevgili Bertie? Hem defteri versem bize yardım etmezsiniz ki...

— Bundan tabii ne olacak?.. Elbette etmem.

— Gördünüz mü ya?...

Kendine acındıracak bir durumda yüziime baktı. Ben granit kadar sert ve dayanıklı görünüydum. Dediğimden geri dönmeyeceğimi anlayınca, kadınların son ve en etkili silâhına baş vurdu ve hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Bilirsiniz ben ağlayan kadınlara hiç dayanmam. Nedense bütün kadınlar da bunu bilir. Biraz bekledim. İç çekişleri ve sesi hafifler gibi olunca yaklaştım:

— Rica ederim Stiffy, bırakın bu sulu gözlülüğü.

— Hi... Hi... Hi...

— Kesin rica ederim. Saçmalıyorsunuz gibime geliyor. Ağlamanın bir yararı yok ki... Şimdi siz ağlıyorsunuz diye ben koşup amcanızın o Allahın cezası gümüş macun hokkasını aşırarak değilim ya...

— Aşıramazsanız... Hi... Hi... Hi... Hi... Bütün planlar... Hi... Hi... Hi... Hi... Altüst... Hi... Hi... Hi... Hi... Olur... Hi... Hi... Hi... Hi...

— Ashında haklısınız tabii ama, biraz da beni dinleyin... İş sizin bildiğiniz cinsten değil. Bilmediğiniz birçok meseleler var. Bir kere amcanız macun hokkasını o kadar sıkı göz hapsine aldı ki bu kadar olur. Yanından bile geçemeyiz... Sonra adam bunca yıldır ceza yargıçlığı yapmıştı. Şimdi olup bitenleri Harold'dan dinlediğini düşünelim. Derhal jandarma Bartes'i çağırıp ne diyecek. «Çabuk git bana burnu davul gibi şişmiş, her yamı kan içinde bir adamı bul gel» demeyecek mi? Ertesi gün de bendeniz, amcanız Sir Witkyn'nin karşısındayım... Öyle değil mi Jeeves?..

— Öyledir efendim.

— Lütfen bu sevimli bayana bir iki söz de siz söyler misiniz?

— Bir başka çare düşünelim efendim.

— Ne gibi?

— Meselemizi ve olayları şimdiye dek hep maddî yönden ele aldık. Halbuki bu gibi işlerin bir de psikolojik yönleri vardır.

— Psikolojik yön mü?

— Evet efendim.

— Fert psikolojisi mi, toplum psikolojisi mi?

— Fert, tabii efendim.

— Bu fert ben miyim?

— Hayır efendim... Sir Witkyn...

— Adamın kafasına bir şey mi indireceğim yoksa?

— Asla efendim... Lütfen bir dakikanızı rica edeyim. Sir Witkyn size karşı pek büyük bir sempati beslemiyor değil mi efendim?

— Karşılıklı sempati beslemiyoruz.

— Tamam... Benim «psikoloji tarafı» dediğim de bu... Şimdi siz gidip Sir Witkyn'e bayan Stiffy ile evlenmek istediğinizi söylemeniz...

— Neee...

— Evet... Sözgelisi iki hafta kadar evvel gizlice nişanlanmış olduğunuzu...

— Eeeee...

— En uygunu budur bence...

— Sen şaşırdın galiba Jeeves?.. Yahut sapıttın... Bunun imkânı var mı? Cümlemi tamamlamadan adam öfkeden çılgına döner, beni öldürmeye kalkar. Hem bunun işimize yararı ne? Onu anlayamadım.

— Çok basit efendim... Sizden bu haberi alır almaz Sir Witkyn, dediğiniz gibi, çılgına döner, kanı beynine fırlar. Bağırıp çağırmaya başlayınca da bayan Stiffy salona girer ve sizinle evlenmeyi aklının kenarından bile geçirmediğini, tersine başkasını sevdiğini söyler... İşte o zaman, Sir Witkyn buna o kadar sevinecektir ki bayanın papaz Harold'la evlenmesine sesini bile çıkarmaz. Denize düşen yılanı sarılır değil mi efendim?

— Aslan Jeeves... Aklınla bin yaşa emi... Bundan uygun bir plan olamaz. Tamam buna benim de aklım yattı.

Stiffy de aynı anda aynı lafları söylüyordu. 'Demiri tavında dövmek hayırlıdır' deyip kıza döndüm ve büyük bir ciddiyetle:

— Defteri lütfen... dedim.

— Amcamla görüşün ondan sonra.

— Defter... Derhal...

— Amcamla bu meseleyi görüşmeden olmaz.

Bu size güvenmediğim anlamına gelmesin. Biliyorsunuz amcam çok sert bir adamdır. Aynı zamanda da çok tehlikeli. Değme babayığit karşısına geçip bu lafları edemez. Ortada elde edilmesi gereken bir defter olursa daha sıkı savaşırsınız.

— Yalnız tehdit altında savaşmaktan, dövüşmekten hoşlanmam. Bunu henüz âdet edinmedim... Defter şu anda elime geçmezse, bu işte ben yokum... Derhal de gidiyorum...

— Nereye?...

— Harold'la görüşüp her şeyi kendisine anlatmaya.

Son kozunu oynamış adamların alaycı bakışlarıyla Stiffy'yi süzerken kız konuştu:

— Pekâlâ... Öyle olsun... Yalnız unutmayın ki siz kapıdan çıkıp Harold'u aramaya başladığınız an ben soğu amcamın odasında alacağım. Tabii, o anda da amcam meşhur defteri okumaya başlayacak. Seni korkak seni... Defteri almak karşılığında bile olsa bu kadicık bir şaka için amcamın karşısına çıkamıyorsun değil mi?

— Stiffy, şekerim, vallahi yanlış anladın... Ben sadece tehdit altında iş görmenin prensiplerime uygun düşmediğini söylüyordum.

— Ne olmuş yani... Bu dünyada tehdit altında olan yalnız siz misiniz? Herkes hiç olmazsa devamlı şekilde ölümün tehdidi altında değil midir? Buna alışmamız lâzım...

— Haklısın şekerim... Şey... Yani, ben öyle demek istemedim... Hem bunu böyle uzatmanın gereği bile yok... İstersen başka yolla anlaşalım... Söz gelişi kıymetli bir hediyeye ne dersin?...

— Amcamla görüşmeni istiyorum...

— Teklifimi kabul etmiyorsun demek... Bu son sözün mü?

— Evet... Son...

— Haksızlık ve insafsızlık etmiyor musun?

— Olabilir.

— Buna hainlik, hatta insanı suç işlemeye zorlamak bile derler...

— Ne derlerse desinler... Vız gelir.

— Gidiyorum, gidiyorum... Ama bilesin ki isteyerek değil, zorla, ağır baskı altında amcanı görmeye gidiyorum...

— Yaşsa aslan Bertie... Sen insanların en iyisisin... Erkeklerin kralı... Gözünü daldan budaktan sakınmaz bir şövalye...

— Suratsız amcanızı şimdi nerede bulabilirim?

— Kütüphanede...

— Gidiyorum elveda...

Kapıya uzattığım elim, tokmağı çevirirken ben bir ölüden farksızdım. Koridora çıkan cesedimdi...

9

BİZİM AİLE biraz tuhaftır... Bütün Woosterler başımıza bir iş gelene kadar bütün olayları ince eder sık dokuruz. Biraz da heyecanlanırsınız, ama belânın içine balıklama dalmaya karar verdik mi, artık kimse bizi tutamaz. Tabî her belânın içine gönül isteğiyle girmiş değilizdir ama, işe giriştik mi mutlaka yaparız...

Başımın kara yazısı Sir Witkyn'den o şantajcı, arsız, koca düşkünü yeğeni Stiffy'yi istemeye giderken iyice kararlıydım. Kütüphanenin kapısına yaklaştığımda, içerden konuşma sesleri geldiği halde hiç istifimi bozmadım. Büyük bir azametle kapıyı tıklattım.

— Gel... diye gürleyen sese bile aldırmadan kapıyı açıp içeri girdim. Biraz evvel biz Woosterler bir şeye «karar verdik mi kimse bizi artık tutamaz»

demıştim ya... Boyumdan büyük halt etmişim... Hani mümkün olsa açtığım kapıyı ters yönden kapayıp eski haline getirmeye neler vermezdim... Neden mi? Neden olacak, Sir Witkyn'nin karşısında jandarma. Bates duruyordu da ondan. Başındaki resmî şapkayı bir yabancıya kaptırmış bir jandarma ile, onun anlattıklarını dinleyen bir emekli ceza yargıcı, bana bildim bileli uğur getirmemiştir de ondan. Beni gören Sir Witkyn hırlar gibi:

— Hayrola... Ne var? diye sordu.

— Sizinle çok önemli bir mesele konuşmak istiyorum da...

— Önemli bir mesele mi?.. Acayip...

Çatık kaşlı emekli yargıç bir süre durdu sonra jandarma Bates'e dönüp konuştu:

— Seninle anlaştık değil mi tosunum?... Ben o konuyla ilgileneceğim, siz de öteki meseleyi aydınlığa çıkarmaya bakın. Göreyim sizi. Ben kimden şüphelendiğimi söyledim. Siz de bana şüphelerinizi açıkladınız. Tamam mı?

— Evet efendim...

Sir Witkyn, jandarmayla konuşmasını keserek yüzüme dik dik bakmaya başladı. Sonra konuştu:

— Bizim jandarma Bates'le tanışmış mıydınız bay Wooster?

— Evet efendim.

— Daha önce tanıştınız demek?

— Pek tanıştık sayılmazsa bile, birbirimizi gör-
dük...

— Ne zaman.

— Bugün, öğlede.

— Ondan sonra bir daha görüşmediniz mi?

- Hayır.
- Buna emin misiniz?
- Tamamiyle.
- Tuhaf... İşte bu çok tuhaf... Halbuki ben sizi yemekten sonra hiç görmedim.
- Odama çekilmiştim. Başım ağrıyordu da... Biraz dinleneyim demiştim...
- Anlıyorum... Demek yemekten bu saata kadar odanızdan hiç çıkmadınız, öyle mi?..
- Evet.
- İyi düşünseniz... Acaba baş ağrınızı geçirmek için şöyle bir dolaşmış falan olmayasınız?
- Hayır hep odamdaydım... Hiç çıkmadım...
- Anlıyorum... Tuhaf... Çok tuhaf... Halbuki kızım sizi aramış durmuş. İki kere odanıza gelmiş, içerde yokmuşsunuz.
- Yokmuş muyum? Tuhaf...
- Evet yokmuşsunuz...
- Öyleyse odamdan çıkmış olacağım.
- Ben de aynı kanıdayım... Çıkmış olacaksınız.
- Haaaa... Şimdi aklıma geldi... Çıktım ya.
- Tabii çıktım... İki kere çıktım.
- Anlıyorum... Tuhaf... Çok tuhaf... Size daha tuhafını söyleyeyim mi? Bizim jandarma Bates'in şapkası kayıp...
- Sahi mi?
- Sahi...
- Bir yerde unutmuş, sonra da nereye koyduğunu unutmuş olmasın.
- Hayır... Biri aşırmış...
- Tuhaf... Çok tuhaf... Kim bu açığöz?
- Arkası dönük olduğu için görememiş.

— Şapkayı alan şakacının mı arkası dönük-müş?

— Hayır, bizim jandarma Bates'in.

— Arkamız dönükken kafamızdan külâhımızı kapamları, her zaman göremeyiz... Anlıyorum...

— Evet... Görev başında bir memurun res-mî şapkasını, şakacıktan bile olsa aşırıya kalk-mak...

— Evet...

— Pek iyi bir hareket sayılmaz... Ben buranın tam yetkili sulh yargıcı olduğuma göre böyle olay-lara çok kızarım... Şapka haydutunun yakası eli-me geçerse, çok çekeceği vardır.

— Acaba, ne kadar ceza vereceğinizi öğrenebi-lir miyim?

— Cezanın miktarını merak etmenizi beğen-dim... Bu hususu şimdilik izin verirsiniz açıklama-yım. Yakında en ince noktasına kadar öğreneceksi-niz. Bundan kuşkunuz olmasın... Pek yakında...

— Bir keresinde, bir polis şapkası için, beş İn-giliz lirası takdir buyurmuştunuz da...

— O günkü durum başkaydı.

— Bugünkü düşünceniz, para cezası yerine ha-pis falan mı?

— Çok yakında öğreneceksiniz bay Wooster... Şimdiden kendinizi üzmeyin.

Şöyle üstüme çeki düzen vermek ister bir du-rumda kravatımı azıcık düzelttim. Doğrusu canım sıkıldı. Bizim zavallı Harold için, gelecek pek karan-lık görünüyor. İster misiniz bu aksi suratlı Sir Wit-kyn, bizim zavallı papazı kodese atsın da oğlancağı-

zın piskoposluk işi suya düşsün. Şimdiden üzölmeye başladım.

— Benimle önemli bir meseleyi konuşacağınızı söylemişsiniz bay Wooster... Nedir?

Bir an için şaşırdım. Bir iki sallandım, yutkundum. Şapka çalınması başka konuya geçilince, jandarma terbiyeli adammış, izin isteyip odadan çıktı. Ben de konuşmaya nereden girmem gerektiğini düşünmeye başladım. Biz Woosterler bu kadar sıkıntılı durumlarda işi olurluna ve rastlantıya bırakırız.

— Bu dünyada aşk denilen bir şey vardır Sir Witkyn... Aşk denilen bir şey...

— Efendim... Ne varmış ne?

— Aşk denilen bir şey... Siz şimdiye kadar aşk denilen şeyin üzerinde durmak fırsatını bulabildiniz mi acaba?

— Siz benimle alay mı ediyorsunuz. Önemli dediğiniz ve benimle konuşmak istediğiniz konu bu mu yani?

— Evet, sayın yargıç... Bu dünyada aşk denilen bir şey vardır. Hem de her yerde vardır. Hiç kimse bugüne dek yakasını bundan kurtaramamıştır. Aşk, yani tatlı belâ... Hiç kimse derken de yalnızca insanları düşünmedim... Deniz kertenkelelerini de...

— Bana bakar mısınız bay Wooster? Baş ağrınızın tamamen geçtiğine emin misiniz?

— Ondan kuşkunuz olmasın. tamamiyle geçti. Teşekkür ederim. Ha, ne diyordum... Evet, deniz kertenkeleleri sözgelişi... Damadınız bay Fink, anlattı da şaştım şaştım kaldım... Meğer bu garip yaratıklar sevişirken tepesi üstü dikilir ayaklarını yu-

karda tutarlarmış. Saatlarca böyle durup bir yandan da kuyruk sallamak çok garip değil mi?

— Bay Wooster...

— Yani demek istediğim şu ki: Deniz kertenkeleleri bile kendilerini aşktan kurtaramadıklarına göre, biz insanlar, pardon pardon, ben nasıl kurtarabilirim. Sonra bu deniz kertenkeleleri üzerinde ay ışığının etkisi çok büyükmüş. Ay ışığı her halde biz insanları da deniz kertenkeleleri kadar etkiliyor olmalı.

— Söylediklerinizden bir şey anlayamıyorum bay Wooster... Her halde siz bir şeyler anlatmak istiyorsunuz ama, ben anlayamıyorum. Tuhaf... Çok tuhaf...

— Anlatmak istediğim çok basit efendim. Stiffy ile ben...

— Stiffy mi?

— Evet yeğeniniz.

— N'olmuş yeğenime?

— Yeğeniniz Stiffy ile ben... Yani ben sizden yeğeniniz Stiffy ile evlenmeme müsaade etmenizi rica ediyorum.

— Müsaade mi istiyorsunuz? Anlayamadım ne müsaadesi?

— Evlenme izni efendim.

— Anladıysam Arap olayım.

— Stiffy ile evleneceğiz de izin istiyoruz.

Her halde konuşma çok hızlı gelişti, o yüzden adamcağız ne olduğunu bir hayli geç anladı. Anladı ve oturduğu koltuktan tavana doğru bir kez sıçradı. Gözlüğü bir yana, elindeki dolmakalem diğer yana uçtu. Yüzü morardı. Nefesi kesildi. Ölüyor

sandım, yaşıyordu. Yıllarca önce bir şapka aşırması yüzünden verdiği 5 liralık cezanın öcünü ziyadesiyle almıştım. Uydurma bir utangaçlıkla gözlerimi yere indirdim.

— Kız da razı mı bu işe?

— Çoktaaaan...

— Daha önceleri tanıştığınızdan hiç haberim yoktu.

— Aman efendim, önceden tanışmış olsaydık, evlenmeye karar verip karşınıza çıkabilir miydik? Stiffy dedi ki; «bizim bu kararımız sonucu, amcam sevgili yeğenini kaybetmediği gibi, fazladan bir yeğen daha kazanacak» dedi... Biliyorsunuz O, akıllı ve ileriye gören bir kızdır, özellikle, değil mi efendim... Bu sayede beni de kazanmış olacaktımsınız...

— Boyundan büyük halt etmiş... Ben sizin gibi bir yeğen kazanmayı hiç düşünmedim... Hayır... Olamaz... Nasıl olur canım?... Tuhaf, çok tuhaf... Katiyen... Katiyen...

Adam iyice sapıttı... Bir yandan zile basıp uşağını çağırıyor, bir yandan da «katiyen» deyip duruyor. Uşak kapıdan gözüktünce gürlledi:

— Stiffy... Nerede Stiffy... Stiffy diyorum... Çabuk... Gelsin... Arayın bulun acele gelsin...

Uşağın kapıdan çıkmasından sonra bir dakika kadar karşılıklı birbirimizi süzdük... Ben yıllarca evvel çektiğim beş İngiliz liralık cezadan doğan intikam hırsıyla, Sir Witkyn'nin son demini yaşayan bir kalp hastası soluklarını, zevkle dinliyordum... Onun zevk aldığı şeyin ne olduğunu tabii bilemem... Bu arada Stiffy yıldırım gibi içeri girdi:

— Benimle görüşmek istiyor muşsunuz, amcacığım? A, Bertie, siz de mi buradaydınız?

— Buradayım... Merhaba...

Bizim selâmlaşmamızın sonunu bile bekleyemeyen Sir Witkyn inler gibi:

— Bu bay, yani bay Wooster seni benden istedi. Buna bir diyeceğin var mı?

— Sahi mi?... Çok sevindim... Teşekkür ederim Bertie...

Bana inlemek sırası gelemedi, zira nasırıma basmış gibi havaya fırladım. Kız yoksa beni tongaya mı bastırıyordu?

— Teşekkür mü?... Niçin?..

— Yani bu isteğine çok sevindim de...

— Yani ne olmuş?..

— Daha ne olsun? Bir erkeğin bir kadına yapabileceği komplimanın bundan iyisi olabilir mi? Bütün kitaplar bunu böyle yazar. Okumadınız mı hiç? Yani bir erkek bir kadına arkasından da olsa...

Sir Witkyn, ilk darbenin heyecanından kendisini çabuk kurtarmış olacak ki birden kükredi:

— Bırak şimdi gevezeliği, sorduğuma cevap ver.

— Söylemeye çalışıyorum ya. amcacığım... Büyük kompliman olmasına büyük, ama özür dilerim Bertie... Çok üzıldüm... Bu kadar sevindirici teklini kabul edemeyeceğimi özür dileyerek bildirmeliyim.

— Kabul etmeyeceğini mi?

— Elbette amcacığım... Kabul edemem...

— Peki, öyleyse bu her... Pardon... Bu bay Wooster... Şey demişti... Biz kararlaştırdık.

— Yanılmış olacak amcacığım... Nasıl olur?..

Ben başka birisini seviyorum.

— Başka birisini mi?

— Tabii, bir başkasını.

— Kim bu?

— Dünyanın en yakışıklı, en mert, en zeki erkeği...

— Yaaa... Adı yok mu bunun adı?

— Harold Pinker...

— Dur bakayım... Bana bu isim hiç de yabancı gelmedi...

— Nasıl yabancı gelir amcacığım... Bizim köyün papazı...

— Tamam, tamam... Genç papaz... Şu salak oğlan değil mi?

Bu kadar tatlı konuşmalardan sonra Sir Wityn'in yeğeninden aldığı müjdeye öyle pek fazla sevindiği söylenemez. Sosyetede büyük bir ziyafette hiç beğenmediği yemeği yemek veya aynı şölende ağzındaki bir tavuk kemiği parçasını yutmak zorunda kalan davetli gibi kıvrandı. Genç papazla evlenmeyi kafasına koyan bir genç kıızı yola getiremeyeceğini anlayan bütün ihtiyar baba veya amcalar gibi, çaresizlikler içinde yüzünün renkten renge girmesini seyrettim. Keyfimden dört köşeydim. Kız hiç aldırmadan konuşuyordu:

— Bakın biz ne düşündük... Bu evlenme işini en kısa zamanda gerçekleştirelim ki Harold'da kendisini tamamen mesleğine versin... Mesleğinde yükselsin.

— Tuhaf, çok tuhaf...

— N'oldu yine amcacığım? Tuhaf olan nedir?

— Sen de tuhaf bulmuyor musun Stiffy?

— Neyi amcacığım?

— Bana kalsa henüz küçüksün... Yani evlenmek için küçüksün demek istedim.

— Tuhaf olan bu sözleriniz gibi geliyor bana amcacığım. Sınıf arkadaşlarımdan üçü evlendi bile. Bense neredeyse evde kalacağım... Adım beceriksizce çıkacak. Aslında geç bile kaldım.

Konuşmalardan sonra Sir Witkyn kendine gelmeye başladı. Bunu masaya indirdiği yumruğun şiddetinden anladım. Çünkü odanın bütün pencereleri zangır zangır titredi. Ayrıca bahçeden duyulacak kadar da bağırıyordu:

— Olamaz... İmkânsız böyle şey... Saçma... Kabul etmiyorum... Rezalet... Kepazelik... Düpedüz rezalet... İstemem... Asla razı olmuyorum... Asla...

— Peki ama amcacığım, Harold'dan alıp veremediğiniz nedir?

— Hiç, hiç bir şey... Bunun için razı değilim ya zaten...

— İyi oğlandır, halbuki...

— Olabilir...

— Fazladan sporcudur da...

— Olabilir...

— Dahası var... Bir vakitler İngiliz Millî Takımında sol haf oynamış...

— Olabilir...

— Bir de teniste karşısına çıkacak yoktur.

— Olabilir... Bütün bunlar olabilir... Bu anlatıkların bu evliliğe evet dememe sebep olamaz ki. Bir kere söyler misin bana bu adamın eline ne kadar para geçiyor.

— Yılda 500 Sterling...

— Sefalet... Öldünüz gitti...

— Ben öyle düşünmüyorum. Hiç de fena para sayılmaz. Kaldı ki iki gönül bir olunca samanlık seyran olur. Paranın dışında bir de aşk vardır.

— Evlilikte para ile aşk birlikte düşünülmelidir.

— Şaka yapmıyorsunuz ya amcacığım?

— Nerden çıkardın... Niye şaka yapayım. Bütün akıllı insanlar bunu böyle düşünür.

— Gerçek mi?

— Gerçek tabii...

— Öyleyse bana öğüdünüz, zengin birisini bulmam,

— Daha akıllıca olur.

— Emret amcacığım... O halde ben de Harold'dan vazgeçer, Bertie ile evlenirim... Bertie zengin... Tamam Bertie, teklifini kabul ettim, düğün hazırlığına girişelim, elbise ısmarlamaya hemen başlayabiliriz...

Bu cümle tamamlanamadan iki ayrı ağızdan iki ayrı feryat birden koptu. Ben:

— Dur Stiffy, durun bakalım... diye feryat ederken Sir Witkyn de:

— Olmaz... Olamaz... diye kükredi.

Emekli yargıcın ne durumda olduğunu incelemeye imkân bulamadım ama ben neredeyse eriyip biteceğim. Bu deli kızın aklı yattı mı yandım gitti. Ne yapalım söz ağızdan bir kere çıkar, madem amcamdan beni istedin, haydi buyur bakalım derse ben ne halt ederim... Eyvah ki eyvah... Ama kız devam ediyor:

— Bertie bugüne bugün milyoner... Servetini biz değil torunlarımız bile bitiremez. Madem ki evlilikte ilk düşünülecek husus paradır... İşte size para babası. Bertie ailemize damat olmak için biçilmiş kaftan. Aslında ben Harold'u seviyorum, ama ne yapayım... Amcamın hatırını kıracak değilim ya? O istemiyorsa bağırma taş basar sevgilimi bir yana bırakıp, onun isteğine katlanırım...

Sir Witkyn, iki kere ağzını açıp bir şey söylemek istedi, olmadı. Sesi çıkmadı. Üçüncüde öfkeden kasılmış gırtlığına söz geçirdi ve korkunç bir ses odayı doldurdu:

— Kızım... Evlâdım... Stiffy yavrum... Delilik etme... Bugün senin aklın karışmış galiba... Harold'la evlenmenize razı olmadığımı da nereden çıkardın. Ben o oğlanı, daha görür görmez kanım kaynamıştı. Çok iyi bir insana benziyor. Madem onu seviyorsun, ancak onunla mutlu olacaksın, ben araya girip işinizi bozar mıyım hiç? Böyle bir hainlik aklımın kenarından bile geçmez. Verdim gitti...

Yine soluğu kesildi ve ağzından başka hiç söz çıkmadı. Yalnız bir ara bana sokakta görülen bir fare leşine bakar gibi iğrenerek baktı. Bu iğrenç bakışta benden öğ almak isteyen bir adamın pırlıtlarını sezer gibi oldum. Ama ben işi başarmış tehlikeyi atlâtıyordum. Asıl öğ alan ben oluyordum. İyi-ce keyiflendim, kız sevinçle amcasının boynuna sarılırken, odadan çıktım. Az sonra da Stiffy arkamdan yetişti. Sırıyor, kollarını havaya kaldırmış tek başına dans ediyordu. Bir yandan da konuşuyordu:

— Ne adam... Yarabbi. ne adam... Değil mi Bertie... Ne müthiş adam. Korkarak sordum:

— Kim... Amcanız mı?

— Yok canım onu da nerden çıkarıyorsun Bertie... Senin bulunmaz uşak Jeeves'ten bahsediyorum. Ne adam değil mi? Nasıl da bildi. Raza olacağını nereden keşfetti dersiniz. Jeeves haklıymış... Zaten o her zaman haklıdır. Gidip yanaklarından öpeyim...

— Bence gerekmez Stiffy.

— Öyleyse sizi öpeyim... Çok sevinçliyim.

— Buna da gerek yok. Bana kalırsa bu sevinçli anınızda yapacağınız en güzel hareket çıkarıp defteri vermenizdir.

— İyi ama, bu kadar sevinçliyken ben birini öpmeyeyim mi? Jeeves olmadı, siz olmuyorsunuz, jandarma Bates'i mi öpeyim yani... Olacak şey mi? Bir an düşündü sonra yeniden konuşmaya başladı:

— Bates dedim de aklıma geldi. Siz amcamla konuşurken onun kütüphaneden çıkışını seyrettim. Suratından düşen bin parçaydı. Her halde bir şeye çok içerlemiş. Öyle öfkeliydi ki, sormayın.

— Bırakın jandarmayı şimdi. Defteri verin defteri.

— Siz de bırakın şu defteri şimdi. Jandarma Bates çok fena... Kanı beynine fırlamış derler ya işte öyle. Ne dese beğenirsiniz Bertie? Kaybettiği şapka var ya, işte onu kimin aşırıldığından şüpheleniyormuş, biliyor musunuz?

— Hayır... Kimden?

— Benden... Diyor ki, kendisi çok fazla polis romanı okurmuş. Bu kitaplardan da çok akıl almış. Aldığı akıllardan birine göre her olayda bir neden olmalıymış. Daha önemlisi bu nedenlerin al-

tında mutlaka bir «çıkâr» bulunmalıymış. Kendisine böyle bir oyun oynamak isteyenlerin başında ben bulunuyormuşum. Malûm ya bir bisiklet meselemiz var hani... Zavallı Bartolome'ciğimi korkutmuştu ya, az daha da eziyordu. Kendisini amcama şikâyet etmekle tehdit ettiğimi unutmamış. Fazladan hırslılık olayından sonra herkesin nerede olduğunu tek tek incelemiş. Ben evde yokmuşum. Cinayet diye nitelendirdiği şapka aşırma olayının geçtiği yerde işin kötüsü benim eldivenimin tekini bulmuş. Aslında o bir polis hafiyesi gibi ayak izi ve sigara izmariti falan arıyormuş... Bilirsiniz ya, polis romanlarında hafiye hep buradan ip uçları elde eder. Sonra konuşurken Harold'un bana eldivenimin tekini getirdiğini de hatırlıyorsunuz değil mi? Zavallı sevgilim, şapka aşırma sırasında heyecandan olacak eldivenimin tekini düşürmüştü...

— Aptal... Avanaklık etmiş.

— Rica ederim. Neden?

— Neden diye de soruyorsunuz? Bundan büyük avanaklık olur mu?

— Anladım zavallı Harold'umu hiç çekemiyorsunuz. Neredeyse kıskandığınıza inanacağım geliyor.

— Ben mi onu kıskanıyorum?.. Buna sebep var mı?

— Bilmem, nişanlımı artık sevmiyorsunuz gibi geliyor da.

— Yok, yok sevmez olur muyum? Kardeşimden fazla seviyorum. Ama sevmek başka aptallığını söylemek başka.

— Hiç de aptal değildir... Fedakârdır o...

— Biraz kalınca kafalı bir fedakâr. Unutkan. Her işte her yerde bir şey unutuveren avanaklardan. Tıpkı bizim Fink gibi...

Kız bir yandan benim bu düşüncelerime hak verdi galiba ama bir yandan pek öfkelenmiş olacak ki, bağıra çağıra konuşmaya başladı:

— Bates'in benden şüphelendiğini, peşime düşüğünü anlayıp beni kurtaracak bir çare arayacağınıza durmuş, nişanım ve eniştemin aptallıkları üzerine konferans veriyorsunuz. Ben şimdi bu uğursuz herifin şapkasını nereye saklayacağım? Benden şüphelendiğine göre, ilk iş olarak odamı arayacaktır, değil mi? Çabuk bana bu iş için gerekli bir yer bulun.

— Ne yeri?

— Jandarma şapkasını saklamak için...

— Bu şapka işi, saklanacak yer falan, beni hiç ilgilendirmiyor. Beni ilgilendiren yalnızca defterdir. Defteri verin defteri...

— Aman... Defterden başka söz etmeyerek canımı sıkmaya başladınız. Siz başka söz bilmez misiniz kuzum?

— Hayır. Defter gelsin, bu iş bitsin.

— Söylesem küçük dilinizi yutarsınız.

— Yok canım... Haydi söyleyiverin de küçük dilsiz kalayım.

— Defteri nereye saklasam beğenirdiniz acaba? Ben şu meşhur defteri amcamın gümüş macun hokkasına sakladım.

— Neeeee!...

— Evet! Macun hokkasının içine.

— N'aptın Stiffy?... Nereden aklına geldi bu harika yer.

— Geldi işte... Bende çok akıllar buiunur bu cinsten. Dıştan belli değildir ama ben çok akıllıyım..

— Peki, şimdi defteri oradan nasıl alacağız?

— Vallahi pek bilemem... Yerini söylemesi benden oradan çekip çıkarması sizden. Allaha ısmarladık.

Geçirdiğim şoktan kurtulup, «Bre aman... etmeyeleme... dur bir dakika» diyene kadar Stiffy ortadan kayboldu gitti. Arkasından koşup durdurmaya çalışırken karşıma biri çıktı ve kibarca:

— Bayan Madeline sizinle görüşmek istiyor efendim, deyiverdi.

Adamın suratına önce bön bön baktım. Sonra aklım biraz başıma gelir gibi oldu. Bu madeline benden bir tek şey isteyebilirdi. Bunu kestirmek için de müneccim falan olmaya gerek yoktu.

— Öyle mi? Kendileri şu anda neredeler acaba?

— Salonda sizi bekliyorlar efendim.

— Pekâlâ... Teşekkür ederim...

Ancak bir Wooster'de bulunacak cesaretle herifin peşine takıldım ve yeni bir belâya doğru yürümeye başladım...

YOL GÖSTEREN uşağın peşinden odanın önüne geldiğim an içerden piyano sesleri duydum. Yalnız çalınan parçanın neşeli mi yoksa neşesiz mi olduğunu pek kestiremedim. Bir kuş hafifliğiyle kapıdan içeri adımımı attım. Tamam... Piyanonun başında oturmuş gelişi güzel sesler çıkarıyor... Hiç de hayra yorulmaz... Bu durumdaki genç kızlar anlamsız şeyler çalarken, kafalarını hep «domuzluk» üzerine çalıştırırlar. Müzik o anda onlar için sıfırdır.

Yavaşça piyanoya yaklaşırken neşeli pozlarla bir «merhaba» çektim. Cevap vermedi ama, işini bıraktı ve bir zamanlar bir yerde gördüğüm çok meşhur bir tablodaki kadının pozuna bürünerek piyanoya dayandı ve boş gözlerle yüzüme dikkatle baktı. Uzun süre ne bir ses ne de seda... Baktım bu sessizlik uzadıkça uzuyor, havayı yumuşatmak için «bugün de hava ne kadar güzel» diye söze başlama-ya niyetlendim tam o anda Madeline:

— Bertie... dedi.

Yüzümde asılı tebessümümle altından ne çıkacağını beklemeye başladım. Hiç... Yine sessizlik... Yine sessizlik tehlikeli hal almaya başlayacağı anda yeniden havanın ne kadar güzelliğinden bahsedecektim ki yeniden:

— Bertie... demez mi?

Kalbim küt küt atmaya başladı... Hiç de hayırlı bir başlangıç değil... Bu lafın arkası yok mu canım? İyice pirelendim. Bu kadar uzun aralıkla insanın yalnızca adı söylenirse altından mutlaka kötü bir şey çıkar. Bu tecrübeyle öğrenilmiştir.

— Bertie, sizi çok acele görmem lâzımdı. Bu nedenle çağırdım. Size çok önemli bir şey söyleyeceğim... Yani size söyleyeceğim şu ki... Biz Fink'le, nişanımızı... Hani biz nişanlanmıştık ya... İşte, biz nişanımızı bozduk...

— Sahi mi? Duydum da inanmamıştım.

— Kimden duymuştunuz

— Fink'in kendinden.

— Öyleyse sizi niçin çağırdığımı anlamışsınızdır.

— Yooo... Nereden anlayayım

— Anlamışsınızdır canım, boşuna saklamayın.

— Yemin edeyim isterseniz... Vallahi de anlamadım billahi de.

— Yemininize bile inanmam, çünkü anladığınıza yemin edebilirim. Ama yine de ben söyleyeyim... Sizi çağırmamın sebebi... Yani sizi... Şey, sizi ben... Bertie, kısacası ben sizi mutlu etmeye karar verdim...

— Ya... Nasıl?... Neyle?...

— Karınız olarak...

Benim yerimde eylenmek heveslisi biri olsa belki de göbek atabilirdi. Ama, biz Wooster'ler öyle gürültüye pabuç bırakacak kimselerden olmadığımız için ancak bir dakika kadar bir şok geçirdim. İki kere sallandım ve hemen kendimi topladım. Güreşte kılçık atar gibi, tehlikeyi savuşturmaya çalıştım.

Pek farkında değilim ama galiba iki kere öksürdüm ve söze giriştim:

— Çok sevindim Madeline çok... Bu lütfunuz benim için ne büyük saadet... Diyeceğim şudur ki, anlayamayacağınız kadar mutluyum... Yalnız biraz düşünmemiz gerekmez mi? Yani her şeyin üzerinde durmamız gerek. Sözgelisi ben aşırı derecede mutluluk içinde olursam daima felâkete düşmüş kardeşlerimi hatırlarım. Ah. Fink... Zavallı Fink...

— Şimdi oturmuş bir de Fink denilen o utanmaz arlanmaza, zavallı diyorsunuz ha... Yaptıklarından haberiniz yok galiba.

— Ben de sizi arıyordum zaten Madeline... Siz benden erken davranıp odanıza davet etmeseydiniz ben sizi bulup bu meseleyi konuşacaktım. Böyle durumları anî kararlar vermemeli. İnsan tanıdıkları ve güvendikleriyle oturup bütün konuları enine boyuna konuşmalı tartışmalıdır. Olan bitenleri sağlam kafayla yeniden ele almalı, olayları yeniden değerlendirmelidir. İş işten geçtikten sonra doğrusu anlaşılırsa, biliyorsunuz «Son pişmanlık fayda vermez» demiş büyüklerimiz. Sonunda «Eyvah, ne halt ettim de böyle bir karara vardım» diye insanın dövüneceği durumlar bir daha düzeltilemez. Onun için oturalım her şeyi yeniden ele alıp kılı kırk yararcasına inceleyelim. Bana kalırsa Fink'e büyük haksızlık etmek üzeresiniz.

Haksızlık mı? Ben mi? Hem de Fink'e karşı öyle mi? Her şeyi gözlerimle gördükten sonra mı?

— Gözle görmek her zaman insanı yanıltabilir. Göz en kolay aldanan bir organımızdır. Sonra bak-

İm bütün gördüklerinizi hangi açıdan ele aldınız? Işık durumu nasıldı? Sizi aldatan gölge oyunları yok muydu? En önemlisi de görülen olayın, sebepleri nedir? Bütün bunları bilmek şarttır. İyisi mi ben size her şeyi bütün çıplaklığıyla açıklayayım da iyice anlayasınız...

— Açıklanacak hiç bir şey yok... Olamaz, zaten bu konunun üzerinde artık durmak bile istemiyorum. Fink'i hayatımdan çıkarıp attım. Birkaç saat öncesine kadar ben onu aşkın kör edici ışıkları altında seyredemişim de haberim yokmuş. Hayatımın ideali saymakla büyük aptallık etmişim. Aslında o bir ahlâksızın biriymiş. Ahlâksız ki eşi benzeri görülmemiş bir ahlâksız.

— İşte benim de size anlatmak istediğim konu bu ya... Siz asıl burada yanıyorsunuz.

— Lütfen... Keselim bu konuşmayı.

— İyi ama...

— Lütfen demiştim.

— Ama, bakın, ben size...

Bir el hareketi yaptı ama, el hareketi derim işte. Susuverdim. Aynı anda da büyük bir soylulukla başını yana çevirerek sözüm ona gözyaşlarını benden saklamaya çalıştı. Bir robot gibi ilerledim, ben de bir yere dayandım. Kız, bir iki içini çektikten sonra, başını salladı ve konuşmaya başladı :

— Geçti... Geçti artık... Bitti bu iş... Konuşmayalım... Hem senin neden bu kadar ısrar ettiğini ve böyle konuştuğunu da anlıyorum. Bertie, sen Wooster ailesinin asil atalarının şövalye kanını taşıyorsun. Bu nedenle, umutsuz aşkınla paralanmış bağlarına taş basarak, benim mutluluğumu kendininkin-

den üstün tuttun ve arkadaş hatırı için kendini feda ettin. Artık gerçeği görüyorum. Onun için kararım kesindir. Artık dünya yıkılsa sizi terk etmeyeceğim. Fink'le aramızda her şey bitti. Bu akşamdan sonra Fink benim için üzücü bir anıdan başka şey değildir. Bu acı anının temelleri üzerine bizim mutluluğumuz kurulacaktır. Her zaman yanımda olacaksınız. Size güzel ve terbiyeli çocuklar yetiştireceğim. Sevinin sevgilim, istediğiniz kadar sevinin. Bana da çok kısa bir izin veriniz de gidip babama müjdeyi vereyim...

Bir kez daha, düelloda ölümün korkunç yüzünü karşısında görmüş bir şövalye gibi, can havliyle yerimden fırladım. Zaten bu kör olası köşke geldiğim günden beri ateşe düşmüş gibi yerimden fırlamaktan başka şey yapmıyorum ki... Düşünün bir kez, kız odadan fırlayıp babasının karşısına dikildi mi, işler tamam. Daha birkaç dakika önce yeğeniyle evlenme isteğinde bulunan kötü gözle baktığı bir adamın şimdi de öz kızını almaya kalktığını öğrenir öğrenmez, yüreğine inmez de ne olur? Hoş yüreğine inmesine hiç mi hiç aldırmam ama, bundan sonra kız garantili bir şekilde üstümde kalır. Artık bu durumdan da beni Fink bile kurtaramaz.

— Dur bir dakikacık sevgilim, diye en tatlı sesimle odadan çıkmasını önledim.

— Neden duracak mıyım? Babamın haberi olmalı... Üç haftaya kalmadan Fink'le nikâhlanacağını sanıyordu. Şimdi durumu öğrensin de sevin sin.

— Durun... Haber vermeniz şu sebepten gerekmez, çünkü babanız bugün heyecan payını fazlasıyla-

la tattı. Üstüne biraz daha eklersek sonu o kadar iyi olmaz...

— Heyecan mı? Ne heyecanı tattı?

— Şey... Bu heyecandan kendisine gelmeli. Bana sorarsan bir kaç gün geçmeli ki kendisine iyice gelebilsin...

— Hiç bir şey anlamıyorum... Yalnız bildiğim bir şey varsa, size haber yollamak için dışarı çıktığımda odasından birtakım iniltieler geliyordu. Kapıyı aralayıp baktım. Babam bir mendille terlerini siliyor, bir yanda da «**Bu dünyada herkes kendi çukurunu kazar**» diyordu. Bir şey anlamadım. Suratına bön bön bakarken bana «**Beterin beteri vardır, bu nedenle en az kötü olana katlanacağız**» dedi ve ekledi: «**Gidip sıcak bir banyo yapayım, üç tane de aspirin yutayım, belki kendime gelirim.**»

Baktım işler daha da sarpa sarıyor. İş fazla uzatmadan her şeyi kısaca anlatmaya karar verdim ve başladım :

— Stiffy papazla evleneceğini söyledi.

— Bizim köyün papazı Harold'la mı?

— Evet... Bizim Harold'la ...Yalnız bu haberi almasıyla beyni karıncalanmaya başladı, rengi attı sevgilim. Galiba din adamlarından pek hoşlanmıyor.

— Ama, nasıl olur Bertie?

— Nedir olacak olan?

— Stiffy bay Harold'u seviyor mu?

— Hem de nasıl? Deli gibi.

— Peki ya benim gördüğüm manzara?

— Tamam... İşte gördünüz mü? Ben her zaman demiyor muyum, «insanların dış görünüşüne kanma-

ym» diye. Saatlardır size anlatmak istediğim de bu zaten.

— Yani...

— Yanisi şu, bizim oğlancık bu Stiffy konusunda yeni doğmuş bir kuzu kadar saf. Bütün olanları size anlatsam Fink'i eskisinden çok beğenip seveceksiniz. Buna eminim.

Öğünmek gibi olmasın ama, biz Wooster'ler kötü adamlar ve olaylar tarafından fena şekilde sıkıştırılmamışsak, yani yalan söylemek zorunda bırakılmamışsak, olayları cidden güzel ve ballandıra ballandıra anlatırız. Her şeyi başından alıp hiç bir şeyi saklamadan anlattım. Biraz da Fink'in dertlerini açıkladım, niçin bu yollara saptığını bu maroken kaplı defterin nerede olduğunu bildirdim.

— Şimdi bu defter babamın gümüş macun hokkasında mı?

— Evet, macun hokkasında.

— Ömrümde böyle heyecanlı, enteresan bir olay duymadım.

— Yalnız heyecanlı ve enteresan olsa yine iyi. Ortada bir de insan psikolojisi meselesi var. Özellikle Stiffy'nin psikolojisi tabii.

— Bütün bu anlattıklarınızı uydurmuyorsunuz ya Bertie?

— Asla... Neden uydurayım?

— Ben sizi bilmem mi, koca çapkın.. Başkalarının iyiliği için, hele bu başkası çok sevgili arkadaşınız olursa, kendi mutluluğunuzu her zaman bir kenara atarsınız.

— Hiç de değil... Bu kez o kadar doğruyu söylüyorum ki...

— İnanmam için gözlerimle görmem şart. Şimdi gidip macun hokkasının içine bakacağım. Defter oradaysa söylediklerinize inanacağım.

— Tamam... Haydi hemen gidip bakınız.

— Gidiyorum.

Kız odadan çıkınca derin bir oh çektim ve farkında olmadan kendimi piyanonun iskemlesine bıraktım. Yine farkında olmadan parmaklarım tuşlara gitti ve tek parmakla bir şeyler çalmaya başladım. Az sonra fark ettim ki «Güzel Günler Geliyor» isimli şarkıyı çıkarmaya çalışıyorum. Şarkı tam da yerine oturmuştu hani. Aslında benim kuvvetli yiyeceklerle ihtiyacım vardı. Çünkü son günlerde kuvvetten kesilmiştim... Hele bu uğursuz evde aksilikler birbirini kovalamaya devam ettiği, her köşeden beklenmedik bir olayın fırladığı sıralarda, buna ihtiyacın sonsuzdu.

Tam o anda kapı açılıp Madeline içeri girdi. Suratından düşen bin parça. Defter mefter yokmuş, macun hokkasında. Bu nedenle de anlattıklarımın hiç ama hiç birine inanmıyormuş. Hepsi baştan aşağı yalanmış...

Başımдан aşağı bir kova buzlu su döküldü. Stiffy'nin beni aldatması ve yalan söylemesi için bir neden yok ki... 'Niçin defteri oraya sakladım' dedi, acaba? Son bir umutla yeniden Madeline'e döndüm ve acındırıcı bir sesle :

— Her yanı dikkatle aradığına emin misin? diye sordum.

— Elbette. Dikkatle aranacak ne var ki?.. Avuç içi kadar bir macun hokkası.

— Halbuki, kız yemin billah söylemişti.

— Yaaa... Öyle mi?

— Alay etmeyin lütfen.

— Alay eden asıl sizsiniz. Haydi bari şimdi doğ-
ruyu söyleyin. Böyle bir defter falan yok değil mi?

— Bu sözlerinizden anlıyorum ki bana gerçek-
ten inanmıyorsunuz.

— İnanmıyorum Bertie...

Artık söyleyecek söz ve yapacak şey kalmadığı
için başım önümde kollarım yana sarkmış, ayakları-
mı sürüye sürüye odadan çıktım.

□

İNSAN büyük umut bağladığı ve her şeyi orta-
ya çıkaracak bir meselede yenilgiye uğrarsa ne hale
düşer, hepiniz bilirsiniz. Dünyalar başına yıkılır.
Gözleri kararır. Etrafı doğru dürüst görmez olur.
Bu anda yanında top patlasa duymayacak halledir.
Ama bu seslerin lüzumsuzlarını da, bilinçaltı özel-
likle bu durumda, insana duyuruverir. İşte tam bu
durumdayken kulağıma bir ses geldi. Bir şeyler yı-
kılıyor gibi... Güm... Güm... Güm... Birden kendi-
me geldim, etrafa baktım. Allah, Allah... Tuhaf...
Bizim Roderick, yani goril azmanı, zavallı Fink'in
kapısını yıkacakmış gibi çalıyor ve sarsıyor.

Bir anda her şeyi unuttum ve sağ kaşım havaya
kalktı. (Bu kızmaya başladığımı belli eder). Zaten
dünyadaki her şey böyle birbirine bağlıdır. İşte pat-
ron memurunu azarlar, adam eve gelir karısının bur-
nundan getirir, kadın oğlunu döver, Çocuk köpeğini
pataklar, bu hırsıla bahçeye fırlayan köpek kediye
ağaca kadar kovalar, kedi kendini kurtarır kurtar-
maz canına okumak için bir fare arar...

Ben de kuvvetimi kabul ettirdiğim, hakkından gelebileceğim insanın, arkadaşımın kapısını yıkmaya çalıştığını görünce dayanamadım.

— N'oluyor?.. diye bağırdım.

— Günaydın bay Wooster.

— Bırakın selâmlaşmayı... Fink'e dokunmamanızı, onunla uğraşırsanız fena olacağınızı size bildirmemiş miydim?

— İyi ama bay Wooster...

— Böyle kibar bir konakta, oda kapısını yıkar gibi yumruklamak da ne oluyor?

— Olanları bir bilseniz.

— N'olmuş yani?

— Daha ne olacak? Ben bu herifin boynunu ko-parmaz mıyım?

— Koparamazsınız...

— Ayaklarımın altında ezerim.

— Ezemezsiniz...

— Nasıl ezemez mişim? Ben «**Budala bir eşek...**» lafını yutacak adam mıyım?

— Yalandır... Fink böyle söz söylemez...

— Söylemez ama yazar...

— Yazar mı? Anlayamadım.

— Şuna bir göz atın anlarsınız.

Goril azmanı bunu söyleyip cebinden ne çıkarsa beğenirsiniz? Bunca zamandır aramaktan bunaldığımız, başımızı dertlere sokan maroken kaplı defter... Defteri görünce soluğum kesildi sandım. Hemen kendimi topladım.

— Verin bakayım şunu, dedim.

— Elbette... Buyrun işte... Kendi gözünüzle görün... Hem de nerede buldum bunu biliyor musunuz?

Sir Witkyn'in gümüş macun hokkasının içinde. Günlerdir bu macun hokkası yüzünden gözümüze uyku girmiyor... Her an çalınmasından korkuyoruz... Yine yerinde olup olmadığını teftiş ettim. Biraz yerini değiştireyim dedim. Camekândan çıkardım. Baktım içinde siyah bir şey duruyor. Meğer bu melun defter değil miymiş? Götürüp macun hokkasına saklamışlar. Bakın bakın şurayı özellikle okuyun... Ben yemeği manda gibi yer bişim, soluya soluya...

Bunları söylerken etrafımda dolaşüyor ve omuzumdan parmağını defterin üzerine doğru uzatıyordu. Budala goril, benim günlerdir aradığım defteri oturup onunla inceleyeceğimi sanmış olacak ki kestirmeden cebime indirdiğimi görünce telâşlandı.

— Defter... Şey... diye kekelemeye başladı.

— N'olmuş deftere, diye ilgilenmiyor pozuna girdim.

— Siz de mi kalacak bay Wooster?

— Evet...

— Bağışlayın ama, ben bunu Sir Witkyn'e gösterecektim. Onun için ağza alınmayacak neler yazmış neler...

— Değmez Roderick, değmez...

— Öyleyse bu aşâğılık yazara birkaç tokat atayım.

— Gerekmez... Yok olun ...

— Efendim?..

— Yani gözüm sizi görmesin, yallah...

Goril, renkten renge girdi. Suratı çuha gibi kızardı. Öfkeden çılgın, ama ne yapsın fakircik, ortada Eulalie meselesi var. Ben de o meseleyi biliyorum. İstemeye istemeye emrime uydu ve gözden kayboldu.

Koridoru dönmesini bekledim. Hemen Fink'in kapısına dayandım. Birkaç kez vurdum, ama mısın demiyor. Baktım olacak gibi değil içeri seslendim:

— Fink...

İçerde hiç ses yok. Bir daha çaldım ve seslendim:

— Fink... Aç şu kapıyı sana söylüyorum.

— Açmam... Açmam...

— Aç kapıyı sersem. Ben Wooster'im.

Bunlar da işe yaramadı. İnadı tutmuş bir kere, açmıyor. Benim, ben olduğumu çok sonra anlatabildim. Meğer kendi kendine, «bu bizim Wooster olmaz, garanti goril azmanı sesini bizimkine benzetip bana kapıyı açtırmak istiyor» demiş durmuş. Kendimi ona inandırınca içerden bazı sesler duymaya başladım. Kapının arkasına yığıldığı eşyaları teker teker çekiordu. Sonunda kapıyı araladı, yanından otomobil geçmiş korkak bir kaplumbağa gibi başını dışarı uzatarak koridoru iyice gözden geçirdi. Cebinden çıkardığım defteri gösterdim. Az kaldı yere yığılacaktı. Olanları kısaca anlattım. Defteri ona verip vakit geçirmeden gidip Madeline'e göstermesini söyledim ve dinlenmek için odamın yolunu tuttum.

Odamda Jeeves bir şeyler hazırlıyordu. Madeline'le konuşurken, hele onun Fink'ten vazgeçip benimle evlenmeye kalktığı sıralarda, Jeeves'in dillere destan buluşlarının artık iflâs ettiğine iyice inanıyordum. Hem de bu iş yoluna girmeseydi o andaki hırsımla gelip bizim uşağın gözlerini oymaya bayağı kararlıydim. İnsan psikolojisi derken az kaldı başımı dertlerin en büyüğüne sokacaktı. Şimdi artık defter

ele geçtiği ve durum düzeldiği için onunla dostça konuşmaya başladım:

- Bavulları hazırlayabilirsin Jeeves.
- Efendim?
- Yarın dönüyoruz da...
- Demek birkaç gün daha kalmayacaksınız?
- Hayır Jeeves.

Bunun üzerine o, bir bavulu masanın üzerine açtı, ben koltuğa oturdum, bütün olup bitenleri anlattım. İşlerin yoluna girdiğini, Stiffy ile Harold'un da evleneceklerini sözlerime ekledim.

- Sir Witkyn kolayca razı oldular demek?

— Yok canım nerde... Benim çok uğraşmam gerekti. Sonunda Stiffy yardıma geldi, benimle değil papazla evlenmek istediğini söyledi de durum biraz düzeldi. Biraz diyorum anlarsın ya, adam çok direndi... Ama bunları anlatmanın gereği yok. Asıl önemli haberimi unuttum. Defteri buldum Jeeves, defteri...

- Sahi mi efendim?

— Tabii. Hoş buna buldum denmez ya neyse. Roderick'in elinden çekip aldım aslında. Şu sıralarda bizim Fink o kör olası defteri Madeline'e gösteriyor. Gösteriyor ki Stiffy'nin bacakları arasında kötü bir şey aramadığını isbatlasın. İşler yolunda Jeeves, işler yolunda.

- Buna çok sevindim efendim.

— Ben de Jeeves... Bütün zorlukları yendim. Artık yüreğim rahat. Üzerimden büyük bir yük kalkmış oldu. Birkaç haftaya kalmaz Madeline'le Fink'in düğün davetiyelerini alırız...

En neşeli anımda kapı açıldı ve Fink içeri girdi. Silindir altında kalmış bir tavuk hali vardı üzerinde. Ağlamaklı bir sesle:

— Bittim Bertie, öldüm... Artık Madeline ile evlenmemize imkân kalmadı, kardeşim...

11

BİR BALON GİBİ sönuverdim, canımdan usandım. Ne söylediğimin bile farkında olmadan konuşmaya başladım:

- Kalmadı mı?
- Kalmadı.
- Evlenmenize...
- Evet...
- Madeline'le...
- Evet.
- Kalmadı deniek?..
- Kalmadı ki kalmadı.
- Mükemmel... Jeeves lütfen bir şişe brandi.
- Baş üstüne efendim...

Bizim avanak oğlan başını ellerinin arasına almış, iki yana sallana sallana hıçkırıyor. Bir yandan da konuşuyor :

— Olamaz. İmkânı yok ben Madeline'siz yaşayamam ...

Çok şey söyleyecek durumdayım ama, Fink'le çekişecek halim yok. Bu kadar üzüntülü durumlarda insanların inanışlarına saygılı olmak şarttır. Ben de buna uydum, saygıda kusur etmedim. Birinin felâketi, öbürünün mutluluğudur, sözünün gerçeğine bir kez daha inandım. Bir ara kulağıma garip kelimeler gelmeye başladı. Bizim oğlan, kendisini öldürmekten, asmaktan söz ediyordu galiba. Boş bulunup:

— Burada olmaz... deyivermişim.

— Orada olmaz, burada olmaz. Peki ama ben kendimi bir yerde asmayayım mı kardeşim?..

— Yatak odasında olmaz böyle şey. Bu güne kadar âdet olmamış.

— Öyleyse şu koltuğa oturabilir miyim?

— Tabîî.

— Teşekkür ederim.

— Biraz rahatladın her halde. Şimdi söyle bakalım bu iş neden bozuldu?

— Efendim...

— Evlenme işiniz neden bozuldu? Defteri göstermedin mi?

— Gösterdim göstermesine ama...

— Peki, meseleye akıl erdiremedi mi yani?.. Yani Stiffy'nin bacakları arasında...

— Defteri aradığıma inandı...

— E öyleyse... Barışmadınız mı?

— Barıştık...

— O halde evlenme işi bozulmaz. Neden bozulsun? Tabîî bozulmaz canım...

— Kız bozmuyor ki... Babası...

— Neden? Aranızda tartışma mı çıktı?

— Tartışma sorunun tam karşılığı sayılmaz. Deniz kertenkeleleri yüzünden biraz atıştık. Ben getirdiğim kertenkeleleri banyo küvetine koymuştum biliyorsunuz.

— İyi halt etmişsin.

— Tabii banyo küvetine koydum, bakalım ay ışığında ‘Amerikalının dediği gibi çiftleşiyorlar mı, bakayım’ diye...

— Hay çiftleşemez olsunlar...

— Çiftleşemez olamazlar... Banyo küvetine koydum ki...

— E eeeee...

— Kayınpederim o arada bir şeye fena sinirlenmiş olacak ‘sakinleyeyim’ diye bir banyo yapayım demiş. Banyoya girmesiyle bizim kertenkeleler...

— Hay Allah...

— Benim belâ mı versin... Tam o anda ben de banyonun önünden geçiyordum. ‘Bizim hayvancıklar ne âlemde’ diye bakmaya niyetlendim. İçerden şırıltılar geliyor. Eyvah dedim mutlaka hizmetçilerden biri banyonun tıkacını çıkardı, suyu boşaltıyor dedim ve banyoya daldım. Ne bilirdim aynı anda kaynatamın da dışarı fırlamakta olduğunu. Kafa kafaya çarpıştık. Başladık karşılıklı bağırmaya... Ben kertenkele işinden iyice bozulduğum için aklımı kaybeder hale gelmiştim.

— İyi halt etmişin.

— Ben bağırdım, o bağırdı. Ben «kertenkelelerin» diye tepindikçe o durmadan «vermem... bitti... her şeyler bitti... ben deli güllabici miyim... bütün aklı kollar da bana mı çatar... olmaz hayır olamaz...»

diye bağıırıyordu. Bu bir şey değil. Kertenkeleleri görmesiyle...

— E eeee...

— Tıkacı çıkarıp benim canım kertenkelelerimi lağırma akıtmamış mı? Birazcık aklım kalmıştı o da fırladı. Ağzıma geleni söylemeye başladım. Meğer ben ne kadar çok küfür bilirmişim? Şaştım kaldım. Sonunda olanlar oldu ve herif evlenmemize izin vermeyeceğini yeminle söyledi. Ömrümce öğrendiğim bütün küfürleri bir anda etmenin verdiği rahatlamayla pişmanlık duymaya başladım. Yalvarmaya kalksam herifin anlayacağını sanmıyorum. Bir bardak soğuk su için senin yanına geldim. Şimdi ne yapmalıyım?

— Küfür etmemeliydin...

— Küfürün değeri yok, ona o kadar bozulmadı sanırım. Asıl öteki lafı etmemeliydim...

— Ne lafı o?

— Macun hokkası lafını...

— Kertenkele ile macun hokkasının ilişkisi nedir?

— Aslında hiç ilişkisi yok. Baktım ettiğim küfürler adama hiç tesir etmiyor, aynen bana iade ediyor. Can damarından vurayım dedim. Bunun da çaresi son günlerde iyice âşık olduğu macun hokkasını yermekti. Açtım ağzımı yumdum gözümü... Bu macun hokkası işinde antikacının oyununa geldiğini, enayi gibi kazıklandığını, hokkanın gerçekte antika bile olmadığını, her gün bunlardan binlercesinin Hollanda'da döküldüğünü, gümüş bile olmasının süpheli bulunduğunu, teker teker ve açıkça anlattım. Az kalsın düşüp ölecekti. Zaten evlenme işimiz bundan

sonra suya düştü. Çünkü bu laflarımdan sonra kızını vermekten vazgeçti.

— Bu sözden sonra mı kızı vermekten vazgeçti. Dur öyleyse... Kafamda bir şimşek çakar gibi oldu... Fink, galiba bir çare buluyorum... Galibadan ileri geçtim, garanti garanti... Dinle beni oğlum ...Bu evlenmenin gerçekleşmesi için tek çıkar yol kalıyor...

— Aman, çabuk söyle...

— Son derece kolay ve basit bir iş... Hemen şimdi gidip, o yerin dibine batasınca gümüş macun hokkasını aşır...

— Eeee, sonra.

— Aşır dedim, aşır... Başka çıkar yol yok... Hokkayı aşırınca ne olabilir? Ya kaynatanın yüreğine iner, sen de, dünya da kurtulur. Yahut da çılgına dönüp saçını başını yolmaya başlar, sağa sola saldırır. Sen de o anda ortaya çıkar «**buyrum Sir Witkyn, işte kaybolan macun hokkanız**» deyip aşırдың o iğrenç eseri uzatırsın. Tabii kaynatan sevinçten boyuna sarılır, işler düzelir.

— Anlattıklarına inanayım mı Bertie?

— Başka çıkar yolun var mı? İster istemez inacaksn. Bu koleksiyon meraklıları, topladıkları eşyalar kadar antikadırlar. Bir anda bir parçaya vururlar, gözleri başka şey görmez. İşte bu vurgunluk anlarında onlara istediğim her şeyi yaptırabilirsin. Bütün anormal işlerin ve mutsuz evliliklerin bu anlarda gerçekleştirildiğine kalıbımı basarım. Son bir anormal işi sana açıklayayım da başın tavana vursun. Bizim halanın meşhur aşçısı Anatol var ya. işte onu kaybetmek üzereyiz.

— Nasıl yani?..

— Tom eniştem, sevdalandığı gümüş macun hokkasına sahip olabilmek için Anatol'u verip o namussuz hokkayı almak kararında. Pazarlık edip duruyorlar.

— Ne diyorsun Bertie... Şimdi bizim Anatol giderse, o güzelim soslara, kebablara, mayonezlere elveda mı diyeceğiz?

— Evet, midelerimize bayram ettiren Anatol elden gidiyor. İşler bu kadar karışık ve önemli.

— Vay canına... İyice uyanmaya başladım... Dedğin gibi bu antika meraklıları bu kadar budala ise, macun hokkasını ben ele geçirir geçirmez...

— Kızı alırsın...

— Alırım değil mi?

— Alırsın da daha da var mı dersin?

Bu anda Jeeves elinde servis tepsisiyle odaya girmişti.

Ona sordum:

— Alır değil mi Jeeves?

— Neyi alır efendim...

— Öyle ya senin haberin yok henüz. Sir Witkyn bunları evlendirmekten caymış. Bazı şeylere çok öfkelenmiş... Bana kalırsa adamı yola getirmek için tek yol kalıyor. Macun hokkasını ele geçirmek... Macun hokkasına sevdalı olduğundan...

— Çok haklısınız efendim. Bu günlerde macun hokkası kimdeyse Süleyman odur.

— Teşekkürler Jeeves...

Beni bu kadar destekleyen uşağıma elbette teşekkür edecektim. Sonra Fink'e döndüm ve devam ettim:

— Ben senin yerinde olsam, saniye bile kaybetmeden salona gider, macun hokkasını durduğu camekândan alır ve ortadan kaybolurum.

— Bir dakika efendim, diye Jeeves araya girdi. Bu işin o kadar kolay olmayacağını sanırım.

— Ama, neden?

— Çünkü Sir Witkyn, macun hokkasının başına bir nöbetçi dikti de onun için.

— Nasıl nöbetçi?

— Jandarma Bates on dakikadan beri macun hokkasının resmî nöbetçisi.

— İşte şimdi hapi yuttuk. Artık bunun çaresi kalmadı, kardeşim. Sen artık bu sevdadan da bu evlilikten de vazgeçmelisin... Vah zavallı Fink, vah.

Fink, derin bir inilti geçirdi. Ölüyor sandım. Jeeves'in getirdiği brandi şişesinden bir bardak içtim. bir de sigara tellendirdim ve eski alışkanlıkla olacak seslendim:

— Jeeves...

— Buyrun efendim.

— Sen istersen buna bir çare bulabilirsin.

— Ne gibi efendim.

— Ne bileyim... Sen bulursun... Her zamanki gibi...

Hepimiz sustuk... Odada sinek uça duyulacak. Odanın havası ağırlaştıkça ağırlaştı. İdam hükmünü bekleyen mahkûmların hücrelerinin sıkıntısı bastı hepimizi. Neden sonra Jeeves'in insana umut veren sesi duyuldu:

— Hatırlar mısınız efendim, bir gün... Bir garajda kapalı kalmıştınız da... Kapıyı jandarma tuttu-

yordu... Bir usulle jandarmayı oradan uzaklaştırmıştık...

— Yaşsa Jeeves... Allah razı olsun... Ben zaten senin işlerin altından kalkacağına her zaman inanırım... Nasıl unutturum canım... Jandarmanın bir sevgilisi vardı hani, ağaçların altında kendisini beklediğini söylemiştin de, herif uçarcasına garajın önünden ayrılmıştı... Ama, dur bir dakika... Bizim jandarma Bates'in köşkteki hizmetçiler arasında kendine bir sevgili seçtiğini hiç sanmıyorum... Jeeves ilk defa olarak galiba senin buluşlar yattı... İşe yarar diye bildirdiğin çare metelik etmez...

— Yanılıyorsunuz efendim... Bates'in belki sevgilisi yok ama, kaybettiği şapkası var.

— Haklısın galiba Jeeves... Tabii ya... Şapkasını kaybetmiş bir jandarma, sevgilisiyle buluşmaya can atandan yüz kere daha aptaldır. Aklı fikri, ortadan yok olan şapkasında olduğu için onu aldatmak ötekinden daha kolaydır. Tamam... Tamam... Haydi Fink koş... Odaya gider gitmez Bates'i karşına al ve «az evvel Wooster'in odasındaydım, sizin şapkanızı orada gördüm» de... Kırmızı görmüş boğa gibi ilk soluğu benim odamda alacaktır. Sen de çaktırmadan macun hokkasını koltuğuna sıkıştırdığın gibi kendi odana git... Haydi Fink, Allah yardımcım olsun.

Fink aldığı görevi yerine getirmekten başka şey düşünmeyen bir Haçlı askeri gibi çıktı gitti. Ben de rahatlamış insanlar pozunda bir sigara yaktım ve Jeeves'e sordum:

- Bu harika fikir de nereden aklınıza geldi?
- Jandarma Bates'in kendisinden efendim.
- Ne demek yani?

Bates şapkasının bayan Stiffy tarafından çalındığına inanmış. Yalnız düşünün düşünün kafası iyice karışmış. Bu işte mutlaka bir yardımcısı vardır demiş ve güya bulmuş...

— Kimmiş bu yardımcı?

— Siz...

— Ben mi?

— İnanışına göre siz bayan Stiffy'ye delicesine âşıkmişsiniz.

— Bunu da nereden çıkarmış?

— Eldivenden.

— Polis romanları gibi konuşmasana...

— Eldivenin tekini olay yerinde bulmuş ya... İşte ondan.

— **Ondan ne olmuş?**

— Bütün şüpheleri ortadan kalkmış.

— Eldiveni ne yapmışım ki...

— Hep üzerinizde taşıyormuşsunuz.

— Ne olmuş yani. Üzerimde taşıdığım eldivenin olay yerinde işi ne?

— Öpmek için çıkarmışsınız.

— Tam hırsızlık sırasında mı?

— Öyleymiş efendim.

— Jeeves, düşünsene bir kere, ben tam jandarma şapkasını aşıracağım sırada cebimden bir eldiven çıkarp öpecek kadar avanak mıyım?

— Olmayacak iş değil... Affedersiniz efendim, sizin için söylemedim. Papaz Harold'un her zaman aynen böyle hareket etmesi, Jandarma Bates'i haklı çıkarıyor da efendim...

Ben de aynı kanıda olduğumu söyleyeceğim sırada bizim Fink nefes nefese içeri girdi.

— Bizim Jeeves haklı, diye söze başladı. Herif çalınmış şapka lafını duyar duymaz yerinden bir fırlayış fırladı ki şaşarsın.

— Tamam... Buraya geliyor değil mi? Öyleyse sen neden orada kalıp onun odadan çıkmasından yararlanma yoluna gitmedin.

— Canım, adam yerinden fırladı dediysem buraya geliyor demedim ki. Önce gidip Sir Witkyn'den izin isteyecek...

— Ne izni?

— Nöbetten ayrılma izni... Biliyorsun ya, bölgenin sulh yargıcı onu macun hokkasının başına dikti ve hiç mi hiç ayrılmamasını tembihledi.

— Öyleyse, işin biraz uzayacak Fink. Jandarmanın odadan ayrılıp buraya gelmek üzere yola çıktığı an, atılıp gümüş hokkayı alıp savuşacaksın.

— Tabii bu benim işim... Hiç meraklanma... Yalnız nedir bu işler anlayamıyorum. Dalgalı denizde bir kayık gibiyiz. Bir inip bir çıkıyoruz. Bakıyorsun şimdi bir batağın içine saplanmışız, az sonra bulutlarda uçuyoruz. Her an bir umut ışığı doğuyor insan rahatlıyor. Ama yine de derim ki ben halt ettim... Halt... Defteri vermeyecekmişim...

—Ne defterini?..

— Kurşunî maroken kaplı akıl defterini.

— Kime verdin?

— Kime olacak, kaynatam olacak herife... Bak-tım evlenme işi suya düştü... Banyodaki çatışma sırasında kullandığım küfürlerin yetip yetmediğini iyice anlavamamıştım. O halde dedim unuttuğum şeyler kaldıysa rahatça onları da öğrensin dedim... «Bunlar benim görebildiklerim başkaları kim bilir

hakkınızda daha neler düşünmüşlerdir, nice aptallıklarınızı görmüşlerdir» dedim ve defteri eline tutuşturup yürüdüm...

— Allah seni nasıl bilirse öyle yapsın emi... Jeeves...

— Efendim.

— Bana bir bardak brandi... Ama öyle nazik bir bardakla değil, sürahiyle mi olur, küple mi olur, işte öyle bir şeyle ver.

Benim bu feryadım ve Jeeves'le konuşmalarım, asil arkadaşım Fink'te hiç etki yapmadı. Hatta gariptir ne olduğuma bile şaşı.

— Canını sıkın bir olay mı var Bertie? Düzelir kardeşim her şey düzelir. Meraklanma.

— Ortada düzelecek şey mi kaldı avanak? Bitti... Bittik...

— Nedenmiş o? Niçin bitiyor musunuz?

— Sen düpedüz aptallaşmışsın. Oğlum şimdi senin kaynatan olacak adam eline tutuşturduğun defteri okuduktan sonra hâlâ sana kız verir mi? Bu durumda macun hokkasını aşırarak bile bize fayda sağlamaz... İşleri tümüyle berbat ettin.

— Neden ama?

— Düşünsene bir kere... Kıyısından bucağından o defteri okuyan Roderick ne hale girmişti; seni elinden güç kurtardık. Bir de Sir Witkyn'i aklına getir. Kim bilir o ne hale girecektir. Senin derini yüzmesine iyidir vallahi. Bir daha yüz yüze gelmenize imkân yok.

— Canım bu kadar büyütme... Defterin bu kadar tesirli olacağını sanmam. Çünkü yüzüne karşı hemen her şeyi söylemiştim zaten.

— Yüzüne karşı söylemek o kadar etkili değildir. Çünkü sonradan öfkeyle ne dediğimi bilemedim deyip af dilersin, olur biter. Fakat yazı öyle mi? Adam bakacak günlerdir haftalardır oturup düşünüp inceleye inceleye hakkında bazı kanılara varmışsın... O zaman ne yapar?

Ancak bundan sonra bizim oğlanın aklı yaptığının derecesine erdi? Rengi bir sarardı sonra kızardı, sonunda yeşilde karar kıldı. Birkaç kez ağzını açtı ama ses çıkamadı. Ölüyor sandım. Neden sonra zor işitilir bir sesle:

— Aman... Yandım... diye bağırabildi.

— Yandın ki ne yandın.

— Peki, şimdi ben ne halt edeceğim... Bertie, aman bir çare...

— Bilmem ki...

— Düşün sevgili kardeşim düşün... Sen düşünürsen mutlaka bir çare bulursun.

Yalan sayılmaz. Benim en büyük özelliğim iyi düşünmemdir. Düşünürsem bulurum. Benim düşünme kabiliyetim ailede namlıdır. Kafamı çalıştırmaya başladım. Bir yandan da Fink'e sorular soruyordum:

— O kargaşalıkta defteri verince, Sir Witkyn ne yaptı?

— Ne yapacak cebine soktu.

— Sonra... Karşılıklı birbirinize içinizi döktükten sonra banyo yapmaktan vazgeçti mi?

— Yooo... Niye vazgeçsin. Döndü arkasını banyoya girdi.

— Şimdi en önemli soruya geldik. Dikkat et. Acele cevap verme. İyiye düşün. Vereceğin karşılık seni ya hayatta bırakır, ya bana bir çelenk parasına

patlar. Aman Fink, dikkat, iyi düşün. O sırada üstünde ne vardı?

— Ne olacak, ropdöşambrı vardı tabii. Adam banyoya gidiyor.

— Defteri ropdöşambrının cebine mi soktu?

— Evet.

— Öyleyse umudumuzu tamamen yitirmedik. Acele edersek bir şeyler elde ederiz gibi... Ben insan psikolojisini çok iyi bilirim. Bu kadar nefis bir kavgadan sonra, kızını vermekten vazgeçen bir adam ne yapar? Ropdöşambrını şöyle bir kenara atar ve sakinleşmek için kendini de banyoya fırlatır. O halde tamam... Yetişirsek bir şeyler kurtarırız. Yetişelim ve şu anda bir kenarda duran ropdöşambrın cebinden o belâlı defteri alalım. Haydi...

— Haydi...

— Dur yahu... Benim gelmeme lüzum yok ki. Sen git tereyağından kıl çeker gibi defteri al ve gel.

— Olur... Peki... Pek güzel ama...

— Aması da ne oluyor?

— Ama kardeşim benim elim ayağım kesildi. Adım atacak halim yok. Şu işi sen benim yerime yapiver. N'olursun.

— Ben mi? Ne münasebet.

— Biraz evvel koca bir bardak brandiyi yuvarladın. Tam formundasın. Bu iş sana düşer.

— Hayır.

— Bunu reddetmen ayıp. Biz seninle bu kadar eski arkadaş olalım. İçtiğimiz su ayrı gitmesin. Benim için canını bile vermelisin. Hem Wooster ailesinin şanına da bu yakışır. Asil ailenizin tarihî şerefi, bunun böyle yapılmasını emreder. Değil mi ama?..

— Hayır, dedim ...

— Bu seninki düpedüz nankörlük... Ne çabuk unuttun, sana okuldayken çikolatamın üçte birini vermemiş miydin?

— Saatlarca yalvarttıktan sonra...

— Canım o işin şakasıydı...

— Hayır... Hayır... Hayır...

Yüzüme beni ilk defa görüyormuş gibi baktı. Öküzün trene bakması kadar uzun bir süreden sonra çok ciddi olduğumu anladı galiba. Umutsuzlukla:

— Yazıklar olsun sana... Dünyada gerçek dost kalmamış... Sonsuza kadar elveda... dedi ve sert adımlarla dışarıya yöneldi. Kapıyı «Küüüttt» diye çarparak koridora çıktı.

Ben olanlara gülmek mi ağlamak mı gerektiğini düşünürken birden kapı açıldı Fink kendini koltuğunun arkasına attı, bir yandan da bağırıyordu:

— Yandım Bertie... Yandım... Roderick geliyor.

— Ne... Roderick mi geliyor...

— Evet, o geliyor... Goril azmanı... Boynumu koparacak.

Artık bu azgın heriften korkmayı gerektiren durum yoktu. Şöyle bir toparlandım. Jeeves de eline tepsiyi alıp kapıya yöneldi. Az sonra da kapıyı açıp dışarı çıktı ve burnundan soluyan Roderick'le beni karşı karşıya bıraktı. Bütün büyüklüğümle gözlerinin içine bakarak:

— Size bir yardımım dokunabilir mi Roderick? dedim.

— Teşekkürler Wooster, mersi... diye öfkeli bir sesle cevap verdi.

Ben hiç aldırmadan «Fink» diye seslendim. Bak-
tım hiç ses yok. Biraz geri dönüp koltuk arkasında
titremekte olan Fink'e bir daha bağırdım:

— Fink. Haydi hemen gidip size söylediğim işi
yapın.

Titremesi geçmedi ama, oğlancık söyleneni ye-
rine getirmek için, duvarların bütün tozunu sırtıyla
ala ala dışarı çıktı. O koridorun sonunda kaybolun-
ca Roderick'e döndüm:

— Daha önce de size hatırlatmıştım. Bu çocu-
ğu rahat bırakacaksınız.

— Rahat bırakmak elimde değil ki ...Lütfen siz
beni rahat bırakın da şu solucanın suratını dağıta-
yım...

— Gereği yok.

— Olmaz olur mu? Defteri okudunuz mu?

— Evet, okudum.

— Bıyıklarım neye benziyormuş? Kırılmış bir
sürahinin, bulaşık teknesi üzerinde bıraktığı pis bir
lekeye benziyormuş.

— Ne olsa oğlanda şairlik var... Bence benzetiş
pek fena değil gibi. Size de öyle gelmiyor mu Rode-
rick?

— Gelmiyor tabii... Hele, ben yemeği nasıl yi-
yor muşum onu da biliyor musunuz? Dünya yara-
tıldığından bu yana insanların böyle yemek yedikleri
görülmemiş. Ben lokmaları çiğnemiyor, köpek balığı
gibi yutuyormuşum. Siz de karşıma geçip gülmeyin
bay Wooster, rica ederim gülmeyin. Yalnız birkaç
saniye müsaade edin de bu herifin belini kırıvereyim.

Goril azmanının hali öyle tuhaftı ki gülmekten
gözlerimden yaş geliyordu. Bu anda kapı açıldı, bü-

yük bir ciddiyetle Jeeves içeri girdi. Bu ciddi durumuna başkaları olsa aldanır ama, ben gözlerindeki parıltıdan yeni bir şeylerin dönmekte olduğunu şıpın işi anladım.

— Özür dilerim biraz geciktim, diye söze başladı. Ne yapayım ki jandarma Bates'le uğraşıyordum.

— N'oldu yine? Çenesi düşük herifin gevezeliği mi tuttu?

— Yalnızca gevezelik olsa iyi efendim. Bu defa başına olmayacak bir iş gelmiş. Bana da çok garip geldi... Asıl kanı durdurmak mesele oldu.

— Ne kanı bu?

— Burnu kanıyor da efendim.

— Bu da nereden çıktı?

— Büyük salonda nöbetteymiş. Birisi macun hokkasını çalmaya gelmiş. İtişip kakışmışlar... Buruna bir yumruk yemiş...

— Buraya kadar sakın bizi dinleyen Roderick atıldı:

— Yoksa, gümüş macun hokkası yürüdü mü?

— Özür dilerim efendim, şu anda hokkanın yerinde yeller esiyor...

Goril azmanının, işi ta başından beri bu macun hokkasına özel bir aşk beslediği, bir baba gibi üzerine titrediğini biliyor ve görüyordum. Jeeves'in müjdesini duyar duymaz derin bir «Ahhh...» çekti ve fırlayıp gitti. Biz konuşmayı sürdürdük:

— Olanları biraz açıkla mısın?

— Jandarma Bates o kadar öfkeliydi ki, meseleyi etraflıca anlamak zor oldu efendim.

— Olan ve olabilecek olanları sıralarsak biz bir sonuca varırız sanırım. Bates bizim avanak Fink'ten

çalınan şapkasının benim odamda olduğunu duyunca ne yapar? Sir Witkyn'e koşar ...Koşar ki, nöbetten ayrılmak için izin alsın. E, bu sırada Sir Witkyn banyoda ...Şimdi ne olacak?

— Tabii, jandarma Bates Sir Witkyn'in banyodan çıkmasını bekleyecek. Bu bekleme sırasında Bates'in bir pipo içmek istediğine bahse girebilirim. Pipoyu yakınca da bahçeye çıktı. Dışarı çıkarken de balkon kapısını açık bıraktığı muhakkak... İşte bu anda odadan şüpheli gürültüler duydu.

— Nasıl gürültü?

— Parmakları ucuna basan bir ayağın çıkardığı gürültü... Bunu duymasıyla Bates içeri koştu. İçerisi karanlık...

— Neden karanlık?

— Sir Witkyn'in emri, efendim. Jandarma karanlıkta pusuya yatacak ki, hokkayı çalmaya gelecek hırsız, içerde kimse olduğundan şüphelenmesin. Bates de onu suçüstü yakalayabilsin.

— İyi planlanmış... Peki sonrası?

— Jandarma Bates içeri giriyor. Hayatı pahasına bile kimseye kaptırmaması gereken macun hokkasının yerinde olup olmadığını anlamak için bir kibrit çıkıyor.

— Hani karanlık... Hani pusuya yatmalar?

— Bir an için efendim... Çakmasıyla söndürmesi bir oluyor... Ama o bir an içinde bile macun hokkasının yerinde olmadığını görüyor.

— Aman ne iyi.

— Evet efendim... Tam o anda balkon penceresinden dışarı bakıyor ki... Bir adam bahçeye atlıyor. O da peşinden... Az ilerde birbirlerine sarılıyorlar.

— Hırsızı yakalamış mı?

— Evet efendim yakalamış.

— Demek, bu anda hırsız bizim jandarmanın burnuna yumruğu indirmiş.

— Hayır efendim. Yumruğu hırsız değil, o anda ağaçların arasından çıkan başka bir gölge indirmiş. Anlaşılan bu gölge oralarda bekliyormuş.

— Garanti bu bizim Harold'dur. Tamam mı Jeeves?

— Doğrudur efendim. Yanılmıyorsam bayan Stiffy, papaz hazretlerine durumun ve programın değiştiğini, macun hokkasını aşırmanın da, aşıranın burnunu dağıtmanın da lüzumu kalmadığını bildir-meyi unutmuş olacak.

— Şimdi anlaşılıyor... Oğlan ağaçlar arasında beni bekliyordu.

— Her halde efendim.

— Bana atacağı yumruğu, jandarmanın burnuna yaptırdı.

— Her halde efendim.

— Bu kargaşalıkta ilk gölge yani hırsız hokkasıyla ortadan yok oldu mu?

— Oldu efendim.

— Peki bizim papaz?

— Bay Harold, yaptığı yanlışlığı anlayınca jandarmadan özür dilemiş ve gitmiş.

— Peki macun hokkasıyla kaçan kim olabilir? Jandarma Bates bu hususta hiç bir şey söylemiyor mu?

— O kesinlikle hırsızı biliyormuş efendim. Macun hokkasıyla kaçan sizmişsiniz efendim.

Ne halt etmeye geldiğimi anlayamadığım bu evde kaçınıcı kez olduğunu unuttuğum havaya fırlamalarımından birini daha yerine getirdim. Ayaklarım yeniden döşemeye değerken de ancak bir «Hıh» sesi çıkarabildim.

— Anlayamıyorum yahu!.. Bu yere batası binada, kim ne yaparsa benim mi üstüme atılacak? Her şeyin suçlusu ben miyim? Bu ne rezalettir?

— Haklısınız efendim... Sir Witkyn banyosunu bitirir bitirmez, jandarma kendilerinden izin alıp buraya gelecek. Aramaya...

— Kayıp şapkasını mı arayacak?

— Sanırım hem onu hem de macun hokkasını.

— Bak işte buna sevindim Jeeves. Bu olaylardan kendileri için özel bir ceza çıkarmalıyım. Şimdi gelirler odamı iyice ararlar. Bu iş her halde bir saat hatta iki saat sürer değil mi? Canları çıkar tabii sonunda hiç bir şey bulamayınca özür dileyip giderler. Ben de kapı önünde kollarımı şöyle kavuşturur dururum ve yüzlerine hakaretle bakarım. Bu ceza da onlara yeter.

Bu arada koridordan telâşlı ayak sesleri duydum. Biz Wooster'ler hangi durumda olursak olalım, aileden birinin ayak seslerini ordunun içinde bile tanırız. Koşarak gelenin Trovers Halam olduğuna bahse girebilirdim. Soluk soluğa kapıdan içeri girdi:

— Şunu bir yerlere sokuver yavrum, dedi. Saklayıver...

Uzattığı, dünyanın en zevksiz, en iğrenç şeyi olan Sir Witkyn'in o meşhur gümüş macun hokkasıydı...

TROVERS HALAM, elindeki harikayla karşımda duruyor bizim halimizi şaşkın şaşkın seyrediyordu. Gece yarıları, ağaçlar arkasına saklanarak, büyük tehlikelere göğüs gere gere, Wooster ailesinin övünme vasıtası olan Fransız aşçı Anatol'u kimsele-re kaptırmadığı için, tebrik beklediği her halinden belliydi. Şanlı ailemizin kibarlığı dillere destan olmasaydı, ben şimdi karşımda hanım olup olmadığına bakmaz, halamı bir güzel benzetirdim, ama ne yapayım ki asalet meselesi... Halam bir yandan nefes alıyor, bir yandan anlatıyordu:

— Öyle bir koştum ki Bertie. Şaşar kahrısın. Kolejde okurken bile bu kadar uzun ve hızlı koşmamıştım. Ama eski koşuculuğum burada işe yaradı. Meğer namussuz bir jandarma odada pusuya yatmamış mı? Ben tabanları yağladım, o da peşimde. Adam da iyi koşucuymuş ha... Aramız gittikçe kapandı. Ha yakalayacak ha yakaladı.. Derken, hadi canım siz yabancı değilsiniz, yetiştiniz ve yakaladı. Bereket o anda köyün saygıdeğer papazı bay Harold oralardaymış. Bugüne kadar bir papazdan bu kadar şövalye bir insan çıktığını duymamıştım. Demek papaz şövalye de olurmuş. Aslan çocuk. Hemen duruma el koydu. Onda bu kahramanlık varken ne diye papaz olmuş, onu da anlayamadım ya neyse. İyi ama

Bertie, o Allahın cezası jandarma odada ne arıyordu?

— Bayan Madeline'in muhterem pederleri onu oraya nöbetçi diktiler. Aslında o, odada sizi değil beni bekliyordu.

— Sahi mi?.. Ama yine şükredelim ki benim yetime sen gitmedin odaya. Gitmiş olsaydın mutlaka şaşırırdın. Elin ayağın kesilirdi. Tabii bahçeye de atlayamaz yakayı ele verir Wooster ailesinin şerefini iki paralık ederdin. Şükür ki ben işi idare ettim de işleri yoluna soktum...

— İşte burada yanıldın halacığım. İşleri yoluna sokamadın, asıl şimdi başlıyor. Biraz sonra Sir Wityn ve jandarma Bates bu odaya gelecekler.

— Ne işleri varmış senin yatak odanda?

— Burada arama yapırlarken ne işleri olduğunı öğrenirsiniz.

— Peki ama neden burayı arayacaklarmış?

— Biz davet ettik de ondan.

— Siz mi? Kime haber yolladınız?

— İlk iş olarak jandarmaya haber yolladık. Şapkan bizde diye. O çalınan şapkasını gelip arayacak. İkincisi, burnunu kıran adamla macun hokkasını çalanın aynı kimse olduğuna yüzde yüz emin. Bunun için de buraya gelecek.

— İşte bunlar kötü... Şimdi macun hokkası senin odanda bulunursa durumun çok kötüler. Bütün bunlara rağmen üzülme Bertie... Her şeye bir çözüm yolu bulacağız. İşler karıştığında benim çalışma şeklimi bilirsin. «Aynı şartlar altında Napoleon ne yaptı?» diye sorarım kendi kendime ve karşılığını da arar bulurum. Bulur bulmaz da işler yoluna girer.

Bana sorarsan bugüne kadar bildiğim komutanlar arasında Napoleon kadar büyüğüne, sıkışık zamanlarında kolay çözüm bulanına rastlamadım.

— Peki, Rusya bozgunu?..

— Geç...

— Vaterlo...

— Boş ver.

— Neye aldırayım öyleyse?

— Sen o unutulmayan zaferlerini düşün. Biz de şimdi onun gibi bir plan kuracağız ki herkesin ağzı bir karış açık kalacak. Geldikleri gibi elleri avuçları boş buradan çıkıp gidecekler. Haydi davran...

— Ne yapayım, yani...

— Düşün oğlum, düşün... Düşünen bulur ...

— Düşünmenin gereği bile yok halacığım... Bu işin tek çıkar yolu var. Sizin derhal bu iğrenç hokkayı alıp buradan def... yani şey... derhal buradan çıkıp gitmeniz.

— Yaaa... Elimde hokkayla dışarı çıkayım da özene bezene buraya davet ettiğin arama- tarama ekibiyle burun buruna geleyim değil mi? Jeeves siz de bir şeyler düşünsenize.

— Henüz başlayamadım efendim.

— Çok ayıp doğrusu... Bana kalırsa bu Sir Wyt-kyn denilen herifi de Roderick'in durumuna düşürecek bir sır bulmanız gerekiyor.

— Bu o kadar kolay değil efendim.

— Öyleyse, bu hokkayı burada bir yere saklayalım da gelenler kolayca bulmasın. Ama nereye? İkiniz de aptallar gibi suratıma ne bakıp duruyorsunuz? Hiç polis romanı okumaz mısınız? Hani tanınmış bir

yazarın «Saklanmış Mektup» hikâyesi vardı. Nasıldı Jeeves?

— Evet efendim... Rahmetli Edgar Allen Poe'nun ünlü hikâyesi. Çok önemli bir mektubu ele geçirmek isteyenlerden kurtarmayı düşünen adam, masanın üstündeki diğer mektupların en üstüne koyar da gelenler her köşeyi inceden inceye aradıkları halde onu göremezler. Siz de bize araştırmacılar iğne deliklerini bile inceledikleri halde gözleri önündeki şeyi göremezler teorisini hatırlatmak istiyorsunuz her halde değil mi efendim?

Bu konuşmalara dayanamayıp atıldım:

— Yahu, nedir bu konuşmalar? Romanlarla gerçek hayat birbirine uyar mı? Şu benim masaya bakın üzerinde ufacık bir kâğıt bile yok. Koca macun hokkasını buraya mı saklayacaksınız?

Bu anda dışardan gürültüler duyuldu. Halam yerinden fırlayıp, macun hokkasını yokladı, benim açık duran bavulumun içine attı, Jeeves de bunu bekliyormuş gibi bavulu kapatıp kilitledi. Halam bir yandan da odadaki eşyaları kapıya yığıp zaman kazanmamızı salık verirken Jeeves sakın bir sesle:

— Gelen yabancı değil efendim, dedi. Bay Fink.

Fink içeri girdi, ama ölüsü mü dirisi mi belli değil. Halindeki gariplik bir şeylerin dönmekte olduğunu ortaya koyuyordu. Köşeye sıkıştırılmış bir kedi gibi. Gözleri yuvalarından fırlamış, maratonu bitirmiş bir sporcu gibi soluyor.

— Odanda saklanabilir miyim Bertie? Çok değil ilk trenin hareketine kadar. En çok bir iki saatçık... İstersen yatağın altında bile kalabilirim. Horlayacağımdan da korkma.

— N'oluyor yahu. Delirdin mi?

— Yok... Yok... Bir de yatak çarşafı ver ki parçalayıp kendime bir ip yapayım. Gerekirse pencereden sarkıtır savuşurum.

— Neden? Yine peşine Roderick mi düştü?

— Hayır... Bu kez daha belâlısı, Sir Wıtkyn...

— Sayın kaynatanız ne istiyorlar acaba?

— Defteri okumuş...

— Neeee...

— Defteri okumuş... defteri... Senden ayrılınca o banyodayken defteri yürütmek için odasına koştum. Parmaklarımın ucuna basarak içeri süzüldüm. Sen ne demiştin bana; «Bir insan bu durumda evvelâ banyosunu yapr,» dememiş miydin? Bir insan hayatta bu kadar yanılmış meğer... Adam don gömlek yatağına oturmuş benim defteri okumuyor mu? Bir an göz göze geldik. Elim ayağım kesildi. Bir kelime bile söylemeden yerinden fırladı, üstüme gelmeye başladı. Can pazarı bu... Hemen geri dönüp kaçmaya başladım. Adam peşimde... Bir ara bir baston veya kamçı almak için salonda durdu ve kendimi bu-
raya atabildim.

Bizim oğlanın yürekler parçalayıcı durumunda ilk söz halamdan çıktı:

— Bertie... Şu miskin arkadaşının kaidesine okkalı bir tekme indir, defolsun gitsin. Bizim böyle işlerle uğraşacak zamanımız mı var. Bizim saniyeleri-miz milyon değerinde... Çabuk ortalıktan kaybol-sun... Gözüme gözükmessin...

— Derhal yok olacağım bayan Trovers... Derhal, gözünüze gözükmeyeceğim. Emredersiniz bayan Tro-vers ...Yalnız kusuruma bakmayın bayan Trovers,

ben bu kapıdan dışarı çıkamam. Katiyen... En iyisi bayan Trovers, bana kalırsa şu bizim Bertie ile Jeeves yardım etsinler de şu pencereden kaybolayım... Bayan Trovers ben ancak bahçe yoluyla yok olabili-
rim...

— Pencereden mi kaçmaya niyetlisiniz?

— Elbette bayan Trovers. Bir kere ayağım toprağa değsin, sonrasını ben getiririm.

— Beliniz kırılır...

— Burada kalırsam da aynı şey olur bayan Trovers...

— Sonra?

— Sonrası Bertie'nin otomobiline atlar bu belâlı yerden savuşurum bayan Trovers...

— Nereye?

— Londra'ya kadar bayan Trovers...

Halam birden çok sakın haliyle bize döndü ve dedi ki:

— Ne duruyorsunuz haydi...

— Ne yapalım peki?...

— Sallandırın pencereden gitsin...

— Duydun mu Jeeves?

— Evet efendim... Bana kalırsa çok iyi olur. Mademki bay Fink sizin arabanızla gidecekler; bavullarınızdan birini de beraber götürürler mi acaba?

Ağzım bir karış açık kaldı. Bizim bulunmaz uşak yine dertlerimize çare buluyordu. Çünkü Fink'e vermeye çalıştığı bavulda uğursuz macun hokkası saklıydı. Baktım sevgili halamın da ağzı açık... Ama bir an sonra gözlerinde bir sevinç parıltısı gördüm. Deminden beri halam Napoleon'un büyüklüğünü, ya-

manlığını övüp duruyordu. Şimdi Jeeves'in ondan çok büyük olduğunu onaylıyor gibiydi.

— Tabii götürür Bertie... Götürüp kapıcıya bırakır...

— Sana zahmet olacak Fink...

— Ne zahmeti canım? Siz beni bir an önce buradan sallandırın da...

— Öyleyse önce seni aşağı indireceğiz. Bavulu da arkandan.

— Olur... Olur... Haydi...

Ömrümde bu kadar acayip, bu kadar komik bir olayın herkesi aynı şekilde sevindireceğini aklıma bile getirmezdim. Her halde bundan olacak. Fink'i tuttuğumuz gibi pencereden aşağı sarkıttık, arkasından da bavulu fırlattık. Sanırım bavul bizim Fink'in kafasına çarptı ama gecenin karanlığında yapılan işte bu kadarcık kusurun hesabı sorulmaz...

Halam bile bu buluştan o kadar sevindi ki Jeeves'e teşekkür etti. Buluşlarına her zaman hayran olduğunu anlattı, sonra da düşman bölgelerindeki durumu yerinde izlemek için odadan çıktı gitti. Ben de kendimi bir koltuğa attım. Derin bir «Ohh» çektim.

— Oldu bu iş Jeeves...

— Oldu efendim.

— İnce buluşların, keskin zekân sayesinde...

— Rica ederim efendim, görevim...

— Yok, hayır... Düşündüklerimi, hissettiklerimi anlatmalıyım. Siz bu kafayla kaç numara şapka kullanıyorsunuz Jeeves?

— Elli iki efendim...

— Yok... Yok... Bence elli beş, elli altı giymelisiniz. Altmış bile olabilir.

— Aman efendim...

— Hem biliyor musun Jeeves, halledilemeyecekmiş gibi görünen belâlar insanı hayat içinde pişirir, ruh kuvveti verir.

— Evet efendim.

— Bütün bunlara rağmen bu belâlar kuvvet de verse, insanı pişirse de artık bitmeli. Ben usandım çünkü. Bu yok olası köşkte başımıza gelenlerin sonunu iyi şekilde aldık sanırım.

— Ben pek sonunu aldığımız kanısında değilim efendim.

— Yanılıyorsun Jeeves... Bu işler ve belâlar bitti artık...

— Öyle olsun efendim.

— Sen kalan bavula eşyalarımı yerleştir de hazırlığa başlayalım.

Jeeves ikinci bavulu yerinden indirdi, kapağını açtı. Ben de konuşmama devam ettim:

— Evet Jeeves... Bu hakkından geldiğimiz kaçınıcı belâydı... Fırtınalar atlatıldı... Limanda sakinlik başladı. Tek üzüntüm Madeline ile Fink'in şu evlenme işini henüz tatlıya bağlayamadık... Onun da düzeleceğini umarım... Ben her zaman iyimserimdir.

Bir ara kafamı çevirip Jeeves'e baktım. Hiç beni dinlemiyor. Açtığı bavula dalmış. Hipnotize edilmiş gibi duruyor...

— Ne var Jeeves, n'oluyor?..

— Efendim ...

— Neye daldın öyle...

— Ben mi? Şey efendim. ‘Bu bavulun içine bu jandarma şapkasını da kim koydu acaba’ diye düşünüyordum efendim...

13

KOLTUKTA OTURUYOR olmasaydım mutlaka kafam tavana çarpardı. Çünkü can havliyle yerimden öyle bir fırladım ki Jeeves bile şaşırdı kaldı. İlk isim koşup oda kapısını kilitlemek oldu. Yerime dönerken Jeeves’in başımızın derdi jandarma şapkasını iki parmağı ucunda tutup tetkik ederken gördüm. Sonra beni ayıplar biçimde konuştu:

— Hiç beğenmedim efendim. Saklamak için seçtiğiniz yer pek kötü.

— Ben mi? Rica ederim Jeeves. Ben böyle aptallık yapar mıyım? Bu doğrudan doğruya Stiffy’nin işi. Jandarına Bates kendisinden kuşkulandığı için burayı beğenmiş olacak. Görüyorsun ya devrimizde genç kızlar ne kadar uygunsuz oluyorlar.

Biz konuşmamızı sürdürürken kapı tıkırdadı. Ben boş bulunduğum için yine havaya fırladım ama pek yükseğe değil. Dışardan bir ses geldi:

— Bertie, lütfen kapıyı açın.

Sesi tanır gibi oldum. Stiffy’ye benziyor. Tam sırası şimdi içeri alıp bir güzel ıslatmalı. Ama

kızın sesi yalvarmaklı. Yine de insan ihtiyatı elden bırakmamalı. Sordum:

— Stiffy...

— Benim...

— Köpek...

— Rica ederim daha kibar konuşmaz mısın?

— Hayır şekerim, yani o terbiyesiz Bartelome yanında mı?

— Meraklanma, yok...

— Nerde öyleyse?

— Canım, hava almaya bahçeye çıktı.

— Öyleyse bir dakika lütfen.

Kapıyı her ihtimale karşı tam açmadım. Aralıktan Stiffy içeri süzüldü. Henüz Jeeves'i ve elindeki şapkayı görmediği için yılışık yılışık:

— Sevgili Bertie, dedi.

— Rica ederim geri durun. Bu münasebetsiz şapkayı bavuluma siz mi soktunuz?

— Tabî şekerim, ben soktum. Buraya gelişim de onun yüzünden zaten. Bir yere saklamam şarttı. Düşündüm taşındım; bu bavuldan daha uygun yer bulamadım. Haber vermeden odanıza girdiğime kızmadınız ya?

— Lafa bak lafa.

— Bana yardım etmekten zevk duyacağınızı sanmıştım.

— Öyle ya, senin odanda bulunmasın da, ben yakalanayım.

— Canım senin odanı kim arayacak. Siz burada konuksunuz.

— Amcan konuk falan dinler mi? İlkönce bura-

yı arayacağından kuşkun olmasın. Henüz teşrif etmedi ise elinde kırbaç Fink'i arıyor da ondan.

— Kırbaç elinde Fink'i mi arıyor?

— Arıyor ama bulamaz. Bulamayınca da bir elinde büyüteç, bir elinde parmak izi çıkaran tozlar, arkasında da polis köpeğiyle gelmezse istediğinizi veririm.

— Demek böyle... Rahatsız ettim öyleyse... Özür dilerim.

— Buna resmen... şey derler...

— Benim asıl kusurum bu şapkayı Harold'a çaldırmam. Hem siz neden bu kadar telâşlanıyorsunuz? Şapka odanızda bulunsa ne çıkar sanki?

— Duyuyor musun Jeeves. Ne çıkarmış?

— Değil mi ama Jeeves? Bizim sevgili Bertie'mizin jandarma ve polis şapkalarına aşırı bir düşkünlüğü olduğunu dünya âlem bilir. Hatta polis kayıtlarında bile bu böyle yazar. Bir tane eksik veya fazla olmuş ne olur sanki. Hem sizin anadan doğma bir şövalye olduğunuzu herkes bilir. Bu kadar kötü duruma düşmüş bir genç kızı rezil etmektense suçu üzerinize alıverirsiniz.

Boşuna uğraşma Stiffy, amcanız bu kez öyle hiddetli ki şakası yok. Bu kez beni ele geçirirse, öyle beş sterline falan kurtulamam.

— Bunları size kendisi mi söyledi?

— Evet... Bizzat...

— Öyleyse korkulacak tarafı yok. Şaka yapmıştır. Ara sıra canı sıkılınca böyle şakacılığı tutar. Bu da öyledir. Aldırmayın siz. Hapishaneden bahsetmesinden şaka yaptığı belli... Hem sonra bir sev daha var. Çalınmış bir şapka yüzünden eğer birisi cezaevi-

ne sokulacaksa bu Harold olamaz her halde. Çünkü Harold çok hassastır, alıngandır. Bu gibi yerlerin çetin koşullarına dayanamaz.

— Oh, ne âlâ. Bizim aslan papazımız bu duruma dayanamaz da ben memnun mu olurum?

— Siz Harold'dan çok farklısınız Bertie... Bir arkadaşınızın kötü duruma düşmesini önlediğiniz için vicdanınız huzur içinde olacaktır. Bu da sizi her şeye karşı dayanıklı yapar. Hem bir şey söyleyeyim mi, bu korktuklarınızın hiç biri gerçekleşmeyecek. İşler saat gibi tıkır tıkır işleyecek. Yuva kurulmasına yardımcı olan Tanrı da iyilik yapar. Hem affedersiniz ama bu kadar işi uzatmanın gereği de yok. Bu kadar korkuyorsanız, bavulunuzdaki jandarma şapkasını başka bir yere saklarsınız olur biter.

Bu kadar konuştuktan sonra Stiffy, arkasına bile bakmadan kapıyı çarptı ve çıktı gitti. Biz Jeeves'le baş başa kaldık.

— Jeeves.

— Efendim.

— Bu şapka başka bir yere saklanmalı.

— Evet efendim saklanmalı.

— Acele ve iyice bir düşünün... Büyük yazar Shakespeare ne demişti «Eureka»...

— Özür dilerim efendim. Arşimed olacak...

— Allah Allah... Nerden benim aklımda Shakespeare olarak kalmış öyleyse? Neyse, neyse... Kim demişse demiş... Bizim de «Eureka» diye bağırma-mız lâzım.

— Bana kalırsa pencereden atıp kurtulalım. Koridordan da ayak sesleri geliyor...

Ben her zaman uşağımın buluşlarına bayılırım.

Sözünü bitirir bitirmez bir an bile geçirmeden şapkayı bahçeye fırlattım. Aynı anda da kapı vuruldu. Jeeves açtı. İçeri iki kişi girdi. Önde Sir Witkyn, arkada şapkası ortada olmayan jandarma Bates... Witkyn beni iyice kıstırdığına o kadar emin ki, yalandan da olsa kibarlığı, tarafsızlığı falan bir yana atmış, gülümseyerek yüzüme bakıyor.

— Buyurun dedim.

— Bay Wooster, özür dilerim ama odanızı aramak zorundayız.

— Sebebini sorabilir miyim?

— Gümüş macun hokkam kayboldu.

— Nasıl kayboldu? Çalındı mı yani?

— Evet çalındı.

— Tuhaf!.. İnanılır şey değil.

— İster tuhaf, ister inanılır gibi olmasın. İzin verirseniz burayı arayacağız.

— Tabii!.. Buyrun arayın.

— Bana kalırsa jandarma Bates'in şapkası da burada.

— Hoppala... Bu da nereden çıktı? Rica ederim soğukkanlılığımızı sonuna kadar koruyalım. Siz eski bir ceza yargıci, şimdi de bölgenin sulh yargıcısınız. Elde delil olmadan bir kimsenin odasının aranamayacağını çok iyi bilirsiniz.

— Elimde o kadar delil var ki. Hepsi avcumun içinde.

— Aman efendim... Avcunuzda delilleri tutacağınıza macun hokkanızla, jandarmanızın şapkasını tutsaydınız daha iyi olmaz mıydı? Hani o hokka da üstüne bu kadar düşülecek bir şey olsa. Hollandalıların dünyayla alay etmek için yaptıkları bir oyun.

Tonlarca sahte macun hokkası yapıp piyasaya sürmüşler. Bu beni ilgilendirmez ama, odamda arama yapılacağına göre size yardımcı olayım. Şu hokkanın kaybolma işini başından sonuna kadar beraberce inceleyelim. Gümüş hokkanın kaybolduğunu, pardon çalındığını ne zaman haber aldınız?

— Yarım saat kadar oluyor.

— Tamam, ben en az kırk beş dakikadır bu odadan çıkmadım. Tanıklarla bunu ortaya koyabilirim.

— Tanık kim bu işe?

— Jeeves birincisi.

— Olamaz!.. O sizin uşağınız... Bu nedenle tanıklığı kabul edilmez.

— Affetmişiniz onu... O benim uşağım değil... Arkadaşım, yardımcım, danışmanım.

— Daha iyi ya. Bütün bu işleri yapan kimse sizin tarafınızı tutacaktır. İkincisi lütfen?

— Bay Roderick.

— Roderick mi? Yalnız dikkat edin, palavraysa çok fena olur...

— Her şeyin kolayı vardır. Çağırılım kendisine soralım...

— Tabii çağıracağız... Yok çağırmayacağım mı sandınız yoksa.

Bu sırada Trovers Halam kapıdan girdi. Anlaşılan deminden beri kapı önünde konuşulanları dinliyormuş. Wooster ailesinin başı derde giriyor diye korktu her halde. Aceleyle konuşmaya başladı:

— Aranıza girdiğim için özür dilerim sayın Sir Witkyn... Bana kalırsa bu hırsızlık içerden değil dışardan yapılmıştır. Belki Uluslararası bir örgütün işi... Belki de Mafia... Düşünsenize kaç zamandır

her yerde bu macun hokkası konuşuluyor. Gangsterler de bunu duyduklar tabii... Onlar, her yerden her şeyden, en seri şekilde haber alırlar. Birkaç koldan saldırıya geçip bunu ortadan kaldırdılar. Hokka kim bilir şimdi hangi yöne doğru yola çıkmış gidiyordur.

Sir Witkyn, bir yandan benim Roderick'i tanım göstermem, bir yandan da halamın bombardımanı karşısında şaşkına döndü. Az sonra kendini toparladı ve konuştu :

— Bu macun hokkası işini sonra görüşürüz. Biz ilkönce Bates'in şapkasını arayalım. Çünkü elimizde bu şapkanın bu odada saklandığına dair ihbar var. Buna ne diyeceksiniz bay Wooster?

— Hiç... Ne diyebilirim. Buyrun arayın.

— Teşekkür ederim.

Aradılar. Hem de bir saata yakın aradılar. Tabii ne macun hokkası bulundu ne de jandarmanın şapkası. Fena halde bozuldular. Sir Witkyn alı al moru mor bana döndü ve:

— Özür dilerim Bay Wooster, hata etmişim diye homurdandı. Fırsatı kaçırır mıyım?

— Bu özür kelimenizi hiç unutmayınız Sir Witkyn. Bu gidişle size sık sık lâzım olacak gibime geliyor... İnsan birisine iftira edeceği zaman biraz dikkat...

Baktım bizim ihtiyar beni hiç dinlemiyor. Dikkatle kapıya doğru bakıyor. Ben de döndüm... Kapıda bir uşak duruyor... Elinde bir tepsi... Tepsinin içinde de jandarma Bates'in kaybolan belâlı şapkası...

BİR AN GEÇİNCE Sir Witkyn uyandı. İnek kovalar gibi eliyle işaretler yaparak yanımdan geçti ve uşağa sordu:

— Nerde buldunuz bunu?

— Aşağıda efendim... Tam göbeğin üstünde.

— Göbeğin mi? Hangi göbeğin?

— Şey efendim... Bayan Stiffy'nin köpeğini gezdirmekten dönüyordum. Bu pencereden bir şeyin uçarak aşağı geldiğini gördüm. Buradan fırlatılmıştı çünkü... Köpek üstüne hücum etti. Ben de peşinden. Göbekte bunu bulduk efendim.

Sir Witkyn artık iyice çileden çıkmıştı. Bir işaretle uşağı dışarı çıkarır çıkarmaz bana döndü ve en yüksek perdeden konuşmaya başladı:

— Bu olaylara ve bu açıklamaya ne diyeceksiniz bakalım?

Ben çuvallamamak için uyutucu bir cevap ararken, halam hemen araya girdi:

— Yanılıyorsunuz gibime geliyor Sir Witkyn. Şapka bu odanın penceresinden atılmış olamaz. Hiç kimse de bu karanlıkta koyu renk bir şapkanın hangi pencereden atıldığını kestiremez.

— Benim uşaklarım kestirir.

— Uşağınızın yalan söylemediğini nereden biliyorsunuz?

— Yalan söylemesi için bir sebep var mı?

— Var ya... Belki de o şapkayı kendisi aşırması... Şimdi herkes her yerde kayıp şapkayı aramaya başlayınca, benim elimde bulunmasın da ne olursa olsun deyip, tepsi içinde, buraya getirmiş olamaz mı? Ben, uşağınızın suçu yeğenim Bertie'ye yüklemeye çalıştığımı sanıyorum. Sana da öyle gelmiyor mu Bertie?

— Tabii halacığım, gelmez olur mu?

— Sonra bana kalırsa o uşağın bakışlarını da hiç beğenmedim. Sana da öyle gelmiyor mu Bertie?

— Tabii halacığım gelmez olur mu?

— Gözleri böyle fıldır fıldır etrafta dolaşıyordu. Haydutun biri o... Değil mi Bertie?

— Tabii halacığım, haydutun biri.

— Doğuştan hırsız tiplerden, her şeyi yapabilir...

— Tabii halacığım yapabilir.

Biz karşılıklı, tiyatro temsili verir gibi konuştukça Sir Witkyn şaşkın şaşkın bizi seyrediyordu, az sonra kendine geldi boğulur gibi konuşmaya başladı:

— Özür dilerim hanımefendi. Böyle konuşmayınız. Bana kalırsa bu şapka çalma işinde tek suçlu yeğeniniz. Buna o kadar eminim ki, gözlerimle görmüş veya laboratuvar araştırması yapıp parmak izi almışçasına yanılmadığımı söyleyebilirim. Hem ben yeğeninize birkaç gün evvel bu işin o kadar ucuza atlatılamayacağını söylemiştim. Bu kez o artık sabıkalı sayılır. Çünkü bir değil iki değil... Şapka çalmayı âdet haline getirdi. Hem aynı suçu bir kereden fazla işleyen cezası artar. Hem de idama kadar

yolu vardır. Artık para cezasıyla kurtulamaz, hapse girecek, hapse...

Aileden birinin başı yine derde giriyordu. Trovers Halam kahramanca araya girdi ve parlak bir nutka başladı:

— Durun bir dakika Sir Witkyn. Hapisten, ağır cezadan dem vurmanızı ayıpladım. Unutmayın ki sizin karşınızda İngiltere'nin en eski en asil...

— Ailelerinden birinin biricik evlâdı... var değil mi? Bu beni hiç ilgilendirmiyor. Ortada bir suç var, suçlu da belli... Ben basarım cezayı... Bu, öyle kedi pisliğini örter gibi saklanacak suçlardan değil. Bu jandarmanın şahsına değil, imparatorluğumuza, sayın kraliçemize ve hatta bütün İngiliz topluluğuna karşı işlenmiş bir suçtur. Bu durumda ben hiç dinlemem, görevimi yaparım. Hiç bir kuvvet de beni yolumdan çeviremez... Bana bak jandarma...

Parmağını bana doğru uzatmış «Şu adamı tev-kif edin» demeye hazırlanırken halam bir yerine iğne batmış gibi yerinden fırladı:

— Ayıp ...Çok ayıp... diye bağırmaya başladı. Misafirlerinizi hapishaneye yollamak eski âdetlerinizden midir? Siz isminin başında (Sir) unvanını taşıyan bir kimse olun ve böyle saçma sapan bir yol seçin ha. Unutmayın ki yapmak üzere olduğunuz bu hata, öteki dünyada bile ailenizin yüz karası olmaya devam edebilir. Bir misafirinize böyle hareket...

— O benim misafirim falan değil, kızımın misafiri.

— İkisinin arasında fark var mı? Madem ki Bertie bu evde misafirdir, bunu herkes gördü ve biliyor. Sizin misafiriniz demektir. Bir acı kahvenin kırk yıl

hatırı vardır. Yeğenimse kaç kahvenizi içmiş ve şap gibi tuzlu yemeklerinizi yemiştir.

— Cidden yemekler size tuzlu mu geldi sayın bayan?

— Evet... Hem de öyle tuzlu ki sormayın... Bir yıl ağzıma tuz komasam yine de yeter.

— Özür dilerim bayan Trovers. Aşçıdan ben de memnun değilim ama ne yapayım. Yalnız şu kadarını söyleyebilirim ki yakında dünyanın en mükemmel aşçısının bu evde yemek pişirmeye başladığına şahit olacaksınız. Şimdi bunları bir kenara bırakalım ben, bölgenin sulh yargıcı olarak yeğeniniz Bertie'yi şapka hırsızlığı suçundan tutuklamış bulunuyorum. Bütün formalite yarın tamamlanır.

— Peki bu gece ne olacak?

— Sanık bu geceyi jandarma karakolunda geçirecek.

— Sir Witkyn... Bunu hiç üzülmeden, yüreğiniz yanmadan mı söylüyorsunuz? Vicdan denilen şeyden sizde kııntı bile kalmadı mı? Zavallı yeğenim, zavalı yavrucağ... Koskoca bir geceyi, nezarethanedé mi geçirecek? Ne yapar orada... O yabancı bir yatakta bile kolay uyuyamaz. Bari burada kalmasına izin verseniz nasıl olur? Hapse tıklıktan önceki son gesini biraz rahat geçirsin...

Sir Witkyn, uzun süre düşündü. Ölüti biçti sonunda kararını açıkladı:

— Pekâlâ... Kanunda aksine bir hüküm olmadığına göre buna göz yumabilirim. Bunu da yalnızca Wooster ailesine bir iyilik olsun diye yapıyorum. Evet, sanık bu odada kalacak. Sabaha kadar hiç bir yere ayrılamaz. Ölse dışarı çıkmasına izin yok. Ta-

mam mı? Kapıyı üzerinden kilitleyeceğim, anahtarı da ben alacağım. Jandarma Bates de bahçe penceresinin altında sabaha kadar nöbet bekleyecek.

— O neden?

— Neden olacak? Sayın bay Wooster'in kötü bir huyu var. Eline ne geçerse pencereden fırlatıp atıyor. Kapı kilitlenince kendisini de aynı yoldan bahçeye atabilir. Bu nedenle pencere altında bir nöbetçi şart... Jandarma Bates... Sulh yargıcı olarak size emir veriyorum, yarın sabaha kadar bu pencerenin altında nöbet tutacaksınız. Kuş uçmayacak... Ne içeri ne dışarı.

— Başüstüne efendim.

Emir emirdir ama Bates'in bu işten hiç de memnun olmadığı sesinden o kadar belliydi ki. O anda herkes bunu anladı. Adamın artık derdi kalmadı, bir... Şapkasını buldu çünkü... Hırsızlık olayı aydınlandığına göre kimseye karşı kin'i de kalmadı, iki... Ortada onu ilgilendiren bir olay kalmadığına göre sabaha kadar pencerenin altında nöbet beklemesi eşeklikten başka şey değildir, üç... Bates bunları düşünecek kadar akıllıydı ama emir emirdir. deyip ayaklarını sürükleye sürükleye dışarı çıktı gitti. Sir Witkyn de halama «sizinle gizli bir mesele görüşeceğim» deyip onu aldı, beraberce çıktılar.

Ben, emekli yargıcın odayı gerçekten kilitleyeceğini sanmıyor bu kadar ileri gideceğini ummuyordum. Anahtarın kapıyı kilitleyen sesini duyunca aklım başıma geldi. Şimdi ben resmen hapsedilmiştim. O andan itibaren özgürlüğü elinden alınmış bir adamın bütün acılarını yüreğimde hissetmeye başladım. Ruhumdaki bu ezikliği ben bir kere daha hissetmiş-

tim. Ama o zaman şapkayı gerçekten şaka diye yürütmüştüm. Şimdiyse etrafımdakilere iyilik yapmak isterken bu duruma düşürülüyordum. Niyetim herkese iyilik etmek, hatta teyzemin aşçısının bile el değiştirmesine engel olmak için sarfettiğim gayretler, iyilik niyetine... Haydi canım atma diyeceksiniz, Anatol'un değiş tokuş edilmesini önleme gayretin biraz da midenle ilgili ya neyse... Galiba haklısınız ama, her nimet bir külfet karşılığıdır derler. Benimkisi rezalet karşılığı oldu.

Pekiii... Benim durumum şimdi ne olacak? Yarın gerçekten kodese mi atılacağım? Hadi diyelim beni suçlu buldular, cezası olsa olsa 30 gün haptir. İnsan bunu da yatar olur biter. Ama ne var ki bu otuz gün içinde sabah erken kalkacaksın, daha kötüsü yatağını kendin düzelteceksin ve yatağında değil de bir masada kahvaltı edeceksin... İşte bu soylu bir insanı öldürür. Düşündükçe çıldıracağım. Bütün bunlara ben sebep oldum. Bütün kızgınlığım kendime karşı. İşin başında doğruyu söyleseydim hiç bir şey olmazdı.

Pencereye yaklaşıp dışarı baktım. Jandarma Bates büyük bir ciddiyetle bir aşağı bir yukarı arşınıyor. Öyle içten bu işe kendini vermiş ki değil ertesi sabah, bir yıl değiştirilmese nöbetine devam edecek. Halbuki ne güzel jandarmalar vardır, üstleri bir görev verip yanlarından ayrılınca dalga geçmeye bayılırlar. Bir köşeye kıvrılıp uyurlar. Ama bu Bates o cinsten değil. Görev âşığı anlaşılan... Çok da inatçı. Bu herifin İrlandalı olduğuna bahse girebilirim.

Birden kapının kurcalandığını duydum. Yaklaşıp sordum:

- Kim o?..
- Benim efendim... Jeeves...
- Merhaba Jeeves.
- Kapı kilitli sanırım efendim.
- Gördüğün gibi, Sir Witkyn beni kilitledi.
- Öyle mi efendim?
- Ne dedin Jeeves?
- Öyle mi dedim efendim.
- Ya öyle mi? Ben neden burada kilitliyim biliyor musun?

Kapı o kadar sağlam ki seslerimiz güç duyuluyor. Buna rağmen ben olanları baştan sona Jeeves'e anlattım. Ara sıra onun «İşe bakın... Allah, Allah? Ya... Vah vah» gibi sözcükler kullandığını duyar gibiydim. Sonunda dedi ki:

- Çok üzgünüm efendim...
- Eh, o da iyi. Başka ne var ne yok Jeeves?
- Size tanıklık etmesi için Bay Roderick'i aradım ama hava almaya çıkmış bulamadım.

— Bunun artık hiç yararı yok bize. Olaylar o kadar hızlı gelişti ki tanıklık manıklık arkadan yeti-
şemez. Başka bir şey var mı?

- Bayan Stiffy ile iki üç kelime konuşabildim.
- Ah o hıncır tenhada elime geçmeli ki ben onunla konuşayım. Ne yumurtladı.
- Çok üzülmüşler efendim.
- Benim durumuma mı?
- Hayır efendim... Sir Witkyn, kendilerinin papaz Harold'la evlenmelerine izin vermiyormuş.
- Çok sevindim Jeeves... Oh olsun.
- Sir Witkyn, macun hokkasının çalınması ola-

yında Bay Harold'un soyguncuya yardım ettiğine inanmış, o yüzden evlenme izni vermiyormuş.

— Soyguncu sözünü hiç beğenmedim Jeeves.

— Ben de beğenmiyorum ama efendim, yine de yerin kulağı vardır diyerek bile bile kullanıyorum.

— Bravo Jeeves... Sonra.

— Sonrası bugünlük bu kadar efendim.

İşler iyice karışmaya başlamıştı. Bu Arap saçını en büyük vodvil yazarı bile tatlıya bağlayamazdı. Bu durumda en büyük kazığı yiyen Stiffy oluyordu. Bir ara bayağı acıdım kıza... Aslında bu işin tatlıya bağlanması benim geleceğim bakımından önemliydi. Çünkü bu evdeki kızlardan hangisi boş kalırsa yakama sarılabilirdi. Bağıra bağıra konuşmaya başladım:

— Beni duyuyor musun Jeeves?.. Bu Witkyn denilen herif, dünyaya herkesin rahatını kaçırmak, sevişenleri ayırmak için gelmiş anlaşılan. Bir de adının başında (SİR) unvanı bulunuyor. Önce Fink'i haşladı, şimdi de Stiffy'nin saadetini engel oluyor.

— Evet efendim.

— Peki herkes böyle dolaplar çevirirken biz eli bağlı mı oturacağız Jeeves? Bir şeyler yapmamız şart. Yoksa alnımıza avanak'lık damgasını yeriz. Doğrusu ya buna çare bulmak da size düşer.

— Evet efendim, bana düşer ama, şu anda esaslı bir çare göremiyorum.

— Görmen lâzım Jeeves, görmen ...Hiç olmazsa... Yani şey... Düşüneceğin öteki çareler bir yanda dursun sen beni buradan kurtarmanın çaresini bulsana.

— Meraklanmayın efendim... Kafam düşünce-lerle dolu... Ancak biraz sabırlı olmanız şart.

— Neden sabırlı olmamı istiyorsun? Sen biraz çabuk düşünsene.

— Düşüncelerim henüz olgunlaşmadı efendim. Karanlık noktaları çok...

— Her şey aydınlığa kavuşsun Jeeves... Hem de çabuk tarafından. Yirminci yüzyılın amblemi «Sü-rat» değil midir?

— Evet efendim.

Bulunmaz uşağımın sözlerini bende kafamı birkaç kez sallayarak onaylamak zorunda kaldım. Ne var ki aramızda koca bir kapı olduğundan Jeeves kendisiyle aynı kanıda olduğumu görüp anlayamadı.

— Bana bak Jeeves... Pardon, bana kulak ver... Pencerenin altında durmadan gidip gelen şu Jandarma belâsını oradan yok et gerisini bana bırak.

— Nasıl yani efendim?

— Ne bileyim ben, bana sorarsan, hemen aşağı in. Bahçıvanın aletlerini sakladığı odadan sapı çok sağlam bir kürek al. Hiç çaktırmadan Bates'in arkasından yaklaş ve küreği kafasına indir.

— Aman efendim. Bunun sonu cinayet olur.

— Yok, yok bundan uygun çare bulunamaz. Zaten bütün işi gücü bir pencere altında nöbet beklemek olan jandarmaya bundan başkası yapılamaz. Durumumuzu bir düşünsene Jeeves. Çok kritik bir durumda değil miyiz? Bundan kurtulmanın tek yolu hedefimize kestirmeden gitmek. İşin kestirmesi de herifi uyutmak. Bir kürek darbesiyle uyutma gerçekleşir. Ondan sonra yol açılmıştır. İş bana düşer. Sen bunu gerçekleştirirken, ben de bu odada ne kadar yatak çarşafı, perde ve ince kumaş varsa hepsini

ince ince keser, genç kız saçı gibi örerim. Böylece elde edeceğim sağlam bir iple de pencereden iner kaçarım.

— Af buyurun ama efendim...

— Bu işin artık affı mafı yok. Bundan daha kestirme, bundan daha inandırıcı bir teklifin varsa görüselim. Sert hareketlerden hoşlanmadığını, kaba kuvvet gösterilerine karşı olduğunu biliyorum. Ne yapalım ki, içinde bulunduğumuz koşullar, öyle ince hesaplı zekâ oyunları ile halledilir cinsten değil. Biz öyle bir durumdayız ki bunu ancak kazma kürek halleder. Belki de sen şimdi jandarmaya kürekle yaklaşırken adam birden arkasını dönerse diye düşünüyorsun ama, onun da kolayı var. Küreği arkana saklayıp yavaşça yaklaşsın. Bates hiç beklenmedik bir anda döndü mü, sen de havadan sudan, bilhassa kayıp şapkasının bulunmasından bahsedersin. O tam nöbetine devam etmeye başlayınca da...

— Korkarım ki efendim...

— Yine neden korktun Jeeves?.. Ayıp, doğrusu çok ayıp.

— Bir saniyenizi rica edeceğim efendim. Ayak sesleri duyuyorum, biri veya birileri geliyor.

— Sen yine düşünmeye devam et Jeeves... Kim geliyor acaba. Görebildin mi?

— Yanılmıyorsam Sir Witkyn ile bayan Trovers geliyorlar efendim. Hem de sizi görmeye...

— Gelsinler... Ben savaşa hazırım. Ben ölümü göze almışım... Onlar vız gelir. Buyursunlar...

Buyurdular... Az sonra kilitte bir anahtar döndü ve içeri halam girdi. Ben iki kişi beklerken yalnızca halamı görünce biraz bozuldum. Kiminle sava-

şacaktım. Halam en yakın ve en rahat koltuğa gömüldü, sonra da bana dönüp:

— Karşımda kazık kakıp duracağına bavullarımı hazırlatmaya başlasana... dedi.

— Ne bavulu...

— Eşyalarını yerleştireceğin bavulları... Adam fikrini değiştirdi...

— Yani beni kodese tıkıyor mu?

— Hayır tıkıyor.

— Demek kurtuldum.

— Evet kurtuldun.

— Hani nasıl derler?... Şey... Bir kuş gibi hür müyüm?

— Evet bir kuş gibi...

Kollarımı iki yana açıp hafifçe sallayarak odanın içinde sağa sola koşuşmaya başladım. Sözümlüğe havalanmaya hazırlanan bir yavru kuş taklidi yapıyordum. Böylece sevgili halamı güldürmek istiyordum. Baktım hiç oralı değil, suratından düşen bin parça.

— Hürriyete kavuşan kuşun kanat çırpışları hoşunuza gitmedi galiba halacığım?

— Gitti, gitti...

— Bu olaya yoksa sevinmediniz mi?

— Sevinilmez mi hiç?

— Ama hiç göstermiyorsunuz. Halbuki, yeğeni hapisten kurtulan bir halanın...

— Göbek atması lâzım değil mi? Saçmalama Bertie, bu hürriyetini bazı şartlarla kazanıyorsun.

— Ne gibi şart?

— Sana karşılık Anatol'u veriyorum.

— Anatol'u mu? Olamaz... İmkânsız...

— Başka çarem yoktu ki... Senin uğruna Anatol'u feda ettim. Bunu pek isteyerek yaptığım söylenemez tabî... Zor altında yaptım...

Suratı bu açıklamadan sonra bir kat daha asıldı. Belli ki çok üzüliyor. Bu duruma benim de ciğerim parçalandı. Halbuki bugüne kadar başıma gelen bütün dertleri sadece Anatol'u kaybetmemek için hoşgörü ile karşılamıştım. Anatol'un o harika yemekleri olmadıktan sonra bu dünyada yaşamışın yaşamamışın ne fark ederdi. Trovers Halamın sofrasında geçirdiğimiz tatlı saatları hatırladım. Halama yemeğe gideceğimi düşünmek bir zevkti... Yemek ayrı bir zevk... O yemeğin hazmı sırasında duyulan zevk ise bambaşka bir zevkti. Bu anlatılamaz bir duyguydu... Daha yemekten kalkmadan iki üç gün sonra yine aynı sofraya oturup, Anatol'un nefis yemeklerini yiyeceğimiz hayaline daldardık. Wooster ailesine yapılacak en büyük fenalık, onları bu becerikli aşçıdan yoksun bırakmaktı. Bu durumda biz dünyanın en büyük zevk kaynağını kaybediyorduk. Bundan sonra hayatın tadı mı kalırdı? Bir de düşünün ki halacığım bu fedakârlığı, sırf beni, sevgili yeğenini bir dertten kurtarmak için yapıyordu. Buna iyice inandıktan sonra, biraz daha şişindim. Öte yandan da iki kat kederlendim.

— Sahiden Anatol'u bırakıyor musunuz?

— Elbette...

— Ben kabul etmiyorum.

— Peki zindanları ne yapalım? Karanlık, rutubetli zindanlar...

— Olsun gider yatarım. Anatol'un bizde kal-

ması bana dayanma gücü verir. Aylarca yıllarca dayanırım.

— Sahi mi Bertie?... Bu şövalyeliği göze alabilir misin? diye bağırان halam koltuğundan umutla doğruldu. Gözlerimin içine baktı. Ben kahramanlığa devam ettim.

— Tabii değil mi halacığım?... Anatol'suz yaşamaktansa, akreplerin çıyanların kertenkelelerin kaynaştığı zindanda yatmak daha iyidir. Birkaç ay zindanlarda mı kapalı kalacağım? Olsun kalırım. Bırakınız bir alçak bütün olanaklarıyla üzerime çullansın. Anatol'u verip bu işten kurtulmaktansa, hapishane köşelerinde Anatol'un yemeklerini düşünerek sürünmek çok daha iyidir. Bugüne kadar Anatol'un yemeklerine alışan benim, zindanın o berbat yemeklerini yiyeceğini bir düşünün. Bu kadar büyük eziyete ancak ve ancak çıkınca Anatol'un sofrasına kavuşmak hayali insana dayanma gücü verebilir. Haydi artık düşünmeyin halacığım, ben kararımı verdim. Kararım karar... Yalnız cezam bitip hapten bırakılacağım gece Anatol'un bana hangi yemekleri hazırlayacağını şimdiden kararlaştıralım.

— Olur mu dersin Bertie?

— Hem de en kralından... Listeyi bilerek hapse girersem dayanma gücüm çok artar.

— Ah benim aslan yürekli yeğenim... Baş tarafa havyar yaz... Yanında tabii kavun bulunmalı.

— Evet evet... Havyar ve özellikle kavun... İştah açmaya birebirdir... Yemeklere başlamadan sıcak ve kuvvetli bir çorba...

— Terbiyeli mi olsun?

— Hayır terbiyesiz... Terbiyeli olursa tıkar, ar-
kadan gelecek yemekleri yiyemem.

— Tamam, geçti listeye... Çorba, terbiyesiz.

— Et suyu ile pişmeli ama ...

— Tabî, şekerim... Et suyu...

— Bana kalırsa bir kâğıt kalem alıp listeyi yaz-
sak daha iyi olacak... Zindanda başka bir şey ha-
tırlarsam değiştirmek şartıyla tabî.

— Değiştirmek ne demek aslanım... Eklemek...
Eklemek...

— Evet, eklemeli, doğrudur... Ne demiştik... Ön-
ce havyar... Yanında kavun... Et sulu çorba, terbiye-
siz... Piliç dolması... Fransız usulü... Şaraplı et...
Kaz ciğeri ezmesi... Mevsimine göre av etleri... Sebze
haşlamaları... Fırında makarna... Kompostolar...
Tatlılar... Kekler... Meyveler... Şimdilik aklıma gele-
bilenler bunlar.

— Çok uygun...

— Öyleyse, şu başımızın belâsını çağırıp kararı-
mızı suratına haykıralım... Hey Witkyn...

Halam da benim gibi bağırmaya başladı:

— Witkyn... Heeyyyy Witkyn...

İki ağızdan çıkan sesler o kadar yüksek oldu ki
adam o anda kapıdan içeri giriverdi:

— Ne bağırıyorsunuz?

— Neden bağırmayacak mısınız? Anlaşma bozul-
du.

Benim arkamdan halam konuşmaya başladı:

— Elbette bozuldu. Benim aslan yürekli yeğenim
razı değil... Anatol'u vermekten caydım. Böyle bir
teklifi nasıl olup ciddiye aldığıma bir şaştık, bir

şaştık ki sormayın. Hala, yeğen dakikalarca bu işe güldük. Az kalsın katılacaktık.

— Yani ne demek?.. Şimdi Anatol bana gelmiyor mu?

— Hayır asla... Bu işi nasıl düşünebildiğinize bile şaşıyorum şimdi. Yeğenimi bugüne kadar iyice tanımamış olduğuma öyle üzüldüm, öyle utandım ki... Wooster ailesinin erkekleri en ağır tehditlere, hatta zindana atılmak korkusuyla bile, asla aşçılarımızı kimseye kaptırmamışızdır. Değil mi Bertie?

— Elbette halacığım...

— Çünkü Wooster ailesinin erkekleri kendilerini asla düşünmezler.

— Elbette halacığım.

— Şimdi beni iyice dinleyin Sir Witkyn... Biraz önce gizli görüşmelerimizde sizinle Anatol hususunda vardığımız anlaşmayı yeğenime bildirmek suretiyle ona ne büyük hakaret ettiğimi anladım. Önünüzde ondan özür diliyorum.

— Rica ederim halacığım. Ne demek... Ben görevimi yaptım...

— Allaha ısmarladık benim aslan yürekli yeğenim... Yok, yok bu ayrılık değil... Ölüme gitmiyorsun ya, sadece kısa bir süre için kahramanca Anatol'umuzu kurtarmaya gidiyorsun. Sana söyleyebileceğim son söz «yeniden görüşünceye kadar» olabilir.

— Yine görüşeceğiz halacığım... Mutlu yarınlara... Listemi unutmadınız ya... Aklıma gelen ekleri oradan bildireceğim... Daima sizleri düşüneceğim...

— Ben de...

Aslan halacığım, sert adımlarla kapıya kadar gitti. Son bir kere dönüp bana baktı ve dimdik dışa-

rı çıktı. Sir Witkyn olup bitenlerden şaşkına, gerçeği öğrenince de kızgın boğaya dönmüştü. Bir müddet sonra kendine gelir gibi oldu ve konuştu:

— Delilik... Sizin yaptığınıza delilik bile değil, zırdelilik, hatta zır zırdelilik denir.

— Elbette.

— Ya öyle mi?.. O halde ben de fikrimi değiştirdim. Bu geceyi evimde bu odada değil jandarma karakolunun nezarethanesinde geçireceksiniz. Hapishane hayatınız şu andan itibaren başlamıştır.

— Öc alıyorsunuz, öyle mi?..

— Hayır... yalnızca jandarma Bates'e acıyorum ondan. Sabaha kadar bahçede uykusuz kalmasına gönlüm razı olmadı.

Durumumun değiştiğini bildirmek ve Bates'i çağırtmak için kapıyı açar açmaz Jeeves ile karşılaştı.

— Ooo... Siz burada mıydınız? Lütfen aşağı kadar inip jandarma Bates'i buraya çağırır mısınız?

— Başüstüne efendim... Yalnız bir dakikanızı rica edeceğim... Bay Roderick sizinle görüşmek istiyorlar.

— Benimle mi?

— Evet efendim... İşte bakın geliyorlar.

— Ne istiyormuş benden?

Bu sırada söze ben de karıştım:

— Macun hokkanızın çalınışı sırasında benim burada olduğuma tanıklık edecektir.

— Sizin artık tanıklıkla işiniz kalmadı bay Wooster... Siz tamamen hapı yuttunuz. Ne var Roderick?..

— Hiç... Şey... Yani duydum ki... Bay Woos-

ter'i zan altında tutan olayın... Yani macun hokkası çalınma olayının yanlış aksettirildiğini duydum. Hırsızlık olurken bay Wooster burada benimle beraber bulunuyordu.

— Zaten biz de macun hokkasıyla bay Wooster'in ilgisi olmadığını anlamıştık. Onu hapse götüren şey jandarma şapkası aşırması...

— Ya... ben de şapka olayını Jeeves'den duydum... Çok üzgünüm ama gerçeği daha önce size bildirmeliydim.

— Ne gerçeğini?..

— Şakayı benim yaptığımı...

— Ne şakası... Kim neye yapmış?...

— Herkesin hayatında saçma sapan şakalar yaptığı anlar vardır. Çok saçma bir hareket ama ne yaparsın ki gerçek bu. Şaka şakadır. Ben de o saçma şaka yapma krizim sırasında jandarma Bates'in şapkasını gizlice aşırıp yoluma devam ettim. Şimdi anladım ki asıl üzülmenecek olay, basit bir şakayı bu kadar uzatmak. Bay Wooster'i yaptığım bir şaka sonucu hapse atılacak duruma kadar getirdiğime üzgünüm. Kendisinden hepinizin önünde özür dilerim. İzninizle ben yatmaya gidiyorum. İyi geceler...

Goril azmanı bu kıymetli nutkundan sonra kafasını havaya dikerek ağır adımlarla odadan çıktı gitti. Geride derin bir sessizlik kaldı. Bu açıklamadan sonra kollarımı kavuşturdum, sağ kaşımı biraz havaya kaldırıp soyluluk pozu takındım ve şaşkın şaşkın bana bakmakta olan Sir Witkyn'e hafif bir tebessümle baktım. Adamcağız kekelemeye başladı:

— Özür dilerim... Şey... Pardon, özür dilerim... Çok üzüldüm... Sanıyordum ki... Şey...

— Hiç değeri yok Sir... Aldırmayın ...
— Çok utandım... Özür dilerim...
— Boş verin canım... Yalnız, iş bu kadar kısa zamanda ortaya çıkarılmasaydı, suçsuz bir insan adlı hata uğruna hapislerde yatıp mahvolacaktı.

— Haklısınız bay Wooster... Çok haklısınız... İzninizi rica edeceğim efendim... Ben çekiliyorum siz rahatınıza bakın efendim.

— Rahatıma bakacağım muhakkak Sir Witkyn. Yalnız bu olaylar size ders olsun. Bir daha, işin aslını öğrenmeden misafirinizi de zindana atmaya falan kalkmayın...

Alı al moru mor dışarı fırladı. Kapı kapandık-
tan sonra arkama döndüm ve seslendim:

— Jeeves...
— Efendim.
— Bu iş de sizin harika buluşlarınızdan değil mi?

— Hangi iş efendim?
— Goril azmanının jandarma şapkası hırsızlığını üstüne alışı işi...

— Aslında ben fazla bir şey yapmadım efendim. Yalnızca durumu kendilerine açıkladım. Sizin gibi iyi kalpli bir insanı darda bırakmanın centilmenliğe yakışmayacağını, zindandan kurtarmanın ise kibarlık olacağını anlattım. Kendilerinin şaka olarak kabullendikleri bir olayın sizin için facia haline geldiğini belirttim. Öte yandan bay Roderick'in halaları Sir Witkyn ile sözlü idiler. Aşırma işini üzerine alırsa, arada hısmılık olduğu için, olay kolayca örtbas edilebilecekti. Anlarsınız ya. Bir insanın halasını alma-

ya kalkınca, işe yeğenini kodese yollamakla başlanmaz her halde.

— Bütün bu açıklamalara rağmen işin başında isteklerine karşı koymaya çalışmadı mı?

— Çalışmaz olur mu? Anlaşmamız kolay olmadı tabii. Sonunda ben de öteki meseleyi açmak zorunda kaldım...

— Sahi, unuttum... Şu meşhur «Eulalie» meselesi değil mi?

— Evet efendim.

— Çok iyi Jeeves... Yalnız bak beni dinle... Bu bay Roderick sakın bu Eulalie'yi öldürmüş falan olmasın?

— Söyleyemem efendim... Özür dilerim... Açıklamaya yetkim yok... Yeminliyim...

— Yapma Jeeves... Biz seninle arkadaş değil miyiz?

Baktım hiç cevap vermiyor. Ben de uzatmadım. Çünkü kafasını kesseniz, bu şekilde sustu mu, ağzından bir kelime bile çıkartamazsınız. Soyunup pijamamı giymeye başladım. Bir yandan da Jeeves'e laf attım:

— Hayat çok tuhaf Jeeves...

— Evet efendim.

— Birkaç dakika öncesine kadar sanık olarak gözaltında tutuluyor, zindana gönderilmek üzere bekletiliyordum. Şimdi her şey değişti. Ben hür bir insan olarak uyuma hazırlığındaydım. Sen bavulları düzeltmektesin. Yarın sabah da bu belâlar şatosundan ayrılıp gideceğiz.

— Hayırlısı efendim.

— Yalnız anlayamadığım, bu kadar kısa sürede

nedir bu bizim başımıza gelenler? Arkamızdan ya beddua eden var ya da büyü yapan.

— Ben de o kanıdayım efendim.

— Ne olursa olsun, bütün pürüzleri nasıl da temizledik ama, değil mi? En içinden çıkılmaz sanılanın bile içinden çıktık. Tabii bu işlerde bana ettiğin yardımları unutursam haksızlık etmiş olurum.

— Teveccühünüz efendim.

— Her şey iyi, her şey hoş, ama ben yine de gönül rahatlığıyla yatağıma giremiyorum. İçinden bir ses bana, görevimi tam tamına yapmadığımı söylüyor. Dertleri hallettik de sevişen kalpleri birleştiremedik. Çevremdeki insanların mutluluğa kavuştuklarını görmezsem ben çok üzülürüm. Bak, sözgelisi Stiffy mutsuz ve üzgün, bizim Fink de aynı durumda.

— Evet efendim.

— İşte buna bir türlü çare bulamıyoruz.

— Biraz düşünseniz bir çare var gibi efendim.

— Ne demek istiyorsun Jeeves?

— Şu anda Sir Witkyn çok telâşlı durumda sanırım.

— Neden?

— Çünkü sizin gibi soylu bir kişiyi delil olmadan tutukladı. Özgürlüğünüzü kısıtladı ve zindana göndermekle tehdit etti. Dünyada bundan büyük suç olur mu?

— Dur Jeeves, dur bakayım. Galiba söylemek istediğini anlıyorum. Bu noktadan hareketle...

— Tabii efendim... Hele bir de şahitleriniz varsa...

— Şahitlerim mi?

— Değil mi efendim... Ben ve halanız...

— Hay aklınla bin yaşa Jeeves...Buna benim de aklım yatmaya başladı.

— Değil mi efendim? Öte yandan bay Roderick de var... Korkunç bir tazminat talebinde bulunabilirsiniz gibime geliyor.

— İşte bu olmaz Jeeves. Emekli bir yargıçtan tazminat istemek... Bu yakışmaz...

— Tazminatın mutlaka para olması gerekmez ki efendim. Sözgelisi bu durumda siz Sir Witkyn'den bayan Stiffy ile papaz Harold'un, bayan Madeline ile bay Fink'in evlenmelerine izin istersiniz.

— Yani şantaj mı yapacağım?

—Evet efendim, resmen...

Aslan Jeeves yine bir derde çare buluyordu. Bir kelime daha konuşmadan kapıyı açtım ve en yüksek perdeden bağırmaya başladım:

— Sir Witkyn... Sir Witkyn...

Sesim bütün binayı sardı. Odalarda, koridorlarda çın çın öttü. Bu feryatlar karşısında kim olsa yerinde kalamazdı. Sir Witkyn de koşarak geldi tabii.

— Hayrola bay Wooster... Ne oluyor... Yangın falan yok ya? Bir emriniz mi vardı?

— Bir değil bir sürü. Biliyorsunuz, beni bir suç nedeniyle tevkif etmiş ve bu odaya hapsedmişsiniz. Kapıyı da üstümden kilitleyip yatmaya gittiniz. Ortada suç bile olmadığı için buna hakkınız yoktu. Bu suretle kanunun hangi maddesiydi Jeeves?

— Kişi özgürlüğünü kısıtlama maddesi efendim.

— İşte o maddesini ihlâl ettiniz. Bu çok büyük bir suçtur ve kimseler de bunu yapamaz. Bu sebeple hakkınızda tam bir milyon liralık tazminat davası

açacağım. Benim yerime siz sürüm sürüm sürüneceksiniz. Bu belâdan kurtulmanın tek çaresi; söyleyeceklerimi itirazsız kabul etmenizdir. Madde bir: Bayan Madeline ile Fink'in, bayan Stiffy ile de Harold'un evlenmelerine şu anda razı olacaksınız.

Sir Witkyn düşündü, renkten renge girmeye başladı. Bu o kadar hoşuma gitti ki gülümsemeye başladım. O biraz daha bozuldu, her yanı titremeye başladı. Düşüp ölecek diye korktum. Ama dayanıklı adam... Bıyıklarını çiğnemeye başladı. Karnı iyice doyuktan sonra inler gibi konuştu:

— Öyle olsun... Peki... Kabul...

— Madde iki: Şu macun hokkasına gelince, bunu sizden aşırın gangsterler şu anlarda Tom eniştemle pazarlık halindedirler mutlaka. O da bunu onlardan satın alacaktır tabî... Siz bu işin sonunda alsanız alsanız macun hokkasına ödediğiniz parayı geri alabilirsiniz. Bundan böyle macun hokkasını eniştemin koleksiyonu arasında seyre kendinizi alıştırın.

— Peki, ona da peki... Allah cezanızı versin, peki...

— Aceleniz ne Sir Witkyn... Daha bitmedi ki... Madde üç: Bana beş Sterling ödeyeceksiniz. Bu cezanın polis şapkasını aşırma şakası sonunda tarafınızdan bana uygun görüldüğünü unutmamış olacağınızı umarım. Aradan geçen süre için faiz falan istemiyorum. Yarın sabah buradan ayrılmak istiyorum. Bu parayı ona göre denkleştirmenizi rica ederim.

— Ona da peki... Şimdi çek yollarım.

— Ben de ona peki diyorum... İyi geceler Sir Witkyn...

Adam o kadar şaşkına döndü ki, kapı yerine

pencereye gitti, sonra hızla geri döndü. Ağzında bir şeyler geveledi. İyi geceler mi diledi yoksa küfür mü ediyordu anlayamadım. O çıkınca yine bir kaşım havada bir büyük insan havasıyla Jeeves'e döndüm:

— Bavullar tamam mı Jeeves?

— Tamam efendim.

— Hava nasıl Jeeves?

— Az sonra yağmur yağacağa benzer...

— N'olursa olsun pencereyi biraz açiver.

Jeeves bavulları bıraktı, gidip pencereyi açtı. Aynı anda da aşağıdan bir aksırık duydum.

— Kim bu Jeeves?.. dedim.

— Jandarma Bates olacak efendim. Sir Witkyn durumun değiştiğini zavallıya bildirmeyi unuttu her halde. O da büyük bir ciddiyetle nöbetine devam ediyor.

Bu işe hiç üzülmедim. Kalsın sabaha kadar yağmurun altında da suya düşmüş köpek yavrusuna dönsün. Bir daha akıllanır da şapkasını bizim papaz Harold gibi avanaklara kaptırıp ortalığı iyice karıştırmanın ne demek olduğunu anlar. İyice keyiflenmişim. Birden uşağıma dönüp konuştum:

— Jeeves, şu Eulalie meselesi neydi Allah aşkına?

— Şey... efendim...

— Bak Jeeves, bu işin aslını bana söylemezsen sabaha kadar uyuyamam. Haydi, lütfen...

— İmkânsız efendim.

— Benim nasıl sır sakladığımı bilirsin Jeeves...

Ser veririm sır vermem...

— Kulüp tüzüğü efendim...

— Canım bu kadarlık bir şeyi söylersen tüzüğe ne olur ki?

— Rica ederim efendim.

— Sen benim bu kadarlık basit bir ricamı yerine getirmezsən, inan olsun ben de vallahi de billahi da dünya gezisine çıkmam.

Bu tehdidim çok işe yaradı galiba. Jeeves yerinde bir sarsıldı sonra yavaşça sordu:

— Kimseye söylemeyeceğinize inanabilir miyim?

— Tamamiyle.

— Bay Roderick yıllardır resim yapar efendim.

— N'olmuş bundan. Yapar, yapar.

— Ama efendim yaptığı resimlerin altına kadın imzası atar.

— Şimdi de sen atıyorsun galiba Jeeves.

— Doğruyu söylüyorum efendim. İş bu kadarla kalmıyor ki. Bay Roderick yıllardır (Eulalie Kardeş) isimli bir kadın dergisini de takma bir kadın adıyla yayınlamakta.

— Ya... Peki...

— Şimdi böyle bir meselenin duyulduğunu düşünün. Bay Roderick'in siyasî hayatı yok olmaz mı?

— Neden?

— Gerek siyasî toplantılarda, gerekse başkanı bulunduğu kulüpte o kadar kazak erkek pozunu takınıyor ve erkekliğin şanı konusunda nutuklar atıyor ki, sormayın... Şimdi böyle bir adamın hem resimlerinde hem dergisinde kadın imzası kullandığı duyulursa siyasî itibarı ne olur?

— Haklısın galiba Jeeves. Şimdi durumu iyice anladım. Şu dünya ne tuhaf değil mi? İnsan hiç ummadığı yerde ne büyük gerçekler öğreniyor.

— Evet efendim.

— Bu yüzden insan sık sık geziye çıkmalı... Yeni yerler yeni insanlar tanımalı... Haklıymışsın Jeeves, dünya gezisini gerçekleştirelim.

— Haklısınız efendim...

— Yarın git ve iki bilet al... Dünyanın sonuna kadar gidip gelelim.

— İki saat evvel biletleri ayırtmıştım efendim.

Şöyle bir baktım. Jeeves selâm verip çıktı. Ben de başka yerde bulunamayacak kadar tecrübeli bir uşağa sahip olmanın gururuyla gözlerimi kapadım. Bütün meseleler hallolmuştu. Sevişen kalpler birleşmişti. İç huzuruyla uyuyabilirdim. Yavaşça yorganı üstüme çektim...

BİTTİ

MİLLİYET YAYINLARI arasında bugüne kadar yayınlanmış kitapların tam listesi :

MİLLİYET'TEN SEÇMELER DİZİSİ

OLAYLAR VE İNSANLAR (2. Baskı)	(Hasan Pulur)	15.—
MİLLİYET 1970	—	35.—
DÜNYANIN DÖRT BUCAGINDAN	(Abdi İpekçi)	25.—
MİLLİYET 1971	—	50.—
TÜRKİYE'DE 1971 REJİMİ	(Ali Gevgilili)	20.—
MİLLİYET 1972	—	60.—
SANAYİLEŞME SÜRECİNDE 50 YIL	(Tunç Tayanç)	10.—

TARİH DİZİSİ

ÇANAKKALE OLAYI (3. Baskı)	(D. Walder)	20.—
TEK PARTİDEN ÇOK PARTİYE	(M. Toker)	15.—
EGE'DE KURTULUŞ SAVAŞI BAŞLARKEN		
(2. Baskı)	(N. Taçalan)	20.—
DÜNYAMIZI DEĞİŞTİREN YÜZ BÜYÜK OLAY		50.—
TUNA NEHRİ AKMAM DİYOR (2. Baskı)	(R. Furneux)	20.—
KRUŞÇEV'İN ANILARI (I)		25.—
KRUŞÇEV'İN ANILARI (II)		25.—
SAYILARLA VAZİYET, BOLU-DÜZCE İSYANI		
	(T. Çavdar - R. Özkök)	15.—
GAVURLARIN ESİRİ	(T. Osmanağa)	20.—
LOZAN	(A. N. Karacan)	35.—
TÜRKİYE	(A. Toynbee)	20.—
TÜRK ANADOLU'DA MENGÜCEKOĞULLARI		
	(N. Sakaoğlu)	20.—
ÇAĞLAR BOYUNCA 100 BÜYÜK İNSAN		50.—
DÜNYAMIZIN FATİHLERİ	(J. G. Leithauser)	25.—
100 BÜYÜK GÜN (2. Cilt)		60.—
ÇANAKKALE GEÇİLMEZ	(A. Moorehead)	25.—

BAĞDAT DEMİRYOLU SAVAŞI	(E. M. Earle)	25.—
KOSTANTİNİYE DÜŞTÜ	(S. Runciman)	20.—
TÜRKİYE'NİN PAYLAŞILMASI	(L. Evans)	25.—
SAKARYA'DAN İZMİR'E	(B. N. Şimşir)	25.—
MUSTAFA KEMAL VE MAHATMA GANDİ	(Dr. R. K. Sinha)	20.—
KEŞİFLER VE İCATLAR TARİHİ	(Pierre Rousseau)	25.—
SÜİKASTLER VE AYAKLANMALAR TARİHİ		40.—
KUVVA-İ MİLLİYE ANKARASI	(G. M. Ellison)	22.50
UYGARLIK TARİHİ	(İvar Lissner)	25.—
SİYASİ YÖNLERİYLE KURTULUŞ SAVAŞI	(Naşit Hakkı Uluğ)	20.—
GİZLİ TARİH	(Prokopius)	20.—
TARİHİMİZDE GARİPLİKLER	(Mehmet Seyda)	20.—
TURGUT REİS	(Ernle Brandford)	20.—
TARİHİMİZDE İLKLER	(Oğuz Arıkanlı)	20.—
2. DÜNYA SAVAŞINDA İNÖNÜ'NÜN DIŞ POLİTİKASI	(E. Weisband)	25.—

ROMAN DİZİSİ

İSVEÇ KİBRİTLERİ (3. Baskı)	(R. Sabatier)	20.—
GECE YARISI KOVBOYU	(J. L. Herlihy)	15.—
AYYAŞ	(H. Fallada)	20.—
MAYISTA YEDİ GÜN	(W. Bailey - F. Knebel)	20.—
DÜĞÜM	(K. Hamsun)	20.—
EVLİ BİR KADININ GÜNLÜĞÜNDEN	(P. Celâl)	20.—
PARÇALANMIŞ ÜÇGEN	(F. Hebeck)	20.—
İNTİHAR (2. Baskı)	(Jack London)	20.—
KÜÇÜK ADAM - BÜYÜK ADAM	(H. Fallada)	25.—
NİNA B. OLAYI	(J. M. Simmel)	25.—
TAVŞAN KAÇ	(J. Updike)	20.—
TEDİRGİN HAYAT	(E. M. Remarque)	25.—
TEKERLEKLER (2. Baskı)	(Arthur Hailey)	25.—
ALTIN HAZİNELERİ	(B. Traven)	20.—
EGE'DEN	(Halikarnas Balıkcısı)	20.—
BEN ANNEMİ SEVİYORUM	(W. Saroyan)	20.—
HASTANE (2. Baskı)	(Arthur Hailey)	20.—
İZMİR ATEŞLER İÇİNDE	(Ann Bridge)	25.—

NANE ŞEKERLERİ	(R. Sabatier)	20.—
HÜRREM SULTAN	(Viorica Stircea)	25.—
NOBEL (I)	(Irving Wallace)	20.—
NOBEL (II)	(Irving Wallace)	20.—
ACI	(Kamaia Markandaya)	15.—
SAAT DOKUZ BUÇUKTA BILARDO	(Heinrich Böll)	20.—
RIHTIMLAR ÜZERİNDE	(Budd Schulberg)	25.—
MAFİA BÜLBÜLÜ	(Peter Maas)	25.—
DAMDAKİ KEMANCI	(Scholem Aleichem)	20.—
MİKROP	(Henry Sutton)	22.50
AŞK BAŞKADIR	(Guy de Maupassant)	20.—
ŞÖHRETİN YOLU	(Budd Schulberg)	20.—
SİNE ROMAN	(Roger Grenier)	22.50
HEDEF BAŞKAN	(Mark Hebdon)	22.50
BİR KADIN	(Uta Dane!a)	22.50

GÜNÜN KİTAPLARI

BİR UÇAK KAÇIRILDI	(H. G. Konsalık)	20.—
LATERNA	(Piérre Billion)	15.—
TANRILARIN ARABALARI (30. Baskı)	(E. V. Däniken)	15.—
CANAVAR	(Alice Herdan-Zuckmayer)	15.—
HONG KONGLU KIZ	(Herbert Reinecker)	15.—
TEYZEMİN HİKÂYESİ (2. Baskı)	(Patrick White)	15.—
FLORANSA'DA BAHAR	(Joachim Fernau)	15.—
ARABA VE SÜRÜCÜLERİ	(Patrick White)	25.—
ELEKTRONİK YARGILAMA	(Walter Kempley)	15.—
YILDIZLARA DÖNÜŞ	(Erich von Däniken)	15.—
SAĞANAK	(Sergei Krutinin)	15.—

AŞK VE SERÜVEN DİZİSİ

DEBORAH	(Colette Devenat)	25.—
DAĞ ÇİÇEĞİ	(Daphne du Maurier)	22.50
GÖREVİMİZ TEHLİKE (Para Yağmuru)		
	(Talmaga Powell)	20.—
KAR ATEŞİ	(Phyllis A. Withney)	20.—
PRENSİN MİRASI	(Constance Heaven)	22.50

SANAT KİTAPLARI DİZİSİ

ELVAHI NAKŞİYE KOLEKSİYONU	(H. Ethem)	15.—
ELVAHI NAKŞİYE KOLEKSİYONU	(Lüks ciltli)	25.—
MÜZİK KILAVUZU	(F. Yener)	25.—
FİKRET MUALLA	(O. Koloğlu)	25.—
PREZİOSİ	(O. Öndes)	25.—

BİLİM KİTAPLIĞI

ANNENİN KILAVUZU	(Dr. T. Atası-Dr. D. Kösebay)	25.—
İKTİSAT KILAVUZU	(T. Çavdar)	25.—
CİNSEL EĞİTİM KILAVUZU	(Dr. H. Sertülhes)	20.—
TELEVİZYON KILAVUZU	(Mahmut T. Öngören)	20.—
FELSEFE KILAVUZU	(Will Durant)	25.—
TIYATRO KILAVUZU	(Metin And)	25.—
GÜMRÜK KILAVUZU	(Mustafa Nuri Anıl)	25.—
RESİM KILAVUZU	(Sezer Tansuğ)	30.—

GENEL KÜLTÜR DİZİSİ

YAŞLILIK (I) «İlk Çağ»	(S. de Beauvoir)	15.—
YAŞLILIK (II) «Son Çağ»	(S. de Beauvoir)	20.—
KARA AFRIKA	(H. Topuz)	20.—
GENÇ BİR BAYANA SOSYALİZM VE KAPİTALİZM ÜZERİNE ÖĞÜTLER	(B. Shaw)	20.—
HAYATIM	(G. Sand)	15.—
TARİH BOYUNCA BÜYÜK ÖĞRETİLER	(A. G. Widgery)	20.—
DÜNÜN DÜNYASI	(Stephan Zweig)	20.—
ASKIN ANATOMİSİ	(A. Kirch)	20.—
YENİ SOLUN ELEŞTİRİSİ	(Maurice Cranston)	20.—
KALBİNİZ VE SİZ	(Dr. Barnard)	20.—
BU ŞEHİR-İ STANBUL KI	(Ş. Kutlu)	20.—
ÖZLÜ VE GÜZEL SÖZLER	(Şerif Oktürk)	15.—
TÜRKLER	(David Hotham)	20.—
EROİN DOSYASI	(C. Lamour - M. Lambert)	25.—

TÜRK KLASİKLERİ DİZİSİ

KARACAOĞLAN (Bütün şiirleri)	(C. Öztelli)	20.—
MUSAHİPZADE CELÂL	(O. Hançerlioğlu)	20.—
MANİLERİMİZ	(H. Göksu)	15.—
PİR SULTAN ABDAL (Bütün şiirleri)	(C. Öztelli)	20.—
MUSULLU SÜLEYMAN	(A. Mithat)	15.—
TÜRK TASAVVUF ŞİİRİ ANTOLOJİSİ	(A. Gölpınarlı)	20.—
DİVAN ŞİİRİ ANTOLOJİSİ	(H. E. Cengiz)	30.—
TÜRK HALK ŞİİRİ ANTOLOJİSİ	(Rauf Mutluay)	20.—
BEKTAŞİ GÜLLERİ	(Cahit Öztelli)	25.—
TANZİMATTAN GÜNÜMÜZE KADAR TÜRK ŞİİRİ		
	(Rauf Mutluay)	35.—
DEDEM KORKUT	(Adnan Binyazar)	22.50
100 ÜNLÜ TÜRK ESERİ (iki cilt bir arada)		
	(Tahir Alangu)	75.—
KÖROĞLU - DADAĞOĞLU - KULOĞLU	(Cahit Öztelli)	22.50

DÜNYA KLASİKLERİ DİZİSİ

DİVAN (Mevlânâ)	(A. Gölpınarlı)	25.—
FREUD (S. Zweig'in önsözü)	(A. Avni Öneş)	25.—
GOETHE (Seçmeler)	(Salâh Birsel)	25.—
HAYYAM (Rubailer)	(Rüştü Şardağ)	20.—
NIETSCHE (Seçmeler)	(İ. Zeki Eyüpoğlu)	20.—

MİZAH DİZİSİ

ADEM İLE HAVVA'NIN CENNET GÜNLÜĞÜ		
	(Mark Twain)	12.50
TATİL GÜNLERİ	(Jean - Claude Carriere)	12.50
KAKTÜS	(O. Henry)	15.—
BAY GANU BALKANSKI	(A. Kostantinov)	15.—
KATİLİNİ SEVECEKSİN	(E. Kishon)	15.—
DAHİ BABAM	(Percy Maxim)	15.—

ODAMDA YOLCULUK	(Andre Dahl)	15.—
ÖZÜR DİLERİM BİNBAŞIM	(Pierre Daninos)	15.—
GARİP BİR TANRI MISAFİRİ	(H. Zetterström)	10.—
ALLAHLIK BEEFY	(Eric Malpass)	15.—
DEĞİRMENCİNİN KARISI	(P. de Alarcon)	15.—
BEN ONLARDAN DEĞİLİM	(Çudomir)	15.—

ÇOCUK KİTAPLARI DİZİSİ

KAŞAĞI (11. Baskı)	(Ö. Seyfettin)	12.50
ÇOCUKLARA HİKÂYELER (Şeçimeler)	(M. Seyda)	15.—
PAL SOKAĞININ ÇOCUKLARI (5. Baskı)	(F. Molnar)	15.—
EVVEL EVVEL İKEN DEVE TELLAL İKEN	(M. Başaran)	12.50
SOKAK ÇALGICISI (3. Baskı)	(P. Berna)	12.50
ORMAN ÇOCUĞU (4. Baskı)	(R. Kipling)	12.50
FADIŞ (3. Baskı)	(G. Dayıoğlu)	12.50
ÇOCUKLARA 1001 SORU 1001 CEVAP	(M. İlin)	20.—
NOBELCİLERDEN ÇOCUK HİKÂYELERİ	(N. Zekeriya)	12.50
ÇOCUKLARA SEÇME OKUL PİYESLERİ	(B. Dürder)	12.50
ÇOCUKLARA ŞİİRLER (2. Baskı)	(Ü. Y. Oğuzcan)	10.—
MOHİKANLARIN SONU (2. Baskı)	(J. F. Cooper)	15.—
TARZAN MAYMUN ADAM (3. Baskı)	(Burroughs)	12.50
MERCAN ADASI (2. Baskı)	(Ballantyne)	15.—
VİKİNGLER GELİYOR (2. Baskı)	(H. Treece)	12.50
KIZ ROBENSON (2. Baskı)	(S. O'Dell)	12.50
DENİZLER ASLANI	(R. Sabatini)	12.50
101 DALMAÇYALI (2. Baskı)	(D. Smith)	12.50
KİM (2. Baskı)	(R. Kipling)	12.50
KUŞ AYAK	(F. H. Dağlarca)	10.—
YONCA KIZ (2. Baskı)	(Kemal Bilbaşar)	12.50
ÇOCUKLARA KARAGÖZ (2. Baskı)	(Z. Metin)	12.50
KIBRISLI YUSUF (2. Baskı)	(G. R. Nuri)	15.—
DÖRT KARDEŞTİLER	(G. Dayıoğlu)	12.50
ÖTLEĞEN KUŞU	(H. Kocagöz)	10.—
AKÇA KIZ'LA GÖKÇE YİĞİT	(İ. Zeki Burdurlu)	12.50
ŞEYTAN ÇEKİÇLERİ (2. Baskı)	(M. Seyda)	12.50
KARINCA DOSTLAR (2. Baskı)	(İsmail Sivri)	12.50

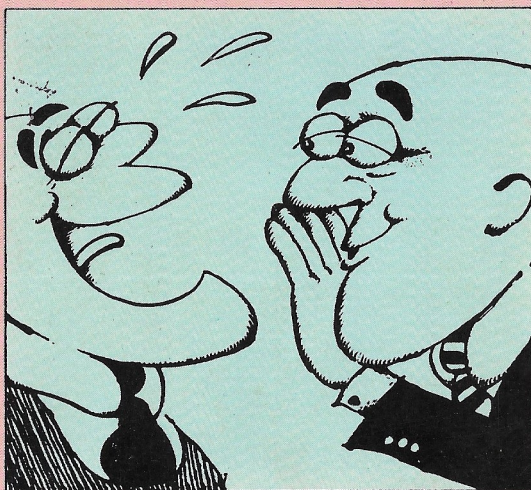
ÜLKÜ ÖĞRETMEN (2. Baskı)	(Mümtaz Zeki Taşkın)	12.50
OSMAN (2. Baskı)	(A. Bozırat)	12.50
ÇOCUKLARA KÂĞIT KATLAMA Oyunları	(B. Sevinç)	10.—
ÇOCUK KRAL	(J. Korczak)	15.—
TAŞ	(H. Özkan)	10.—
KEDİLER KRALI	(Barbara Sleight)	12.50
MUTLULUK (2. Baskı)	(Mükerrem Kâmil Su)	12.50
VADİLER ASLANI (2. Baskı)	(Jack Schaefer)	12.50
DEFİNE ADASINA DÖNÜŞ (2. Baskı)	(John Connel)	12.50
CAMBAZHANE KÖPEĞİ (2. Baskı)	(Jack London)	12.50
UÇAN OTOMOBİL (2. Baskı)	(İan Fleming)	12.50
PEMBE YUNUS (2. Baskı)	(Ömür Candaş)	12.50
TRANSFER AHMET (2. Baskı)	(Fikret Arıt)	12.50
ONLAR DA ÇOCUKTU (2. Baskı)	(Ş. Enis Regü)	12.50
AKRABA HASAN (2. Baskı)	(Ayhan Bozırat)	12.50
KARABULUT (2. Baskı)	(Bedirhan Çınar)	12.50
MUHTARIN YEĞENLERİ (2. Baskı)	(İbrahim Örs)	12.50
AFRİKA KRALİÇESİ (2. Baskı)	(C. S. Forester)	12.50
ÇOCUKLARA DENEYLER (2. Baskı)	(Leonar de Vries)	10.—
ÇOCUKLARA 1001 GECE MASALLARI	(S. Taşer)	15.—
BALIK ÇOCUK	(Mümtaz Zeki Taşkın)	12.50
ÇOCUKLARA GENEL KÜLTÜR (2. Baskı)	(Ülkü Tamer)	20.—
FIKRALARDA ÇOCUKLAR	(Hakkı Özkan)	12.50
CEPTEKİ YAVRULAR	(Cahit Uçuk)	12.50
UZAY YOLU	(Selma Mine)	12.50
SAZLI GÖLÜN ÖRDEKLERİ	(M. Emin Töreci)	12.50
DEMİRYOLU ÇOCUKLARI	(F. Nesbitt)	15.—
İHTİYAR SARI	(H. Gibson)	12.50
ISSİZ DERENİN KURLARI	(Joan Aiken)	12.50
ÖRÜMCEK DEDE	(Jean Webster)	15.—
SONSUZ KAÇIŞ	(Nevil Shute)	15.—
NUTUK	(Atatürk)	12.50
CUMHURİYETE DOĞRU	(Selma Mine)	12.50

ECİR - SABİR	(H. Rahmi Gürpınar)	12.50
OLAYLAR GEMİSİ	(Mükerrem Kâmil Su)	12.50
EVÇİLİK OYUNU	(Burhan Günel)	12.50
PİLLİ BEBEK	(Hakkı Özkan)	12.50
CUMHURİYET YAZARLARINDAN (Seçmeler)		
	(M. Seyda)	15.—

EVİN ROMANLARI DİZİSİ

ANJELİK DÖNÜYOR	(Sergeanne Golcn)	25.—
YABAN GÜLÜ (KATRİNA)	(S. Salminen)	20.—
MADALYON	(C. C. Bergius)	25.—
TANRIÇA TAŞI	(Anne Maybury)	20.—
İKİ YAVRU	(Marjore K. Rawlings)	25.—
AŞK DÖNEMECİ	(Netta Musket)	20.—
SEN SEVMEDİKÇE	(Anyra Setor)	25.—

Bulunmaz Uşak

Bu teklif üzerine son kozumu oynamak üzere kapıya yöneldim. Tam dışarı çıkacakken dükkanda gezinen sarı kedinin kuyruğuna bastım. Zavallı hayvancık korkunç bir feryat kopardı ben de kendimi heyecanla dışarı attım ve Fink'in müstakbel kayınpederi emekli yargıç Sir Witkyn'in göbeğine kafamla adeta gömüldüm.